

Betlehams-Stjernen.

THE LIBRARY

Wilson Library

alfred Bodenstein

80

11

Betlehems-Stjernen,

ILLUSTRERAD

CHRISTLIG KALENDER

— FÖR —

— 1890, —

UTGIFVEN

— A F —

V. W.

WORCESTER, MASS., 1889.

C

Entered according to act of Congress, in the year 1889,
by V. WITTING,
in the office of Librarian of Congress at Washington.

WORCESTER, MASS.
ENOCH LEUFGBRENS BOKTRYCKERI,
1889.

BETLEHEMS-STJERNAN.

Barn, ditt hjerta vare ej oroligt;
Tro på Gud och tro jemvöl på mig.
I min Faders hus är mången boning,
Och jag går att rum bereda dig.
Följ mig blott, var trogen intill döden,
Kanske detta år ditt sista är.
Jag skall komma åter att dig taga
Till mig sjelf, till hemmet ofvan der!

ACC.

→ Januari. ←

Du skall gifva Honom namnet Jesus, ty Han skall frälsa sitt folk ifrån deras synder.—Matt. 1: 21.

Hvad detta år, som ingått nu,
 Än i sitt sköte bär för mig,
 Behåll mitt hjerta, Fader du,
 Att jag ej viker ifrån dig,
 Att om jag lefver eller dör,
 Jag dig, o Herre, helt tillhör.

<i>Dag.</i>	<i>Dagens namn.</i>	<i>Dagligt manna.</i>
1 O.	ABEL....	Jesus är densamme i går, i dag och i evighet.—Ebr. 13: 8.
2 Th.	SETH.....	Utan tro är det omöjligt att tackas Gud.—Ebr. 11: 6.
3 F.	ENOK.....	Jag vill vandra för Herren i de lefvandes land.—Ps. 116: 7.
4 L.	TITUS.....	Visa dig i allt ett föredöme i goda gerningar.—Tit. 2: 7.
5 S.	SIMEON.....	Han är Elias, som komma skulle.—Matt. 11: 4.
6 M.	TRETT.-DAG	Ditt ord är mina fötters lykta.—Ps. 119: 105.
7 T.	AUGUST.....	En tålig ande är bättre än en hög ande.—Ords. 7: 9.
8 O.	ERHARD.....	Starke i Herren och i Hans starkhets makt.—Efes. 6: 10.
9 Th.	JULIANUS.....	De Herren öfvergifva, maste till skam varda.—Jer. 17: 13.
10 F.	NIKANOR.....	Den sig förbarmar öfver de fattiga, han ärar Gud.—Ords. 14: 31.
11 L.	HYGIENUS.....	Herren är mitt ljus och min helsa.—Ps. 27: 1.
12 S.	ARKADIUS.....	Den Mäktige har gjort stora ting med mig.—Luk. 1: 49.
13 M.	KNUT.....	Af menniskor förkastad, men hos Gud utvald.—1 Pet. 2: 4.
14 T.	FELIX.....	Beröm dig icke af morgondagen.—Ords. 27: 1.
15 O.	MAURITZ.....	Gudaktigheten är nyttig till allt.—1 Tim. 4: 8.
16 Th.	MARCELLUS.....	Stån faste i tron, varen män, varen starke.—1 Kor. 16: 13.
17 F.	ANTON.....	Hållen Herren Christus helig i edra hjertan.—1 Pet. 3: 15.
18 L.	PRISKA.....	Öfvergif mig icke, Gud, i ålderdomen.—Ps. 71: 18.
19 S.	HENRIK.....	Hvad mände väl varda af detta barn?—Luk. 1: 66.
20 M.	FABIAN.....	Herren känner de sina.—2 Tim. 2: 19.
21 T.	AGNES.....	I ären rene, dock icke alle —Joh. 13: 10.
22 O.	VINCENTIUS.....	Den som är född af Gud öfvervinner världen.—1 Joh. 5: 4.
23 Th.	EMERENTIA.....	Se, jag kommer snart, och min lön med mig.—Uppb. 22: 12.
24 F.	ERIK TRANSL....	Herrens välsignelse gör rik utan möda.—Ords. 10: 22.
25 L.	PAULUS.....	Hvem skall skilja oss från Christi kärlek?—Rom. 8: 35.
26 S.	POLYKARPUS....	Se, jag bådär eder stor glädje.—Luk. 2: 10.
27 M.	KRYSBOSTOMUS..	Intet dåligt tal gånge ut af eder mun.—Efes. 4: 29.
28 T.	CARL.....	Välsignad den man, som förlåter sig på Herren.—Jer. 17: 7.
29 O.	VALERIUS.....	Herren skall gifva sitt folk kraft.—Ps. 29: 11.
30 Th.	GUNILLA.....	Dotter, din tro har hulpt dig; gå i frid.—Mark. 5: 34.
31 F.	VIRGILIUS..	Vaken och bedjen; ty I veten icke, när tiden är.—Mark. 13: 33.

→*Februari.*←

Alla Herrens vägar äro godhet och sanning, dem som Hans förbund och vittnesbörd hålla.—Ps. 25: 10.

Gud, i mina unga dagar,

Låt mig förkunna få din nåd!

Led mig den väg, som dig behagar,

Lär mig rätt akta på ditt råd!

Var du, o Gud, min ungdoms stöd,

Gör mig till din i lif och död.

E. G. GEIJER.

Dag.	Dagens namn.	Dagligt manna.
1 L.	MAXIMILIANA...	Herre, du är min del i de lefvandes land.—Ps. 142: 6.
2 S.	MARIE KYRKO.	De som vänta efter Herren, de få en ny kraft.—Es. 40. 31.
3 M.	BLASIUS	I Jesus Christ! Nasareens, namn, stå upp och gå.—Apg. 3: 6.
4 T.	ANSGARIUS	Helga dem i din sanning; ditt ord är sanning.—Joh. 17: 17.
5 O.	AGATA.....	Konungens dotter är ganska herrlig invärtes.—Ps. 14: 45.
6 Th.	DOROTEA.....	Gud vare tack för Hans ousägliga gåfva!—2 Kor. 9: 15.
7 F.	RICHARD.....	Var icke stolt i ditt sinne, utan var i räddhåga.—Rom. 11. 20.
8 L.	MALAKIAS.....	Skörden är mycken, men arbetarne äro få.—Matt. 9: 37.
9 S.	APOLLONIA.....	I det min Fader tillböror bör jag vara.—Luk. 2: 49.
10 M.	EUGENIA.....	Enhvar som är född af Gud gör icke synd.—1 Joh. 3: 9.
11 T.	EUFROSYNE.....	Fröjd i Herren är eder starkhet.—Neh. 8: 10.
12 O.	EULALIA	Min själ är glad i min Gud, ty....—Es. 61: 10.
13 Th.	AGABUS.....	Varen i nitet icke tröge; tjenen Herren.—Rom. 12: 11.
14 F.	VALENTIN.....	Gud är min starkhet, min psalm och min helsa.—Es. 12: 2.
15 L.	SIGFRID.....	Christus är vår frid.—Efes. 2: 14.
16 S.	JULIANA.....	Han skall döpa eder med den Helige Ande.—Mark. 1: 8.
17 M.	ALEXANDRA	Den som icke har Guds Son, han har icke lifvet.—1 Joh. 5: 12.
18 T.	KONKORDIA	I hela hopen som trodde var ett hjerta och en själ.—Apg. 4: 32.
19 O.	GABINUS.....	Om jag icke tvär dig, hafver du ingen del med mig.—Joh. 13: 8.
20 Th.	EUKARIUS.....	I Herren har jag rättfärdighet och starkhet.—Es. 45: 24.
21 F.	HILARIUS.....	Lotten är mig fallen i det lustiga.—Ps. 16: 5.
22 L.	PETR. KATEDR..	Gud, vi förbide din godhet i ditt tempel.—Ps. 48: 10.
23 S.	TERTULLIANUS..	Frestad i all ting, likasom vi, dock utan synd.—Ebr. 4: 15.
24 M.	MATTIAS.....	Följ mig. Och han stod upp och följde Honom.—Mark. 2: 14.
25 T.	VICTORINUS.....	Den der tror, han skall icke förskräckas.—Es. 28: 16.
26 O.	NESTOR.....	Se, mina dagar äro en tvärhand för dig.—Ps. 39: 6.
27 Th.	LEANDER.....	Enhvar bevisar barmhertighet mot sin broder.—Sak. 7: 9.
28 F.	MARIA	Mästaren är här och kallar dig till sig.—Joh. 11: 28.

Mars.

*Och ett skjul skall der vara till en tillflykt till att gömma sig för storm
och regn.—Es. 4: 6.*

Liksom barnet, när stormen flyger
På vilda vingar öfver fältet fram,
 Tillitsfullt sig till modern smyger
 Och gömmer sig i hennes öppna famn,
 Så låt mig, Jesus, gömma mig i dig,
 När stormen hotar att förderfva mig.

Dag.	Dagens namn.	Dagligt manna.
1 L.	ALBIN.....	Två mig, att jag må anöhvita varda.—Ps. 51: 9.
2 S.	ERNST.....	Se, nu är frälsningens dag.—2 Kor. 6: 2.
3 M.	KUNIGUNDA.....	Herre, ingenting är för dig omöjligt.—Jer. 32: 17.
4 T.	ADRIAN.....	Den rättfärdige skall lefva af tro.—Rom. 1: 17.
5 O.	KONON.....	Bevara hjertat med all flit, ty deraf går lifvet.—Ords. 4: 23.
6 Th.	FULGENTIUS.....	Vandra såsom ljusets barn.—Efes. 5: 8.
7 F.	PERPETUA.....	Fasthållen oryggligt hoppets bekännelse.—Ebr. 10: 23.
8 L.	FILEMON.....	Den som älskar sin broder förblifver i ljuset.—1 Joh. 2: 10.
9 S.	40 Martyrer....	Han bar vår sjukhet och lade på sig vår sveda.—Es. 53: 4.
10 M.	APOLLONTIUS.....	Tron på ljuset, att I mån blifva ljusets barn.—Joh. 12: 36.
11 T.	VINDICIAN.....	Gud är den som rättfärdigar.—Rom. 8: 33.
12 O.	VICTORIA.....	I vår Guds namn rese vi baneret upp.—Ps. 20: 6.
13 Th.	GREGORIUS.....	Fällge de tjenare, Herren finner vakande.—Luk. 12: 37.
14 F.	MATILDA.....	Förblifven i mig och jag i eder.—Joh. 15: 4.
15 L.	CHRISTOFFER...	Gif mig, min son, ditt hjerta.—Ords. 23: 26.
16 S.	HERBERT.....	Lägg nt på djupet.—Luk. 5: 4.
17 M.	GERTRUD.....	Du, Gud, är mitt beskärm och min gunstige Gud.—Ps. 59: 18.
18 T.	EDVARD.....	För en rik är svårt att ingå i himmelriket.—Matt. 19: 23.
19 O.	JOSEF.....	Då denne elände ropade, hörde honom Herren.—Ps. 34: 7.
20 Th.	JOAKIM.....	Se, uppå händerna har jag upptecknat dig.—Es. 49: 16.
21 F.	BENEDIKT.....	Herren tänker uppå oss och välsignar oss.—Ps. 115: 12.
22 L.	VICTOR.....	Gud förer oss alltid i triumf i Kristus.—2 Kor. 2: 14.
23 S.	AXEL.....	Var vid godt mod, dina synder förlätas.—Matt. 9: 2.
24 M.	GABRIEL.....	Din vilja, min Gud, gör jag gerna.—Ps. 40: 9.
25 T.	MAR. BEB.-DAG.	Frukta icke; ty du har funnit nåd för Gud.—Luk. 1: 30.
26 O.	EMANUEL.....	Ar Gud för oss, ho kan vara emot oss?—Rom. 8: 31.
27 Th.	RUPERT.....	Guds rike består icke i ord, utan i kraft.—1 Kor. 4: 20.
28 F.	MALKUS.....	De som taga till svärd skola förgås med svärd.—Matt. 26: 52.
29 L.	JONAS.....	Den sig undandrager skall ej behaga min själ.—Ebr. 10: 38.
30 S.	Palm S. Quirinus.	Jorden skall vara full af Herrens kunskap.—Hab. 2: 14.
31 M.	AMOS.....	De starke böra bära de svages skröplighet.—Rom. 15: 1.

—*April.*—

De der planterade äro uti Herrens hus, de skola i vår Guds gårdar grönskas.—Ps. 92: 14.

☉ dyre Mästare! vid dina fötter
 Liksom Maria vill jag dröja qvar.
 Din kärlek, må den djupt hos mig slå rötter
 Och gro som plantor uti vårens da'r.
 Dig vill jag troget och beständigt tjena;
 Nåd, Helge Ande, mig dertill förläna! J. M. LINDBLAD.

Dag.	Dagens namn.	Dagligt manna.
1 T.	HARALD.. .. .	Den som förnedrar sig skall varda upphöjd.—Luk. 18: 14.
2 O.	TEODOSIUS.....	All god gåfva kommer från ljusets Fader.—Jak. 1: 17.
3 Th.	FERDINAND.....	Tänk uppå din Skapare i din ungdom.—Pred. 12: 1.
4 F.	L. Fr. Ambrosius.	Den som tror på mig, han har evigt lif.—Joh. 6: 47.
5 L.	IRENE.....	Saliga äro de fridstiftande, ty....—Matt. 5: 9.
6 S.	Påsk. Wilhelm..	Gören väl emot dem som hata eder.—Luk. 6: 27.
7 M.	HEGESIPPUS	Varen mina efterföljare, såsom jag är Christi.—1 Kor. 11: 1.
8 T.	PERPETUUS.....	Varen alltid glade; bedjen utan återvändo.—1 Tess. 5: 16, 17.
9 O.	OTTO.....	Den som halastyf är, han faller i olycka.—Ords. 28: 14.
10 Th.	HESEKIEL.....	I Gud vilja vi bevisa manliga verk.—Ps. 108: 14.
11 F.	ANTIPAS	Hans helgons död är dyr hållen för Herren.—Ps. 116: 15.
12 L.	JULIUS.....	Hvar och en som älskar, han är född af Gud.—1 Joh. 4: 7.
13 S.	JUSTINUS	Döden skall platt uppeluken varda.—Es. 25: 8.
14 M.	TIBERTIUS	Älsken hvarandra innerligt af rent hjerta.—1 Pet. 1: 22.
15 T.	OLYMPIAS.....	Anden vittnar med vår ande, att vi äro Guds barn.—Rom. 8: 16.
16 O.	PATRIK.....	O, att jag hölle dina rätter med fullt allvar.—Ps. 119: 5.
17 Th.	ELIAS.....	Stå upp och ät, ty du har en stor väg för dig.—1 Kon. 19: 7.
18 F.	VALERIAN	Min Gud är mitt hoppas tröst.—Ps. 94: 22.
19 L.	BERNHARD	Mitt hjerta är redo, Gud, mitt hjerta är redo.—Ps. 57: 8.
20 S.	AMALIA	När vår Gud är mycken förlåtelse.—Es. 55: 7.
21 M.	ANSHELM	Frälsningens hopp till hjälm.—1 Tim. 5: 8.
22 T.	BERNHARDINA..	Saliga äro de som två sina kläder.—Uppb. 22: 14.
23 O.	GEORG.....	Hvad en menniska sår, det skall hon ock skörda.—Gal. 6: 7.
24 Th.	ALBERTINA.....	Din tro är stor. Ske dig såsom du vill.—Matt. 15: 28.
25 F.	MARKUS	Allt har Han väl beställt.—Mark. 7: 37.
26 L.	KLETUS.....	Gören eder kallelse och utkorelse fast.—2 Pet. 1: 10.
27 S.	TERESE.....	Hvilken som har, honom skall varda gifvet.—Luk. 8: 18.
28 M.	TURE.....	Herren är min hjälpare; jag skall icke frukta.—Ebr. 13: 6.
29 T.	TYKO	Min tid står i dina händer.—Ps. 31: 16.
30 O.	MARIANA	Min själ törstar efter Gud, efter lefvande Gud.—Ps. 42: 3.

—: M a j . :—

Men eder, som mitt namn frukten, skall uppgå rättfärdighetens sol, och salighet under hennes vingar.—Mal. 4: 2.

Som solen, dagens väna drottning, på sin ljusa stråt,
 Nu med sin varma glöd nytt lif åt all naturen bringar,
 Att hon i ljus och grönska ler, så, milde Fader, låt
 Rättfärdighetens sol, med frälsning under hennes vingar,
 Uppgå uti mitt hjertas hus och värma upp mitt sinne,
 Att stilla frid och helig fröjd må städse bo derinne.

Dag.	Dagens namn.	Dagligt manna.
1 Th.	FILIPPUS	Herre, låt oss se Fadern, så hafva vi nog.—Joh. 14: 8.
2 F.	ATANASIVS	Den som har Sonen, han har lifvet.—1 Joh. 5: 12.
3 L.	KORSMESSA	Lofven Herren Gud i församlingen.—Ps. 68: 27.
4 S.	MONIKA	Barnet är icke dödt, utan det sover.—Mark. 5: 39.
5 M.	GOTTHARD	Herren lefver, och lofvad vare min tröst!—Ps. 18: 47.
6 T.	SIGISMUND	Öfvervinn det onda med det goda.—Rom. 12: 21.
7 O.	STANISLAUS	Gud står emot de högfärdiga.—1 Petr. 5: 5.
8 Th.	AKATIUS	Se brudgummen! Gån ut att möta Honom.—Matt. 25: 6.
9 F.	TIMOTEUS	Var nykter i allt, fördrag lidandet.—2 Tim. 4: 5.
10 L.	ESBJÖRN	Stån djefvulen emot, så flyr han ifrån eder.—Jak. 4: 7.
11 S.	MAMERTUS	Den som kommer till mig, han skall icke hungra.—Joh. 6: 35.
12 M.	CHARLOTTA	Alla som drifvas af Guds Ande äro Guds barn.—Rom. 8: 14.
13 T.	SERVATIUS	Dyrt köpte; blifven icke människors trålar.—1 Kor. 7: 23.
14 O.	KORONA	Herren kröner de rättfärdiga med nåd.—Ps. 5: 13.
15 Th.	Chr. H. D. Sofia	Herrens fruktan är vishetens begynnelse.—Ps. 111: 10.
16 F.	PEREGRINUS	En gäst på jorden; fördölj icke dina bud för mig.—Ps. 119: 19.
17 L.	REBECKA	Jag hatar alla falska vägar.—Ps. 119: 128.
18 S.	ERIK	Hyllen Sonen, att Han icke förtörnas.—Ps. 1: 12.
19 M.	POTENTIA	Allt förmår jag genom den som styrker mig.—Fil. 4: 13.
20 T.	KAROLINA	Jag vet att min Förlossare lefver.—Job. 19: 25.
21 O.	KONSTANTIN	Jag vill lofva min Gud, så länge jag är till.—Ps. 104: 33.
22 Th.	HENNING	Sök friden och far efter honom.—Ps. 84: 15.
23 F.	DESIDERIA	Min själ trängtar efter Herrens gårdar.—Ps. 84: 3.
24 L.	ROGATIUS	Allt hvad I bedjen i mitt namn, det skall jag göra.—Joh. 14: 13.
25 S.	Pingst. Urbanus.	Glädjens att edra namn äro skrifna i himmelen.—Luk. 10: 20.
26 M.	WILHELMINA	Så är nu kärleken lagens fullbordan.—Rom. 13: 10.
27 T.	BEDA	Hvad vill du, att jag skall göra dig?—Luk. 18: 41.
28 O.	GERMANUS	Den Herren fruktar, han hafver ett tryggt fäste.—Ords. 14: 26.
29 Th.	MAXIMINUS	Den förnämste vare såsom den som tjenar.—Luk. 22: 26.
30 F.	BASILIVS	Varen Guds efterföljare, såsom älskade barn.—Efes. 5: 1.
31 L.	PETRONELLA	Du är min Fader, min Gud och frälsningsklippa.—Ps. 89: 27.

~~✠~~ Juni. ~~✠~~

Helga dem i din sanning; ditt ord är sanning.—Joh. 17: 17.

Helt för Jesus! må det mitt hjertas grundsats blifva,
Mitt enda valspråk under lifvets strid.

Han gaf sig helt för mig; ej mindre vill jag gifva,
Ej mindre skänka kan mitt hjerta frid.

O, helga mig uti din sanning då,
Att jag må helt på dina vägar gå.

Dag.	Dagens namn.	Dagligt manna.
1 S.	NIKODEMUS.....	Du skall älska din nästa såsom dig sjelf.—Matt. 22: 39.
2 M.	ERASMUS.....	Såsom Christus förlåtit eder, så gören ock I.—Kol. 3: 13.
3 T.	MARCELLINUS...	icke genom här eller makt, utan genom min Ande.—Sak. 4: 6.
4 O.	OPTATUS.....	Ja, jag kommer snart. Amen, kom Herre Jesus!—Uppb.22: 20.
5 Th.	BONIFACIUS	Förtröttens icke att göra det goda.—2 Tess. 3: 18.
6 F.	GUSTAF.....	Herre, uppå dig hoppas jag: Du är min Gud.—Ps. 31: 15.
7 L.	ROBERT.....	Christus i eder, herrlighetens hopp.—Kol. 1: 27.
8 S.	SALOMON.....	Och skall ske, att förr än de ropa, vill jag svara.—Es. 65: 24.
9 M.	PRIMUS.....	Många de företa skola blifva de sista.—Mark. 10: 31.
10 T.	SVANTE.....	Låt dina kläder alltid vara hvita.—Pred. 9: 8.
11 O.	BARNABAS.....	En god man och full af den Helige Ande och tro.—Apg. 11: 24.
12 Th.	ESKIL.....	För mig är lifvet Kristus, och döden en vinning.—Fil. 1: 21.
13 F.	AQUILINA.....	Låt icke dina ögon flyga efter det, du icke få kan.—Ords.23: 5.
14 L.	ELISE.....	Min vän är min, och jag är Hans.—Hög. V. 2: 16.
15 S.	VITUS.....	Glirgheten är en rot till allt ondt.—1 Tim. 5: 10.
16 M.	JUSTINA.....	Herren älskar de rättfärdiga.—Ps. 146: 8.
17 T.	BOTOLF.....	Herren är den rätte krigsmannen.—2 Mos. 15: 3.
18 O.	LEONTIUS.....	Den rättfärdige är frimodig såsom ett lejon.—Ords. 28: 1.
19 Th.	GERVASIUS.....	Åt eder är löftet gifvet och åt edra barn.—Apg. 2: 39.
20 F.	FLORENTIN.....	Vildmarken skall blomstras, såsom en lilja.—Es. 35: 1.
21 L.	ALBANUS.....	Din gode Ande före mig på en jemn väg.—Ps. 143: 10.
22 S.	PAULINUS.....	Söken först Guds rike och Hans rättfärdighet.—Matt. 6: 33.
23 M.	ADOLF.....	O, Herre, hjälp! o, Herre, låt väl gå!—Ps. 118: 25.
24 T.	JOHAN DÓP.....	Se, Guds Lam, som borttager världens synd!—Joh. 1: 29.
25 O.	DAVID.....	Herren ser till hjertat.—1 Sam. 16: 7.
26 Th.	JEREMIAS.....	O land, land, land, hör Herrens ord!—Jer. 22: 29.
27 F.	KRESCENS.....	Jag vill vara Israel lika som en dag.—Os. 14: 6.
28 L.	LEO.....	Varen oförfärad, alla I som Herren förbiden.—Ps. 31: 25.
29 S.	PETRUS.....	Simon, Jonas' son, har du mig kär?—Joh. 21: 17.
30 M.	MARTIALIS.....	Saliga äro de saktmodiga, ty....—Matt. 5: 5.

❀ Juli. ❀

Fader, jag vill, att hvarest jag är, der skola ock de vara med mig, hvilka du har gifvit mig.—Joh. 17: 24.

“Jag vet en vän.—En menskas namn Han bär,
 Men högre än hvar menniska Han är;
 Dig älskar Han med kärlek utan slut.
 Sitt blod Han för din frälsning gjutit ut.
 Vet du den vän? ”—Han leder dig.
 Om blott Han får, till himlens land, till sig.

Dag.	Dagens namn.	Dagligt manna.
1 T.	ARON.....	Vi hafva en stor öfversteprest, Jesus, Guds Son —Ebr. 4: 14.
2 O.	MARIE BESÓK....	För Gud är ingenting omöjligt.—Luk. 1: 37.
3 Th.	ANATOLIUS.....	Den rättfärdige skall alltid ljus uppgå igen.—Ps. 97: 11.
4 F.	ULRIKA.....	Nåd och frid föröke sig hos eder.—2 Pet. 1: 2.
5 L.	MELKER.....	Se till, att ljuset, som är i dig, icke är mörker.—Luk. 11: 35.
6 S.	ESAIAS.....	Tänk på sabbatsdagen, att du helgar honom.—2 Mos. 20: 8.
7 M.	KLAES.....	En dag i dina gårdar är bättre, än eljes tusende.—Ps. 84: 11.
8 T.	KILIAN.....	I kunnen icke tjena Gud och Mamon.—Luk. 16: 13.
9 O.	CYRILLUS.....	Herren vår Gud är allena Herre—Mark. 12: 29.
10 Th.	KANUTUS.....	Du vardt utkastad, men jag sade: “Du skall lefva.”—Hes. 16: 5,6.
11 F.	ELEONORA.....	Saliga äro de barmhertiga, ty....—Matt. 5; 7.
12 L.	HERMAN.....	Högfärdiga ögon och ett stolt sinne äro synd.—Ords. 21: 4.
13 S.	JOEL.....	Se, jag står vid dörren och klappar.—Uppb. 3: 20.
14 M.	FOKAS.....	Bedröfven icke Guds Helige Ande.—Efes. 4: 30.
15 T.	APOSTL.....	Se, jag sänder öfver eder min Faders löfte.—Luk. 24: 49.
16 O.	REINHOLD ...	Ingen söke sitt, utan enhvar den andres bästa.—1 Kor. 10: 24.
17 Th.	ALEXIUS.....	Alla Herrens vägar äro godhet och sanning.—Ps. 25: 10.
18 F.	FREDRIK.....	Om möjligt, hafven frid med alla menniskor.—Rom. 12: 18.
19 L.	SARA.....	Jag tror; hjälp min otro.—Mark. 9: 24.
20 S.	MARGARETA.....	Den som älskar någon mer än mig, är mig icke värd.—Matt. 10: 37.
21 M.	JOHANNA.....	Guds gåfva är evigt lif i Christus Jesus.—Rom. 6: 23.
22 T.	MAGDALENA....	Der förlåtelse är, der är icke mer offer för synd.—Ebr. 10: 18.
23 O.	EMMA.....	Verken icke för den mat, som förgås.—Joh. 6: 27.
24 Th.	CHRISTINA.....	Försöken eder själfva, om I ären i tron.—2 Kor. 13: 5.
25 F.	JAKOBUS.....	Se, domaren står för dörren.—Jak. 5: 9.
26 L.	MARTA.....	Om du trodde, skulle du få se Guds herrlighet.—Joh. 11: 40.
27 S.	7-SOFVARE.....	Jesus mottager syndare och äter med dem.—Luk. 15: 2.
28 M.	BOTVID.....	Se, Guds rike är invärtes i eder.—Luk. 17: 21.
29 T.	OLOF.....	Den som är af Gud, han hör Guds ord.—Joh. 8: 47.
30 F.	ABDON.....	Hvar jag är, der skall ock min tjenare vara.—Joh. 12: 26.
31 Th.	HELENA.....	Må allt hos eder ske i kärlek.—1 Kor. 16: 14.

❧ Augusti. ❧

Om någon vill efterfölja mig, han förneke sig sjelf och tage sitt kors på sig hvar dag och följ mig.—Luk. 9: 23.

☉, dyre Herre Jesus, lär mig
 Att följa dig ehvart du går,
 Och med din nåd var särskildt när mig,
 När vägen blir mig smal och svår,
 Att hvad än möter på min stlg,
 Jag bär mitt kors och följer dig.

<i>Dag.</i>	<i>Dagens namn.</i>	<i>Dagligt manna.</i>
1 F.	PETRI FÅNG.	Herren vänder sig till de öfvergifnas bön.—Ps. 102: 18.
2 L.	KATARINA.	Budets ändamål är kärlek af rent hjerta.—1 Tim. 1: 5.
3 S.	STEFANUS.	Jag vill stå upp och gå till min Fader.—Luk. 15: 18.
4 M.	ARISTARKUS.	Ingen vishet, ingen konst hjälper emot Herren.—Ord. 21: 30.
5 T.	DOMINIKUS.	Jag är din tjenare, din tjenarinnas son.—Ps. 116: 16.
6 O.	SIXTUS.	Ett godt rykte är bättre än god salva.—Ord. 7: 2.
7 Th.	DONATUS.	Gåfvorna äro mångahanda, men Anden är en.—1 Kor. 12: 4.
8 F.	CYRIAKUS.	I ären icke edra egne: I ären dyrt köpte.—1 Kor. 6: 19, 20.
9 L.	ROMANUS.	Gud har icke anseende till personen.—Apg. 10: 34.
10 S.	LAURENTIUS.	En rik berömmen sig intet af sin rikedom.—Jer. 9: 23.
11 M.	SUSANNA.	Allt är rent för de rena.—Tit. 1: 15.
12 T.	KLARA.	Jag vet, min Gud, att enfaldighet är dig tacks.—1 Krön. 29: 17.
13 O.	HIPPOLYTUS.	Hvar och en har sin egen gåfva af Gud.—1 Kor. 7: 7.
14 Th.	EUSEBIUS.	Dem varder väl gångande, som Gud frukta.—Pred. 8: 12.
15 F.	VÅRFRUDAG.	Deras hjerta som Herren söka, glädje sig.—Ps. 105: 3.
16 L.	BRYNOLF.	Ulfvar skola bo tillsammans med lam.—Es. 11: 6.
17 S.	WERNER.	Herre, vill du, så kan du göra mig ren.—Matt. 8: 2.
18 M.	AGAPETUS.	Jag har ju alltid och allestädes haft dig kär.—Jer. 31: 3.
19 T.	MAGNUS.	Herre, du är stor och ditt namn är stort.—Jer. 10: 6.
20 O.	SAMUEL.	Tala, Herre, ty din tjenare hör till.—1 Sam. 3: 9.
21 Th.	JOSEFINA.	Stärk mig, att jag må blifva salig.—Ps. 119: 117.
22 F.	HENRIETTA.	Qvinnans prydnad är renlighet och flit.—Ords. 31: 25.
23 L.	SAKEUS.	Kom härin, du Herrens välsignade.—1 Mos. 24: 31.
24 S.	BARTOLOMEUS.	Gud, miskunda dig öfver mig syndare!—Luk. 18: 13.
25 M.	LOVISA.	Saliga äro de som höra Guds ord och gömma det.—Luk. 11: 28.
26 T.	ZEFYRINUS.	Guds källa hafver vatten tillfyllest.—Ps. 65: 10.
27 O.	RUFUS.	Saligt är det folk, hvilkets Gud Herren är.—Ps. 144: 15.
28 Th.	AUGUSTINUS.	Barmhertighet har vederfarits mig.—1 Tim. 1: 13.
29 F.	JOH. DÖP. H—G..	Saliga äro de döda, som i Herren dö.—Uppb. 14: 13.
30 L.	ADAUKTUS.	Såsom okände och dock väl kände.—2 Kor. 6: 9.
31 S.	ARVID.	Kom, följ mig, och tag korset uppå dig.—Mark. 10: 21.

*** September. ***

Ty jag håller före, att denna tidens lidanden äro att akta för intet mot den herrlighet, som på oss kommer att uppenbaras.—Rom. 8: 18.

Bed om nåd att tåligt lida,
Knötes ock af sorger blott,
Länk för länk din lefnads lott.
Släpp ej hoppet, tyst förbida!
Midt bland taggarne till slut
Slår en herrlig blomma ut.

F. M. FRANZEN.

Dag.	Dagens namn.	Dagligt manna.
1 M.	EGIDIUS	Guds ord är en sköld dem som tro uppå Honom.—Ords. 30: 5.
2 T.	JUSTUS	Den rättfärdige skall aldrig förgäten varda.—Ps. 112: 6.
3 O.	SERAFIA	Andens frukt är kärlek, fröjd, frid....—Gal. 5: 22.
4 Th.	MOSES	Lagen är vår tuktomästare till Christus.—Gal. 3: 24.
5 F.	EUDOXUS	Godt rykte är kostligare än stor rikedom.—Ords. 22: 1.
6 L.	SAKARIAS	Jag skall icke öfvergifva eller förgäta dig.—Jos. 1: 5.
7 S.	REGINA	Söken Herren, medan man kan finna Honom.—Es. 55: 6.
8 M.	MORMESSA	Allt det ande hafver lofve Herren.—Ps. 150: 6.
9 T.	AUGUSTA	Skära mig med isop, att jag må ren varda.—Ps. 51: 9.
10 O.	TEODARD	Herren skall föra dig alltid och styrka dina ben.—Es. 58: 11.
11 Th.	PROTUS	År förstlingen helig, så är hela degen helig.—Rom. 11: 16.
12 F.	CYRUS ..	Jag tillrustade dig, då du ännu icke kände mig.—Es. 45: 5.
13 L.	AMATUS	Den Herren älskar, den agar Han.—Ebr. 12: 5.
14 S.	KORSMESSA	Enhvar skall göra räkenskap för sig sjelf.—Rom. 14: 12.
15 M.	NICETAS	Man kunde icke känna någon eldslukt uppå dem.—Dan. 3: 27.
16 T.	EUFEMIA	Och de hade ynnest hos allt folket.—Apg. 2: 47.
17 O.	LAMBERT	De ogudaktige, säger Herren, hafva ingen frid.—Es. 48: 22.
18 Th.	METODIUS ..	Hvarest Herrens Ande är, der är frihet.—2 Kor. 3: 17.
19 F.	FREDRIKA	Säll är den som sitt hopp sätter till Herren.—Ps. 40: 5.
20 L.	FAUSTA	Saliga ären I, som nu gråten, ty I skolen le.—Luk. 6: 21.
21 S.	MATTEUS	Mitt hus skall kallas ett bönehus för alla folk.—Mark. 11: 17.
22 M.	MAURITZ	Jag är svart, men ganska täck.—Hög. V. 1: 5.
23 T.	TEKLA	Allt det I bedjen i bönen, troende, det skolen I få.—Matt. 21: 22.
24 O.	GERHARD	Tag icke din Helige Ande ifrån mig.—Ps. 51: 13.
25 Th.	KLEOPAS	Blif qvar hos oss: ty det lida mot aftonen.—Luk. 24: 29.
26 F.	CYPRIANUS	Jorden, och allt det deruti är, är Herrens.—5 Mos. 10: 14.
27 L.	DAMIANUS	Mitt rike är icke af denna världen.—Joh. 18: 36.
28 S.	LEONARD ..	Gud älskar en glad gifvare.—2 Kor. 9: 7.
29 M.	MIKAEL	Herre, ingen är, som så göra kan som du.—Ps. 86: 8.
30 T.	HIERONYMUS ..	Frukta icke för det, som du kommer att lida.—Uppb. 2: 10.

⇒ Oktober. ⇐

Huru dyr är din godhet, Gud, att människors barn tröst hafva under dina vingars skugga!—Ps. 36: 8.

Under dina vingars skugga låt mig städse sitta,
 Der mår mitt hjerta, o, så utsägligt väl;
 Der har jag skydd mot stormen, svalka emot hetta,
 Der når ej fienden med sitt förgift min själ;
 Der springa nådens blommor i mitt hjerta opp
 Och veckla ut sin glans i kärlek, tro och hopp.

Dag.	Dagens namn.	Dagligt manna.
1 O.	REMIGIUS.	Tyst, var stilla. Och det vardt alideles lugnt.—Mark. 4: 39.
2 Th.	LUDVIG.	Alla världens ändar se vår Guds salighet.—Ps. 98: 3.
3 F.	EVALD.	Hvad Gud lofvar, det håller Han visserligt.—Ps. 33: 4.
4 L.	FRANS.	Till frihet har Christus frigjort oss.—Gal. 5: 1.
5 S.	PLACIDUS.	I ingen annan är frälsningen.—Apg. 4: 12.
6 M.	BRUNO.	Herrens höggra hand kan allting förvandla.—Ps. 77: 11.
7 T.	BRIGITTA.	Herren bevarar sina heligas själar.—Ps. 97: 10.
8 O.	DEMETRIUS.	Mina barn, akten eder för afgudarne.—1 Joh. 5: 21.
9 Th.	DIONYSIUS.	Drinkare skola icke ärfva Guds rike.—1 Kor. 6: 10.
10 F.	GEREON.	Ingen tage segerlönen ifrån eder.—Kol. 2: 18.
11 L.	PROBUS.	Pröfven allt och behållen det goda.—1 Tess. 5: 21.
12 S.	VALFRID.	Gören detta till min åminnelse.—Luk. 22: 19.
13 M.	TEOFIL.	Låtom oss älska; ty Han har först älskat oss.—1 Joh. 4: 19.
14 T.	KALIXTUS.	Jag har beredt dig, att du skall vara min tjänare.—Es. 44: 21.
15 O.	HEDVIG.	Frukta dig icke, jag är med dig; vik icke af.—Es. 41: 10.
16 Th.	GALLUS.	Hela du mig, Herre, så varder jag hel.—Jer. 17: 14.
17 F.	ANTOINETTA.	Du skall vara såsom en vattnad örtagård.—Es. 58: 11.
18 L.	LUKAS.	Icke många visa efter köttet äro kallade.—1 Kor. 1: 26.
19 S.	PTOLEMEUS.	Säll den, som ej sitter der de bespottare sitta.—Ps. 1: 1.
20 M.	KASPER.	Der eder skatt är, der är ock edert hjerta.—Matt. 6: 21.
21 T.	URSULA.	I Hans tid stor frid, tills månen intet mer är.—Ps. 72: 7; Es. 11: 7.
22 O.	SEVERUS.	Med den dom I dömen, skolen I varda dömda.—Matt. 7: 1.
23 Th.	SEVERIN.	Hvem är du, som dömer en annans tjänare?—Rom. 14: 4.
24 F.	EVERGISTUS. ...	Befall Herren din verk, så gå dina anslag fram.—Ords. 16: 3.
25 L.	KRISPIN.	All dess herrlighet såsom blomster på gräs.—1 Pet. 1: 24.
26 S.	AMANDUS.	Förräder du Menniskosonen med en kyss?—Luk. 22: 48.
27 M.	SABINA.	Hvad hon kunde, det gjorde hon.—Mark. 14: 8.
28 T.	SIM. JUDAS.	Om någon älskar mig, skall han hålla mitt ord.—Joh. 14: 23.
29 O.	NARCISSUS.	Låt dig icke tycka att du är vis.—Ords. 3: 7.
30 Th.	SENOBIA.	Hvar och en som älskar, han är född af Gud.—1 Joh. 4: 7.
31 F.	QUINTINUS.	Utaf den minste skola varda tusende.—Es. 60: 22.

— November. —

Jag vill stå upp och gå till min fader och säga till honom: Fader, jag har syndat mot himmelen och inför dig.—Luk. 15: 18.

Bröder, hvar som helst I finnets,
Blödande i lifvets strid,
Eder första kärlek minnets!
Minnens eder första frid!
Kommen bröder, kommen åter
Till vår Fader, som förlåter!

VITALIS.

Dag.	Dagens namn.	Dagligt manna.
1 L.	ALL. HELG. DAG.	Jag går bort för att bereda eder rum.—Joh. 14: 2.
2 S.	TOBIAS.....	Genom Hans sår äro vi helade.—Ps. 53: 5.
3 M.	EUSTAKIUS.....	Hvar och en som bär frukt, den rensar Han.—Joh. 15: 2.
4 T.	AMATIUS.....	Älsken hvarandra, såsom jag har älskat eder.—Joh. 15: 12.
5 O.	EUGEN.....	I min Faders hus äro många boningar.—Joh. 14: 2.
6 Th.	GUSTAF ADOLF.	Allt härintill hafver Herren hulpt oss.—1 Sam. 7: 12.
7 F.	ENGELBERT..	Den rättfärdiges minne blifver i välsignelse.—Ords. 10: 7.
8 L.	VILLEHAD.....	Vill du blifva helbregda?—Joh. 5: 6.
9 S.	TEODOR.....	Hans blod komme öfver oss och öfver våra barn.—Matt. 27: 25.
10 M.	MÅRT. LUTHER..	Förstå, att tion utan gerningar är död.—Jak. 2: 20.
11 T.	MÅRT. BISKOP...	Vi vandra i tro, icke i åskådning.—2 Kor. 5: 7.
12 O.	KONRAD.....	Huru länge halten I på båda sidor?—1 Kon. 18: 21.
13 Th.	CHRISTIAN.....	Om någon är i Christus, så är han en ny skapelse.—2 Kor. 5: 17.
14 F.	HYPATIUS.....	Verldens vänskap är Guds ovänskap.—Jak. 4: 4.
15 L.	LEOPOLD.....	Den eder rör, han rör Guds ögonsten.—Sak. 2: 8.
16 S.	EDMUND..	Den gode Herden låter sitt lif för fåren.—Joh. 10: 11.
17 M.	NAPOLEON.....	Den som icke tror, han skall varda fördömd.—Mark. 16: 16.
18 T.	MAXIMUS.....	En är eder Mästare, men I ären alla bröder.—Matt. 23: 8.
19 O.	ELISABET...	I skolen undfå den Helige Andes gåfva.—Apg. 2: 38.
20 Th.	PONTUS.....	Då min själ öfvergaf sig, tänkte jag på Herren.—Jon. 2: 8.
21 F.	HELIODORUS.....	Gud gifver icke Anden efter mått.—Joh. 3: 34.
22 L.	CECILIA.....	Ett vet jag, att jag var blind och ser nu.—Joh. 9: 25.
23 S.	KLEMENS.....	Lydig intill döden, ja, intill korsets död.—Fil. 2: 8.
24 M.	CHRISTOGONUS..	De som tillhöra Christus ha korsfäst sitt kött.—Gal. 5: 24.
25 T.	KATARINA.....	Tillbedjen Herren i helig prydnings.—Ps. 96: 9.
26 O.	LINUS.....	Jag vill lofva Herren så länge jag lefver.—Ps. 146: 2.
27 Th.	VITALIS.....	Frukta icke, utan tala och tig icke.—Apg. 18: 9.
28 F.	STEN.....	Trofast är Gud; rättvis och from är Han.—5 Mos. 32: 4.
29 L.	SATURNIUS.....	Vi skola alla stå för Christi domstol.—Rom. 14: 10.
30 S.	ANDREAS.....	Han är uppstånden, Han är icke här.—Mark. 16: 6.

❧ December. ❧

Alltså om någon är i Kristus, så är han en ny skapelse; det gamla är förgånget, se, allt har blifvit nytt.—2 Kor. 5: 17.

Bröder, alle I, som namnet "christne" bären,
 Sälle ären I, om I det verkligt ären,
 Sälle ären I, om I Guds sanning hören,
 Trefaldt sälle I, om I Hans vilja gören;
 Sälle I, om I åt Gud ert hjerta gifven,
 Evigt sälle I, om trogne I förblifven.

Dag.	Dagens namn.	Dagligt manna.
1 M.	OSKAR	Vår klippa är icke såsom deras klippa.—5 Mos. 32: 31.
2 T.	BEATA	Jag skall se min lust uppå Hans nåd.—Mik. 7: 9.
3 O.	ZEFANIAS	Herren, din Gud, är när dig, en stark Frälsare.—Zef. 3: 17.
4 Th.	BARBARA	Den som icke är med mig, han är emot mig.—Luk. 11: 23.
5 F.	KRISPINA	Med evig nåd vill jag förbarma mig öfver dig.—Es. 54: 8.
6 L.	NIKOLAUS	Snaran är sönder och vi äro löse.—Ps. 124: 7.
7 S.	AGATON	Herren kastade allas våra synder på Honom.—Es. 53: 6.
8 M.	MARIE AFL.	Se, jag är af syndelig säd född.—Ps. 51: 7.
9 T.	ANNA	Min nåd skall icke vika ifrån dig.—Es. 54: 1.
10 O.	JUDIT	Herren är mild och ett fäste i nödens tid.—Nah. 1: 7.
11 Th.	DANIEL	Ty han hade trott sin Gud.—Dan. 6: 23.
12 F.	ALEXANDER	Nalkens Gud, så skall Han nalkas eder.—Jak. 4: 8.
13 L.	LUCIA	Hvar och en som gör det onda hatar ljuset.—Joh. 3: 20.
14 S.	ISIDOR	Var icke vårt hjerta brinnande i oss?—Luk. 24: 32.
15 M.	IRENEUS	Hafven salt i eder och hållen frid inbördes.—Mark. 9: 50.
16 T.	LASARUS	Lösen honom och låten honom gå.—Joh. 11: 44.
17 O.	IGNATIUS	Litet surdeg syrar hela degen.—Gal. 5: 9.
18 Th.	ABRAHAM	Vandra för mig och var fullkomlig.—1 Mos. 17: 1.
19 F.	ISAK	Gud förser väl fåret till bränneoffret.—1 Mos. 22: 8.
20 L.	JAKOB	Han kämpade och vann; ty han gret och bad.—Os. 12: 4.
21 S.	TOMAS APOST.	Jag går bort och kommer åter till eder.—Joh. 14: 28.
22 M.	JOSEF	Kifvens icke på vägen.—1 Mos. 45: 24.
23 T.	ISRAEL	I en rätt Israelit är icke något svek.—Joh. 1: 47.
24 O.	ADAM	Den andra menniskan är Herren af himmelen.—1 Kor. 15: 47.
25 Th.	Juldag. Eva.	Ära vare Gud i höjden, och frid på jorden.—Luk. 2: 14.
26 F.	STEFANI DAG.	Välsignen dem som förfölja eder.—Rom. 12: 14.
27 L.	JOH. EVANG.	Detta är kärleken, att vi vandra efter Hans bud.—2 Joh. 1: 6.
28 S.	MENL. BÄRNS D.	Sådana hörer Guds rike till.—Mark. 10: 14.
29 M.	TOMAS BISKOP.	Saliga äro de som icke se och dock tro.—Joh. 20: 29.
30 T.	DAVID	Herren är min herde, mig skall intet fattas.—Ps. 23: 1.
31 O.	SYLVESTER	Vi lykta våra år såsom ett tal.—Ps. 90: 9.

Söndagsskollexor och tänkespråk för 1890.

Första kvartalet.

5 JANUARI.—1:sta lexan: *Förelöparen förkunnas*. Luk. 1: 5–17.
Tänkespråk: [Se, jag vill utsända min engel, den der vägen för mig bereda skall.—Mal. 3: 1.

12 JANUARI.—2:dra lexan: *Marias lofsång*. Luk. 1: 46–55. *Tänkespråk*: Min själ prisar Herren, och min ande fröjdar sig öfver Gud, min Frälsare.—Luk. 1: 46, 47.

19 JANUARI.—3:dje lexan: *Sakarias' lofsång*. Luk. 1: 76. *Tänkespråk*: Du skall gå framför Herrens ansigte för att bereda Hans vägar.—Luk. 1: 76.

26 JANUARI.—4:de lexan: *Glädje öfver Jesus-barnet*. Luk. 2: 8–20.
Tänkespråk: Ära vare Gud i höjden, och frid på jorden, till menniskorna ett godt behag.—Luk. 2: 14.

2 FEBRUARI.—5:te lexan: *Jesus föres till templet*. Luk. 2: 25–35.
Tänkespråk: Ett ljus till hedningarnes upplysning, och ditt folk Israel till pris.—Luk. 2: 32.

9 FEBRUARI.—6:te lexan: *Jesu barndom.* Luk. 2: 40–52. *Tänkespråk:* Och Jesus vexte till i visdom och ålder och nåd för Gud och människor.—Luk. 2: 52.

16 FEBRUARI.—7:de lexan: *Johannes döparens verksamhet.* Luk. 3: 7–22. *Tänkespråk:* Gören bättring; ty himmelriket är nära.—Matt. 3: 2.

23 FEBRUARI.—8:de lexan: *Jesu frestelse.* Luk. 4: 1–13. *Tänkespråk:* Ty derigenom, att Han sjelf har lidit och varit frestad, kan Han hjälpa dem som frestas.—Ebr. 2: 18.

2 MARS.—9:de lexan: *Jesus i Nasaret.* Luk. 4: 16–32. *Tänkespråk:* Han kom till sitt eget, och Hans egna mottogo Honom icke.—Joh. 1: 11.

9 MARS.—10:de lexan: *Den store Läkaren.* Luk. 4: 33–44. *Tänkespråk:* Han dref ut andarne med ord, och alla sjuka botade Han.—Matt. 8: 16.

16 MARS.—11:te lexan: *Petri fiskafänge.* Luk. 5: 1–11. *Tänkespråk:* Frukta icke. Härefter skall du fånga menniskor.—Luk. 5: 10.

23 MARS.—12:te lexan: *Christus förlåter synder.* Luk. 5: 17–26. *Tänkespråk:* Hvem kan förlåta synder, utan Gud allena?—Luk. 5: 21.

30 MARS: 13:de lexan: *Återblick på kvartalets alla lexor, eller Nykterhetslexa,* Gal. 6: 1–10, eller *Missionslexa,* Ps. 72: 1–20.

Andra kvartalet.

6 APRIL.—1:sta lexan: *Christi kärleks lag.* Luk. 6: 27–38. *Tänkespråk:* Såsom I viljen att menniskorna skola göra eder, så gören ock I dem.—Luk. 6: 31.

13 APRIL.—2:dra lexan: *Enkan i Nain.* Luk. 7: 11–18. *Tänkespråk:* Och de prisade Gud, sägande: En stor profet har uppstått bland oss.—Luk. 7: 16.

20 APRIL.—3:dje lexan. *Förlåtelse och kärlek.* Luk. 7: 36–50. *Tänkespråk:* Låtom oss älska; ty Han har först älskat oss.—1 Joh. 4: 19.

27 APRIL.—4:de lexan: *Liknelsen om såningsmannen*. Luk. 8: 4-15.
Tänkespråk: Sen för den skull till, huru I hören.—Luk. 8: 8.1

4 MAJ.—5:te lexan: *Synagogföreståndarens dotter*. Luk. 8: 41, 42 och 49-56. *Tänkespråk*: Frukta icke, allenast tro, så varder hon helbregda.—Luk. 8: 50.

11 MAJ.—6:te lexan: *Jesus bespisar folket*. Luk. 9: 10-17. *Tänkespråk*: Och Jesus sade till dem: Jag är lifvets bröd.—Joh. 6: 35.

18 MAJ.—7:de lexan: *Jesus förklaras*. Luk. 9: 28-36. *Tänkespråk*: Och en röst kom ur skyn och sade: Denne är min älskade Son; Honom hören.—Luk. 9: 35.

25 MAJ.—8:de lexan: *De sjuttio utsändes*: Luk. 10: 1-16. *Tänkespråk*: Guds rike är eder nära.—Luk. 10: 9.

1 JUNI.—9:de lexan: *Den barmhertige Samariten*. Luk. 10: 25-37. *Tänkespråk*: Du skall älska din nästa såsom dig sjelf.—3 Mos. 19: 18.

8 JUNI.—10:de lexan: *Jesus lär att bedja*. Luk. 11: 1-13. *Tänkespråk*: Bedjen, och eder skall varda gifvet; söken, och I skolen finna; klappen, och eder skall varda upplåtet.—Luk. 11: 9.

15 JUNI.—11:te lexan: *Den rike mannens dårskap*. Luk. 12: 13-21. *Tänkespråk*: Sen till och tagen eder till vara för all girighet; ty icke deraf beror någons lif, att han har öfverflöd på egodelar.—Luk. 12: 15.

22 JUNI.—12:te lexan: *Förtröstan på vår himmelske Fader*. Luk. 12: 22-34. *Tänkespråk*: Eder Fader vet, att I behöfven detta.—Luk. 12: 30.

29 JUNI.—13:de lexan: *Återblick på kvartalets alla lexor, eller Nykterhetslexa*, Dan. 1: 8-17, eller *Missionslexa*, Es. 55: 8-13.

Tredje kvartalet.

6 JULI.—1:sta lexan: *Lofligt arbete på sabbaten*. Luk. 13: 10-17. *Tänkespråk*: Alltså är det lofligt att göra godt på sabbaten.—Matt. 12: 12.

13 JULI.—2:dra lexan: *Den stora måltiden*. Luk. 14: 15–24. *Tänkespråk*: Salig är den som får äta bröd i Guds rike.—Luk. 14: 15.

20 JULI.—3:dje lexan: *Korsens bärande*. Luk. 14: 25–35. *Tänkespråk*: Hvilken som icke bär sitt kors och följer efter mig, han kan icke vara min lärjunge.—Luk. 14: 27.

27 JULI.—4:de lexan: *Förloradt och återfunnet*. Luk. 15: 1–10. *Tänkespråk*: Sammalunda, säger jag eder, varder glädje inför Guds englar öfver en enda syndare, som bättrar sig.—Luk. 15: 10.

3 AUGUSTI.—5:te lexan: *Den förlorade sonen*. Luk. 15: 11–24. *Tänkespråk*: Fader, jag har syndat mot himmelen och inför dig.—Luk. 15: 18.

10 AUGUSTI.—6:te lexan: *Rike mannen och Lazarus*. Luk. 16: 19–31. *Tänkespråk*: Huru svårt är det icke för dem som förtrösta på egodelar att komma in i Guds rike!—Mark. 10: 24.

17 AUGUSTI.—7:de lexan: *De tio spetelske*. Luk. 17: 11–19. *Tänkespråk*: Blefvo icke tio rene gjorde? Hvar äro då de nio?—Luk. 17: 17.

24 AUGUSTI.—8:de lexan: *Öfvervinnande bön*. Luk. 18: 1–14. *Tänkespråk*: Den som förnedrar sig, han skall varda upphöjd.—Luk. 18: 14.

31 AUGUSTI.—9:de lexan: *Inkommande i Guds rike*. Luk. 18: 15–30. *Tänkespråk*: Hvilken som icke mottager Guds rike såsom ett barn, han kommer aldrig der in.—Luk. 18: 17.

7 SEPTEMBER.—10:de lexan: *Jesus och Sakkeus*. Luk. 19: 1–10. *Tänkespråk*: Menniskosonen har kommit för att uppsöka och frälsa det förtappade.—Luk. 19: 10.

14 SEPTEMBER.—11:te lexan: *Liknelsen om punden*. Luk. 19: 11–27. *Tänkespråk*: At hvar och en som har skall varda gifvet.—Luk. 19: 26.

21 SEPTEMBER.—12:te lexan: *Jesus rider in i Jerusalem*. Luk. 19: 37–48. *Tänkespråk*: Välsignad vare Han, som kommer en Konung i Herrens namn!—Luk. 19: 38.

¶ 28 SEPTEMBER.—13:de lexan: *Återblick på kvartalets alla lexor, eller Nykterhetslexa*, Dan. 5: 1-6, eller *Missionslexa*, Luk. 21: 1-4.

Fjerde kvartalet.

5 OKTOBER.—1:sta lexan: *Liknelsen om vingården*. Luk. 20: 9-19. *Tänkespråk*: Han var så föraktad, att man aktade Honom intet.—Es. 53: 3.

12 OKTOBER.—2:dra lexan: *Herrens nattvard*. Luk. 22: 24-37. *Tänkespråk*: Ty så ofta I äten detta bröd eller dricken Herrens kalk, förkunnen I Herrens död, till dess Han kommer.—1 Kor. 11: 26.

STIF 19 OKTOBER.—3:dje lexan; *Det rätta lärjunga-sinnet*. Luk. 22: 24-37. *Tänkespråk*: Varen så till sinnes, såsom Christus Jesus var.—Fil. 2: 5.

26 OKTOBER.—4:de lexan: *Jesus i Getsemane*. Luk. 22: 39-53. *Tänkespråk*: Han var full med värk och krankhet.—Es. 53: 3.

2 NOVEMBER.—5:te lexan: *Jesus anklagas och smädas*. Luk. 22: 65-71. *Tänkespråk*: Han är sargad för våra missgerningars skull och slagen för våra synders skull. Es. 53: 5.

9 NOVEMBER.—6:te lexan: *Jesus inför Pilatus och Herodes*. Luk. 23: 1-12. *Tänkespråk*: Och Pilatus sade till öfverstepresterna och till folket: Jag finner intet brottsligt hos denne man.—Luk. 23: 4.

16 NOVEMBER.—7:de lexan: *Jesus dömd*. Luk. 23: 13-25. *Tänkespråk*: För mitt folks missgerningar var Han plågad. Es. 53: 8.

23 NOVEMBER.—8:de lexan: *Jesus korsfäst*. Luk. 23: 33-47. *Tänkespråk*: Herren kastade allas våra synder uppå Honom. Es. 53: 6.

30 NOVEMBER.—9:de lexan: *Jesus uppstånden*. Luk. 24: 1-12. *Tänkespråk*: Nu är Christus uppstånden från de döda och har blifvit en värstling bland de afsomnade.—1 Kor. 15: 20.

7 DECEMBER.—10:de lexan: *Vandringen till Emmaus*. Luk. 24: 23-27. *Tänkespråk*: Måste icke Christus lida detta och ingå i sin herrlighet.—Luk. 24: 26.

14 DECEMBER.—11:te lexan: *Jesus uppenbarar sig*. Luk. 24: 28-43. *Tänkespråk*: Och deras ögon öppnades, och de igenkände Honom.—Luk. 24: 31.

21 DECEMBER.—12:te lexan: *Jesu afskedsord*: Luk. 24: 44-53. *Tänkespråk*: Och när jag har gått bort och beredt eder rum, skall jag komma tillbaka och taga eder till mig.—Joh. 14: 3.

28 DECEMBER.—13:de lexan: *Återblick på kvartalets alla lexor*, eller någon annan af skolan vald lexa.

Svenska teologiska skolan i Evanston.

Historik öfver skolans uppkomst och utveckling.

Äran, om det annars ligger någon ära deri, att hafva varit de första på fältet med afseende på organiserad kyrklig verksamhet bland den svenska befolkningen i detta land, torde tillkomma

Metodisterna. Frånsedt den af Luteranerna för omkring 250 år sedan begynta men för länge sedan upphörda kyrkliga verksamheten bland Svenskarne i Philadelphia och dess omnejd, afse vi den i medio af 40-talet påbegynta och nu pågående verksamheten. Svenska Metodist-församlingen i Victoria, Ill., var den första frukten af denna verksamhet, och är den äldsta svenska församling i detta land. Den organiserades i December 1846, omkring två år förr än pastor Unonius organiserade svenska Episkopal-församlingen i Chicago, närmare tre år innan Luteranerna organiserat sin första församling bland Svenskarne i Andover, Ill., och omkring sex år förr än Baptisterna organiserat deras första svenska församling i Rock Island, Ill. Redan år 1845 lär visserligen pastor Unonius ha organiserat en svensk Episkopal-församling i Wisconsin, men denna blef emellertid mycket kortlifvad och upplöstes snart. De s. k. Missionsvännerna äro jemförelsevis nya på fältet. De begynte sin organiserade verksamhet först år 1869, alltså omkring tjugotre år efter Metodisterna, tjugo år efter Luteranerna och sjutton år efter Baptisterna. Men fastän vi äro de äldsta på fältet, hafva vi i numerärt hänseende helt naturligt öfverflyglats både af Luteraner och Missionsvänner. Orken härtill är påtaglig. Den behöfver ej påpekas. Baptisterna, hvilkas regler för församlingsgemenskap, i likhet med våra, äro något strängare än de två ofvannämnda samfundens, hafva deremot icke så hastigt förökats, utan torde vi, trots deras starka förökning genom inflyttning från Sverige, i numerärt hänseende något öfverträffa dem. Icke dess mindre måste vi erkänna, att de insågo nödvändigheten af ett läroverk för utbildande af predikanter förr än vi, och de hafva också lyckats att mera utveckla och i ekonomiskt hänseende bättre bestrygga ett sådant läroverk, än hvad vi hittills hafva gjort.

Betrakta vi Metodismens början bland Svenskarne i detta land, så finna vi, att den liknade i viss mån dess första uppkomst vare sig här eller i England, och detta är sannolikt förhållandet allestädes, der den framträder bland ett folk. Metodistkyrkan är som bekant, en väckelse-kyrka, hvars hufvudsakliga uppdrag icke är att framställa lärokillnader och visa det förträffliga i hennes lära gentemot andra kyrkosamfunds, utan att väcka syndare till

besinning och föra dem genom tron på Christus till verklig omvändelse och hjerteförändring. De läroskillnader, hvilka särskildt utmärka henne från andra samfund, komma sedan, då människorna fått sina andliga ögon öppnade och kunna pröfva allting och behålla det som godt är.

Metodismens banbrytare bland Svenskarne voro inga okunniga män i orde's allmänna betydelse. Visserligen voro de fremmande för klassisk bildning och filosofiska vetenskaper; men de fleste af dem egde en för sin tid vanlig folkskol-bildning, och några äfven betydligt mer. De voro öfverhufvudtaget praktiskt dugande män, i allmänhet väl hemmastadda i amerikanska ställningar och förhållanden. De voro äfven goda teologer, ty utom det, att de hade en klar och skriftenlig personlig erfarenhet, nödgades de, till följd af motståndarnes ofta vrånga och vanställda framställning af vår lära, att grundligt sätta sig in i den och pröfva den i Skriftens ljus, både för att kunna försvara samt rent och klart tolka den. Lifvade af ett outtröttligt nit för syndares omvändelse, var deras lösen städse: *framåt!* De betraktade för den skull den tid, som användes vid ett högre läroverk, om ej alldeles förspild, dock såsom ett försinkande af det ärendes utförande, hvartill de kände sig egentligen kallade. Här af uppstod deras skenbara fördom mot skolbildning, hvilken fördom på sina ställen burit långt ifrån de bästa frukter för vår skola.

Behovet af en högre skolbildning för predikanter började emellertid att allt mer och mer inses, hvilket ju alltid är förhållandet i en kyrka, som ej är svärmisk, oafsedt under hvilka omständigheter den än må uppkomma. En och annan af de yngre predikanterna försökte väl att förskaffa sig sådan bildning vid något af de amerikanska läroverken; men äfven dessa arbetade under ganska ogynsamma förhållanden. Slutligen kom det derhän, att under en tid af sex å åtta år högst få räckte oss handen för att verka med oss Herrens verk bland våra till allt större antal hit invandrande landsmän. Det blef derföre en allvarlig fråga ibland oss, huruvida vi icke borde efterfråga i våra församlingar unga dugliga män, hvilka kände sig kallade af Gud till att predika, och i stället för att, såsom förhållandet dittills varit, uppmana dem att genast gå ut i

verket, hellre uppmuntra dem att först en tid studera vid något af vår kyrkas högre läroverk, såsom i Evanston eller Bloomington, helst det sistnämnda, emedan det tillhörde den konferens, Central Illinois konferensen, till hvilken svenska verket i Illinois och Iowa då hörde, och till hvilket vi få svenska predikanter vid konferensen i Kewanee, Ill., år 1859, i våra dåvarande knappa omständigheter tecknade icke så litet.

Ehuru, såsom redan blifvit antydt, vi börjat inse nödvändigheten af en mera omfattande skolbildning för våra predikanter, hade det dock ännu icke kommit i våra tankar, att vi möjligen kunde få ett svenskt läroverk till stånd i och för detta ändamål. Först vid konferensen 1865 och med anledning af det stundande sekelfeståret, väckte pastor Witting denna fråga; och i öfverensstämmelse med då fattadt beslut började broder Witting, tillika med några andra bröder, att under sekelfeståret 1866 resa omkring och göra insamlingar för detta ändamål. Det var dock icke vår första tanke att få något eget sjelfständigt läroverk, utan endast ett skandinaviskt professorat vid något amerikanskt läroverk. Saken, såsom den då framställdes, omfattades med rätt lifligt intresse af vårt folk i allmänhet, och hade blott den inslagna banan fullföljts såsom det börjades, så hade helt säkert vår skola i dag stått på bättre ekonomiska fötter än hvad nu är förhållandet. Men näst öljande år sändes broder Witting, som varit den ledande personen att få företaget i gång, till Sverige, och ehuru verksamheten icke helt och hållet nedlades, blef dock föga insamladt, men deremot icke obetydligt utgifvit under de följande åren.

Ett misstag från början var, att medlen voro tecknade för ett *skandinaviskt* professorat, hvadan vi således skulle ha det gemensamt med våra norska bröder. Det olämpliga häri insågs snart, så vida vi icke från början voro mäktiga nog att underhålla tvenne lärare, en svensk och en norsk. Detta misstag föranledde många svårigheter, och mycken både tid, kostnad och besvär spildes på grund af de redan, dels af Svenskar, dels af Norskar, insamlade eller tecknade medlen, innan saken kunde nöjaktigt utredas och vi på lämpligt sätt skiljas. Detta gjordes emellertid, hvarefter både de och vi kunde bättre handhafva saken.

Skolan börjades omsider i Galesburg, Ill., den 28 Februari 1870, med pastor *N. O. Westergreen* såsom lärare, hvilken befattning han innehade tillika med pastoralvården af församlingen derstädes i cirka två och ett halft år, eller till hösten 1872, då han utnämndes till redaktör af *Sändebudet*. Skolan hade vid dess öppnande endast tvenne elever, neml. *A. P. Wigren* och *A. T. Westergreen*. En vecka senare, eller den 7 Mars, anlände *Alfred Anderson* och en längre tid derefter *A. J. Wicklund*. Dessa fyra bröder utgjorde första årets klass. Skolan hölls först i öfre våningen af broder Peter Hillgrens hus; derefter flyttades den till ett gammalt stort hus icke långt derifrån, hvarest den hölls, tills den inrymdes i öfre våningen af broder *N. O. Westergreens* eget nya hus, hvarest den sedan förblef så länge den var i Galesburg.

Under den tid skolan var i Galesburg mottogo elfva eller tolf unge män undervisning i längre eller kortare tid. Blott sex af dessa kommo emellertid in i den regelbundna verksamheten, neml. *A. P. Wigren*, *A. T. Westergreen*, *Alf. Anderson*, *A. J. Wicklund*, *H. W. Eklund* och *John A. Gabrielson*. Af dessa blef den förstnämnde, hvilken hvad begåfning beträffar sannolikt ej haft sin like vid skolan, snart kallad att nedlägga sin verksamhet härnere och flytta öfver till den eviga hvilan. *A. J. Wicklund* kom äfvenledes efter en tid ur den regelbundna verksamheten i konferensen, men verkar nu såsom lokalpredikant inom kyrkan i Chicago. De andras namn äro väl kända och hafva stått i förbindelse med somliga af de vigtigaste platserna i vårt svenska verk.

Skolan flyttades nu till Galva, Ill., och fick broder *C. A. Wirén*, då tillika vårdhafvande predikant derstädes, till lärare. Den var dock der endast omkring två år, hvarefter den flyttades till Evanston, Ill., der den ock sedermera förblifvit. Broder Wirén var fortfarande skolans lärare under de två påföljande åren, eller till sommaren 1876. Bland dem som bevistade skolan under broder Wiréns tid kunna vi nämna *J. O. Nelson*, hvilken dock egde en ganska god svensk underbyggnad förut, *Olin Swanson*, *John Bendix*, *John B. Anderson*, *P. J. Berg* och *O. J. Stead*.

Dr *W:m Henschen*, som 1875 anländt till vestern och utnämnts till redaktör af *Sändebudet*, blef hösten 1876 äfven utnämnd till

lärare vid skolan, hvilken befattning han innehade i sju år, eller till eftersommaren 1883. Ingen man ibland oss kunde, hvad akademisk bildning och grundliga kunskaper beträffar, vara bättre passande till lärare än dr Henschen; men det blef snart tydligt, att han, på grund af sitt dryga arbete vid *Sändebudets* redigering, behöfde en biträdande lärare vid sin sida. Men det var icke så lätt för oss i våra dåvarande omständigheter att finna en sådan, än mindre att underhålla honom. För att emellertid på bästa möjliga sätt fylla detta behof, blef skolan, hösten 1878, delad, så att första klassen flyttades till Galva, Ill., med dåvarande vårdhafvande predikanten derstädes, numera agenten för vår kyrkas bokförläggareverksamhet i Sverige, *Fr. Åhgren*, som lärare. Då emellertid br. Åhgren redan följande år afreste till Sverige, flyttades första klassen till St. Paul, Minn., hvarest pastor *J. O. Nelson*, tillika med församlingssvården, innehade lärarebefattningen i tvenne år.

År 1880 skedde ytterligare en delning, i det att andra klassen mottog delvis undervisning af pastor N. O. Westergreen i Chicago. Dr Henschen, hvilken hösten 1882 befriades från redigeringen af *Sändebudet*, öfvertog nu skolan ensam och innehade befattningen till följande höst. Detta år utgör, om icke i inskräpandet af kunskaper så dock i meddelandet af högre undervisning, sannolikt den mest gedigna undervisningsperiod i skolans historia. Det vore för vidlyftigt att uppräknat alla, som mottogo undervisning under dr Henschens tid och som nu äro ute i verket, hvarför vi endast nämna några, såsom *A. G. Johnson*, *N. G. Nelson*, *M. Hess*, *J. R. Andrews*, *S. L. Carlander*, *A. A. Dahlberg*, *N. Eagle*, *H. L. Lindqvist*, *John Lundeen* och *C. J. Wigren*.

Hösten 1883 tillträdde pastor *Albert Ericson* lärarebefattningen och innehar den nu. Sedan dess har skolan gått stadigt framåt, och de studerandes antal har ökats för hvarje år. En orsak dertill torde må hända ligga deri, att medan dr Henschen och andra före honomingo meddela undervisning i mindre bekväma rum, utan vare sig hvarken svart-tafel eller andra apparater för särskilda öfningar, och eleverna dessutomingo söka sig logi bäst de kunde, har, sedan broder Ericson tillträdde lärarebefattningen, en rymlig skolbyggnad blifvit uppförd, med ljusa och glada rum för eleverna

samt en den treffligaste skolsal, som troligen finnes i Evanston. Byggnaden, för hvars tillkomst vi hufvudsakligen hafva att tacka broder C. G. Nelsons nitiska sträfvande, är beqväm och ändamålsenlig. Den har ett friskt och förträffligt läge på stranden af sjön Michigan, strax i norr om universitetsbyggnaden ("Northwestern University"), och är en prydnad för platsen. Skada blott att våra tillgångar icke tilläto oss att uppföra en mera solid byggnad, en sådan som t. ex. våra norska bröder för ett par år sedan hafva uppfört, hvilken, enligt allt utseende, kan stå i en mansålder utan att tarfva någon vidare reparation, då vi deremot redan hafva nödgats underkasta vår åtskillig sådan. Byggnaden är emellertid förträfflig och har hittills på ett utmärkt sätt motsvarat ändamålet; men skulle elevantalet förökas härefter i samma mån som de senare åren, hvilket vi hafva all anledning att tro, så torde i en snar framtid nya tillbyggnader behöfvas. Och vi äro förvissade om, att våra vänner, när tiden kommer, skola beredvilligt och frikostigt understödja företaget.

Professor Ericson har under sistlidet år varit biträdd af broder *G. Wallenius* från Sverige, men senast från Boston, Mass., och detta har synbarligen icke litet bidragit till undervisningens lätande och befrämjan. Om det var för vidlyftigt att nämna alla, som utgingo från skolan i verket under dr Henschens tid, så skulle det vara vida mera så att nämna alla dem som utgått under professor Ericsons tid, ty dessas antal är betydligt större, dock torde några nämnas. I verket i östra staterna äro alltså: *C. A. Cederberg*, *C. Paulson*, *H. Hanson* och *F. Loogren*; dessutom *O. F. Linstrum*, *C. A. Anderson* och *P. Frost* i vestra New York och vestra Pennsylvanien, hvilka ju äfven torde kunna räknas till östern. Af 1888 års klass, hvilken i sin helhet torde ha varit en af de bästa som någonsin utgått från skolan, äro, utom de redan nämnda *F. Loogren*, *C. A. Anderson* och *P. Frost*, *Frank J. Swanson* i Des Moines, Iowa, *Frank Gustafson* i Duluth, Minn., *C. J. Andreen* i Red Oak, Iowa, och *C. A. Seeberg* vid Humboldt Park, Chicago. Af den klass, som utgick sistlidet år, hafva alla, tillika med sina studier, betjenat församlingar såsom suppleanter, och somliga af dem äro rätt lofvande unge män.

Af det ofvansagda framgår tydligt, att skolan redan varit till stor nytta, och visst är, att de städse vexande behofven för dugande arbetare å det vidsträckta fältet skulle icke kunnat fyllas, derest vi icke haft skolan. Den föreställningen, att skolan fostrar en klass af maklighetssökande, högdragna, unga män, försvinner, om man betraktar skolan på närmare håll. Vi kunna försäkra våra vänner, att de bröder, som bevista skolan, äro i allmänhet andligt sinnade, ödmjuka och verksamma unga män. Och skulle någon komma till skolan med något högre tankar om sig sjelf än tillbörligt är, så blifva dessa höga tankar temligen bortplockade under de tre år eller mer som han vistas i Evanston. Men behöfves väl vidare bevis härför, än de lefvande epistlar, som redan äro utgångna från skolan och som nu äro ute i verket, kända och lästa af alla, och för hvilka kyrkan i sanning icke behöfver att blygas? Detta borde mana vårt folk allestädes att omfatta vår skola med djupare intresse än hvad hittills varit händelsen, så att den omsider måtte kunna komma i en något så när oberoende ställning. Om den i sin svaghet har uträttat så mycket som den redan gjort, till hvilken välsignelse skulle den ej blifva, om den blefve mera allmänt omhuldad och finge ett varmt rum i alla våra vänners böner och hjertan!

Predikanterna stationeras.

Fritt efter engelskan af V. W.

Jag med andra i en sid-bänk tätt vid altarrunden satt,
 Då vår biskop inkom sakta, fridfull, lugn, men blek, och
 matt; []
 Och en andlig tystnad grep oss, känslöfull och underbar,
 Såsom kanske då i himlen "vid en half stund" tyst det
 var,

Då han reste sig och sade: "Se'n allt annat nu är slut,
 Återstår allena, att jag ger utnämningarne ut."

Ej som en, som sysslar sorglöst med blott jordiskt handelsgods,
 Men som den, åt hvilken himlens högsta uppdrag anförtröds
 Och som känner djupt sin svaghet, ty han är ej felfri han,
 Om undseende han beder:—han har uppgjort årets plan,
 Utan mannamon och fördom, till Guds rikes väl allen';
 Och från hela konferensen svaras nu ett högt "amen!"

“Beula-Landet—Helge Sångman!”

Lyckligt folk och lycklig prest,
Att gemensamt städse njuta af Guds rika nådefest!
Inga kyrko-“trials” störa friden, som ibland dem rår,
Alla deras predikanter stanna sina trenne år.
Och när tiden slutligt kommer, då de måste skiljas åt,
Detta sker uti en stormvind af upprigtig sorg och gråt.

“Stormsjö-Sundet—Natan Fridsam!”

Hur hans bleka ansigt' brann,
Och hur tårar glänste der han gömde pannan i sin hand!
Men hans hustru ned sig böjde—hviskar ord af tröst och hopp,
Och lik en i bön förklarad lyfte han sitt hufvud opp;
Snabbt som blixten delar molnen sorgen svann och glädjen kom,
Såsom om han hört musiken från Guds öfre helgedom.

“Helgon-Backen—har jag lemnat att tillsättas,” sade han.

Rätt! jag tänkte, ty den platsen ingen af oss fylla kan.
Ty en engel, om han sändes ned till denna menighet,
Kände icke hälften af de under, som det folket vet;
Och snart nog de skulle märka något missljud i hans sång,
Eller att uti hans vingar någon fjäder var för lång.

“Storverks-Bruket—Jonas Tröger!”

Pris ske Herren! tänkte jag,
Detta är det bästa valet, som jag ännu hört i dag;
De ha utnämnt broder Tröger att ta' vård om denna ö,
Der han måste nitiskt verka eller också rent af dö;
Ty Guds folk vid Storverks-Bruket med dess lif och verksamhet
Honom drifver till förtviflan eller till frimodighet;
Och om ljudet från basunen ovisst eller kraftlöst är,
De ha lika väl “revival” som om han ej vore när.

“*Smältar-Hyttan—Solon Jemke!*”

Hvilken biskop, god och vis!

De ha fått den predikanten, som just passar dem precis.

Meto-, Bapto-, Lute-, Missio,—eld och vatten, synd och nåd,

På begäran här utdelas efter lägenhet och råd.

“*Offer-Dalen—Jakob Trofast!*”

Hand i hand de skola gå

Genom åren som dem vänta och frambringa frukt också.

“*Stenås-Heden—Petrus Hel-man!*”

Honom all hans fattning tröt,

Knäppte rocken upp till hakan, ögonbrynen hårdt han knöt,

Såsom om han redan kände kylan från den kala hed,

Men beslöt dock blifva trogen till sin ordinerings-ed.

“*Sälla-Hamn—Josefus Fridfull!*”

Glädje i hans ögon står

Vid den tanken att bli pastor å den platsen trenne år.

“*Gråstens-Klippan—Torsten Sprängert!*”

Stela, hårda som granit,

Skaffarne i rad der sitta, vilja ej ha *Sprängert* dit,

Och han sjelf, af häpnad slagen, vill ej dit just gerna gå,

Men i Herrens namn beslutar att *ett* år försöka på.

“*Slummer-Hålan—Oskar Tordön!*”

Han är sänd att plöja, så,

På en plats, der folket samlas, endast för att sofva få;

Ty så snart de väl ha satt sig på de mjuka dynorna

Reda de sig strax i ordning att en söndags-lur sig ta’.

Under bönen samlas dimmor öfver månet ögonpar,

Under läsningen af Skriften gäspar nästan en och hvar,

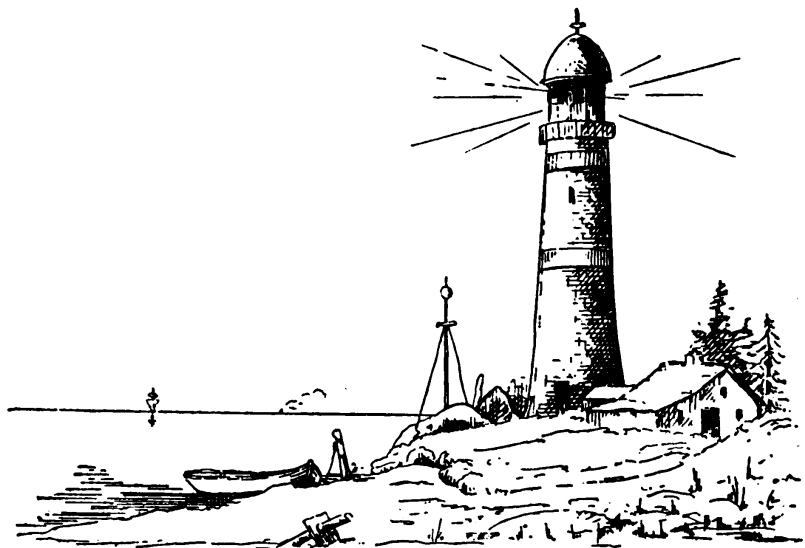
Och när sången för' predikan klingar genom kyrkan, då
 Göra de en kraftansträngning att på sina fötter stå;
 Men när väl predikan börjat, om ej vädret är för kallt,
 Blir dem sömnen öfvermäktig, och de sofva öfverallt.
 Men jag hoppas broder *Tordön*, när den första Söndag han
 Träder upp inför det folket och en hel mil höras kan,
 Trotsa skall båd' frälst och ofrälst att till sömns i kyrkan gå,
 Tills han sagt det sista ordet; och han vinna skall också,
 Ty det säges med bestämdhet—talet går från man till man—
 Att, om möjligt för en dödlig, han de döda väcka kan.

Nu, som biskopen fortsatte, jag i andanom borttogs,
 För ett ögonblick nu evighetens slöja undandrogs,
 Och jag såg, långt ofvanom biskopen, världens Frälserman,
 Krönt med ärans krona, hållande en lista i sin hand.
 Kring Hans thron stod en otalig skara, lyssnande och glad,
 Ty Han stationerar nu sin' vittnen i Guds helga stad.
 Somliga, hvars namn ha prisats, hållits i stor ära *här*,
 Skickas till de mindre husen bort' mot sjelfva muren—*der*.
 En, som haft de sämsta platser, hvar försakelse blott fans,
 Fick en krona full af stjernor och en thron af herrlig glans;
 O! hur englarne de sjöngo, när, vid Mästar'ns helsning han
 Rodnande af glädje undrar, hvar han sådan ära vann.
 Andra, hvilkas tal var enkelt, utan smicker, utan flärd,
 Men med tårar ofta blandadt för en syndbedårad värld,
 Hållna här af föga värde och för otack föremål,
 Fingo höga äreställen, blefvo grannar till Sanct Paul.

Mästar'n nu en qvinna kallar, hon härnere känd blott var
 För sin ödmjukhet och ringhet, fast ett ryktbart namn hon bar,
 Prisar henne för de kärftar, som hon samlat i sin dag,
 Men hon svarar blygt: "Det var min man, o Herre, icke jag!"
 "Ja, *hans* gåfvor voro stora," sade Han med vänlig min,
 "Men *din* tro gaf åt dem kraften, därför, barn, är äran *din*!"

Nu en lam, ofärdig flicka med förvåning hör sitt namn,
Undran nti ögat glänste, när hon steg för Mästar'n fram,
"Jag var blott en krympling, Herre, ingenting jag gjort för dig,
Endast uti tystnad hvilat vid din stora nåd mot mig."
"Du har kraftelig predikat, mången till besinning bragt
Genom din tålmodighet, fast ej ett enda ord du sagt,"
Sade Mästarn, och hon smög sig till Hans sida, o, så glad.—
Christus stationerar sina predikanter i Guds stad,
Och från englars harposträngar tonar ljufligt månet namn,
Hvilket världen i sin blindhet förbigått, ja höljt med skam.

Nu försvann helt plötsligt himlasynen för min tjusta blick,
Jag såg konferensen skiljas, reste mig och skyndsamt gick.

TRE FRÅGOR OCH TRE SVAR.

För hvilken tror du lifvet skönast knoppas?

“För den som hoppas.”

Hvem menar du i stormen tryggast bor?

“Jo den, som tror.”

Hvem skådar lugnast emot grafvens kulle?

“Den kärleksfulle.”

J. M. LINDBLAD.

Prinsessan CHARLOTTA EUGENIA AUGUSTA AMALIA ALBERTINA föddes å kungliga slottet i Stockholm den 24 April 1830 och lyktade der sammastädes sitt jordiska lif den 23 April 1889. Hon uppnådde alltså en ålder af i det närmaste 59 år, oakadt en långvarig sjukdom. Enda dottern till den milde konung Oskar den I:ste och den älskliga drottning Josefina, egde hon mycket af sina föräldrars goda egenskaper. I likhet med sina bröder fick hon en vårdad uppfostran och saknade ingalunda intellektuel begåfning. Såsom författarinna framträdde hon redan 1864 med ett mindre biografiskt arbete på franska, nemligen "Les prin-

cesses de la Suede,” hvilket, enligt hvad vi kunde vänta, troget skildrar Sveriges konungadöttrar. “Korsets skola” af Roos har hon likaledes öfversatt till svenska språket; och tvifvels utan genomgick hon sjelf densamma med högre betyg än de fleste af oss. :

På poesiens område försökte hon sig äfven. En af hennes täckaste dikter: “Som en blomma,” kunna vi icke neka oss nöjet att här återgifva, isynnerhet som det lilla poemet troget afspeglar sin författarinnas milda och blygsamma väsen :

“Du lilla blomma, undangömd
Med all din doft, så skär och ren,
Ej af din Herre var du glömd,
Om ej Hans sol ikring dig sken;
Och om för verlden dold du var,
Du lärde icke split och agg.
Han tog dig ömt i sitt försvar,
Och ljuft du drack af himlens dagg.

Ej någon i den vida värld,
Hur djupt han än var undangömd,
Hur fjerran bort från larm och flärd,
Af lifvets Herre än var glömd.
Hvar blomma i sin rosengård
Han slutit i sitt fadershågn,
Och alla röna de Hans vård,
Fast än som sol och än som regn.”

Musikalisk var hon desslikes i icke ringa grad; ja, flera älskliga tondikter af hennes hand förråda verklig talang. Vi erinra om hennes “Aftontankar” och “Farväl” med ord af henne sjelf. Den bildande konsten egnade hon för öfrigt vissa lediga stunder åt; år 1866 utställes i Stockholm flera statyetter, som prinsessan Eugenia varit mästarinna för.

Men hennes lifsgerning tillhör framför allt den allmänna välgöreheten och särskildt omsorgen för lidandets barn i olika afseenden. Gotland, der hon hade sitt kära *Fridhem*, skördade väl största fördelarne af prinsessans aldrig svikande ädelmod och gifmildhet, med hela landet står i stor tacksamhetskuld till denna lidandets furstinna.

Folkskolan i Westerhejde, *Fridtorps* barnhem samt skyddsföreningen i Wisby skola länge bevara och minnas hennes namn. *Hemmet för obotligt sjuka* tillkom ock väsentligen genom hennes nit och uppoftning; man säger att hon sålde sina juveler till dess byggnadsfonds förmån.

Eugeniahemmet i hufvudstaden bildar särskildt ett värdigt monument af furstlig välgörehet, och hon, hvars namn det bär, gjorde hvad hon kunde därför. Huru många elända, stora och små, som här skola finna en fristad och skydd, kunna vi naturligtvis icke säga; men tusenden välsigna inrättningen. Prinsessan tänkte ock på de arma djuren, och var en ledande hand i många djurskyddsföreningar.

Om man besinnar huru sjuklig hon var största delen af sitt lif, är det rent af förvånande, att hon kunde hinna med så mycket, eller egna så stor uppmärksamhet utåt i alla riktningar. Hon var utan tvifvel stark till sin natur och hög till växten, liksom öfriga medlemmar af familjen Bernadotte; men de senare åren aftärd och böjd, svårt besvärad af lungsjukdom, som äntligen förde henne till grafven.

I sitt uppträdande var hon mycket enkel och nedlåtande — kungligheten värderade hon mindre, ty christendomen var för henne *allt*. Stundom gick hon väl långt i likgiltighet för sin yttre värdighet, tyckte somliga af de store i denna verlden; men gälde det, kunde hon också bära hufvudet upprätt, öfver en myndig aristokrati, såsom modern Josefine, hvars drag spårades hos dottern. Det säges, att hon hade tvenne giftermålsanbud, värdiga sitt stånd, nemligen först af *Napoleon III*, som behöfde stöd för sin kejserliga thron "på den vägen" och så äfven af prins Friedrich Karl af Tyskland; men jordisk kärlek brann icke i hennes barm, ehuru hon i yngre dagar uppträdde mycket fri och liflig. Som en sägen blott

måste vi anse den allbekanta berättade historien, att hennes första och enda kärlek tillhörde en ung officer, som hon dock icke fick ega, på grund af hans ringa börd. "Hon kunde ej—heter det—tillåtas att ingå förmålning med svensk man, eller med en som ej var af kunglig eller furstlig börd. Detta blef hennes djupa hjertesorg; fördystrade hennes lif och bräckte hennes helsa!" Det låter ju mycket romantiskt och på samma gång mycket sorgesamt. Men sägnen är ej sann! Prinsessan Eugenia har sjelf för en sin närmaste förtrogne bestämdt förklarat detta. Hon tillade: "Kärlek i den mening, hvarom här är fråga, har jag aldrig känt!"

När prins Gustaf lefde, förekommo ofta musikstunder i kungliga slottet, som de båda syskonen tillstälde. Här närvoro två unga officerare, svärmiskt hänfödda af tonernas konst. Prinsessan Eugenia bemötte dem gladt, öppet, förtroligt, som hon bemötte alla. Häraf torde sägnen ha uppkommit.

Det bästa af allt förblifver emellertid, att hon tidigt lärde känna Vännen för alla, den himmelske Brudgummen, och öppet vittnade hon om, att hennes lif hörde Honom till. Hennes christliga karakter var obefläckad och gerningarne följa henne efter in i evigheten.

Som ett fel hardt när betraktar mången hennes sätt att hus hålla med penningar, ty arfvet efter fadern tog snart slut och kom hon dessutom i skuld; men så dog äfven modern, enkedrottningen, då prinsessan åter vardt rik och ytterligare i stånd att göra godt — en verklig passion för hennes varma hjerta. Vi vörda emellertid hennes höga minne och glädja oss åt ett exempel af sådan skön beskaffenhet i en verld, der massan böjer knän för guldkalven.

Ett faktum är ju också, att en rätt stor qvarlåtenskap fans att testamentariskt förfoga öfver, sedan hon bäddats ned i Riddarholmens grafkor. Härnere bland svärd och brynjor från Sveriges stormaktsdagar, hvilat hon, den milda älsklige Eugenie. Hennes rätta hviloställe vore vid brädden af en skuggrik källa,

"Der svalkan är om sommarn störst,
Der kyligt klara vågor välla,
Att släcka torra läppers törst."

Dock slumra under dessa hvalf äfven hjertan,

“Som brunnit ut på andra banor,
Än dem, der krigets tordön gå”.

Och såsom ett qvåde öfver hennes kallnade stoft uttrycker det:

“Nu kungadottern upphört lida;
Hon flyttat till sin *milda mor*,
Hon sofver vid prins *Gustafs* sida,
Uti sin stamfars tysta kor.
Hon bytt sin krona mot en annan,
Som hon i lifvet redan bar,
Som blänker skönare kring pannan
Än något herrskardöme har.
Se Riddarholmens fönster brinna
I aftonsolen vårligt, vän!
Visst har ‘de lidandes furstinna’
Nu flyttat till sitt Fridhem hän.”

* * *

Nedanstående afskedshelsning, hvilken förekommer såsom inledning till prinsessans, af henne sjelf personligen skrifna testamente, gifver oss en inblick i hennes hjerta och ådagalägger tydligt, att det klappade af sann christlig kärlek. Enligt den ädla prinsessans vilja kringvändes denna afskedshelsning i tryckta exemplar till alla de personer, hvilka stått henne nära eller varit i beröring med henne vid utöfvandet af de kärleksverk, som hon gjort till sitt lufs uppgift. Testamentet börjar som följer:

“Tiden ilar! Det lider hvarje dag emot målet, dit själen, ifrån striden emot kött och verld, längtar till evig frid och harmoni. Ja, hvarje solnedgångs sista strålar tala till oss hvar och en, och det lider mot den stora aftonen med hvarje dag. Hvad dagen än inneburit af oro, glädje, försäkelse eller sorg, så är ju hvar dag dock en afskedsdag ifrån detta jordelif,

der själen nog fått erfara, att Gud talat sanning med heliga läppar, ja, talar så dagligen ännu i sitt heliga ord, då Han säger oss att "*vi ej här hafva någon varaktig stad eller här vårt rätta hemland,*" utan manar Herren oss med Frälsarkärlek, att låta oss dragas uppåt, allt mera, och låta oss renas och helgas i Hans blod, så att döden ej må öfverraska oss.

Har själen redan här i tiden gjort upp sin salighetssak med sin Förlossare och lärt känna sitt eget hjerta, så blir det ljuft i jordelivets dagar att veta sig hafva segerns Furste med sig och i dödens stund kunna med frid, tillförsigt och hänryckning säga: "*Jesus min förlossare lefver! Du död, hvar är din udd? Du helvete, hvar är din seger?*" *Christus är mitt lif och döden är min vinning.*"

Så rör det sig inom mig, då jag sitter här i min tysta vrå i det åldriga stora slottet, der jag är född, der jag vårdats, utvecklats under mångahanda pröfningar, förluster och sjukdomsdagar, men också under mången glädje- och vederqwickelsetimme, som tillfallit mig både under mörker och ljus från den Frälsarehand, som med trofasthet uppfostrat min med Hans eget oskyldiga blod dyrköpta själ. Jag har dervid fått djupt erfara, att *Fröjd i Herren är vår starkhet!* "*Ja, lofva Herren min själ och förgätt icke hvad godt Han dig gjort hafver!*"

Frid och välsignelse följde alla de kära, som äro af min familj; frid och hugsvalelse åt alla vänner, som jag lemnar här på jorden, alla de små barnen i mina barnhem vid Fridtorp (å Gotland), de kära sjuka vid Gotlands sjukhem, alla åldriga och blinda och fattiga, som Gud fört i min väg. Herrens starkhets hand lede dem alla i tron till de saligas hem! *Uti kärlek och af tacksamhet till Eder alla*, medlemmar af min familj, och alla vänner och bekanta från fastlandet i Sverige och Norge samt på Gotland, min trogna omgifning och mitt tjenstefolk och de kära vänner, med hvilka jag arbetat och bedit, för all kärlek, tillgifvenhet, allt öfverseende och tålmod jag, ofullkomliga, svaga varelse i så rikt mått fått emottaga, skall mitt hjertas pulsar slå i sista andetaget. Gud löne Eder!"

* * *

Jordfästningen försiggick i Riddarholmskyrkan och bevistades af en djupt rörd menniskomassa. Biskop Billing höll likpredikan öfver de orden hos Markus: "*Hvad hon kunde, det gjorde hon,*" och aldrig har väl någon mer passande text kunnat väljas.

* * *

*Så har hon gått, den fromma, rena,
 Hvars fröjd det var att andra tjena,
 Af englar buren till högre zon.
 Men hennes namn skall tacksamt minnas
 Så länge armöds barn än finnas,
 Ty "hvad hon kunde, det gjorde hon."*

*En kungadotter i dubbel mening
 Hon vandrade i ljuf förening,
 Bland jordens furstar, med Gud i tron.
 Hon sökte ej blott eget bästa,
 Hon lefde för sin Gud och nästa,
 Och "hvad hon kunde, det gjorde hon."*

*Och solen sken så varm om våren,
 Då blomsterhöljd hon låg på båren,
 I frid insomnad, en brud i tron;
 Och tusen hjertan tårfördränkte,
 En tacksam gärd åt henne skänkte,
 Att "hvad hon kunde, det gjorde hon."*

*Och hjertat sved och blek stod sorgen
 I kojan och i kungaborgen,
 När stoftet bars till den sista ron.
 Fast hennes stoft i jorden gömmes,
 Ej hennes namn i Norden glömmes,
 Ty "hvad hon kunde, det gjorde hon."*

*Att lindra nöden, stilla smärtan,
 Hvad kärast är för andras hjertan,
 På Herrens altar, det lade hon.
 Och englar logo i det höga,
 När mången tår ur tacksamt öga
 Bars upp och gömdes vid Lammets thron.*

*Så har hon gått, den goda, rena,
Som lefde blott att andra tjena,
Att lönen få i högre zon.
Der klar som solen skall hon skina,
När Herren samlat har "de sina,"
Ty "hvad hon kunde, det gjorde hon."*

JOHN ERICSON föddes den 31ste Juli 1803 vid Långbanshyttan, Wermland, af jemförelsevis fattiga föräldrar och var sålunda vid sin bortgång den 8de Mars 1889 85 år, 7 månader och 7 dagar gammal. Han hade tvenne syskon: brodern Nils och system Anna Carolina. Nils—öfverste Nils Ericson—var den förste jernvägsbyggaren i större skala i Sverige och blef till slut

generaldirektör för de svenska stambanorna. Att ett godt gry förefans särskildt hos John, spårades snart, och redan vid 12 års ålder inträdde han som kadett vid kungliga flottans mekaniska kår. År 1819 ingick han i armeen, hvarifrån han åter utgick efter 8 års tjenstgöring med rang af kapten. Nu reste han öfver till England, der han trodde sig lättare kunna bryta väg i den riktning hans brinnande håg föreskref. Bland andra viktiga uppfinningar, som han gjorde under vistelsen i England, står i främsta rummet propellern. Han erbjöd denna uppfinning åt engelska amiralitetet, men hans plan afslogs nästan med hån såsom varande i de höga herrarnes omdöme alldeles opraktisk. Tiden har emellertid visat, att propellern icke var någon opraktisk uppfinning, och alla verdens sjöfarande nationer hafva länge sedan adopterat denna vår frejdade landsmans stora uppfinning för sina ångbåtsflottor. Trött på det kortsynta småsinne som mötte honom, lemnade han nu England och med glädje styrde han kosan öfver till detta fria Amerika, der han till en början hade att öfvervaka byggandet af propeller-krigsångaren "Princeton". Det var i slutet af år 1839, han landade i New York och sitt hem hade han sedan beständigt i denna stad. Hvarjehanda uppfinningar sysselsatte han sig här med tidigt och sent, till dess att det förfärliga inbördes kriget utbröt, då hans skapande snille fick tillfälle att utföra ett storverk, som aldrig kommer att förgätas. Sydstaterna tycktes triumfera både till lands och sjös. Pansarskeppet "Merrimac" borrhade våra träfartyg i sank eller jagade dem på flykten utan svårighet, och följden skulle tvifvels utan ha blifvit ödesdiger för Norden, derest icke rebellkolossen just i rätt tid mött sin öfverman; men så skedde. John Ericson ville gifva de stolta rebellerna en helsosam "varning" genom att konstruera sin "Monitor" och utgången visade, att den der svenske mannen icke bedragit sig sjelf eller andra. Hvad Gettysburg blef för armeen, det vardt sjöslaget vid "Hampton Roads" för flottan och den 9de Mars 1862 bildar en epok i inbördes-krigets historia, för att icke säga i hela verdens sjökrigshistoria. "Monitor" byggdes raskt på 100 dagar, men ännu raskare eller på några timmar tuktades "Merrimac" så grundligt, att den blef alldeles oskadliggjord och drog sina färde för alltid. "Moni-

tors" chef, den tappre Worden, förlorade visserligen sitt ena öga, men dagen vans. Åtminstone fyra Svenskar kämpade om bord på "Monitor" dessa skickelsedigra stunder. Numera finnes väl ingen Amerikan, som underkänner John Ericsons verk, och det svenska namnet sättes högt.

En fläckfri karakter och ett vördadt minne efterlemnar han, men hvarken hustru eller barn. "Give me rest", säges vara hans sista yttrande, innan tungan förstummades. Hvad innebörd dessa ord hafva för vår frejdade landsman, töras vi icke säga; men vi veta, att hvarje menniskosjäl behöfver frid samt att Gud allena kan meddela sådan välsignelse åt de sökande, trötta. Må läsaren för sin del, medan det ännu heter i dag icke försumma att blicka upp till Fridsfursten och använda sitt pund i det godas tjenst, så skall särskildt slutet varda lyckligt, om ock få dödliga kunna förvärfva sig sådan ryktbarhet som kapten John Ericson, hvilket både berodde på omständigheterna och utomordentlig begåfning. Må vi alla blifva trogna vår kallelse, göra det bästa vi förstå, arbeta ej blott för oss sjelfva utan för andra, höjande oss öfver tillfälligheter — på detta sätt skall den sista stunden icke komma oss för hastigt uppå, utan fridfullt kunna vi insomna, när "dagarne hafva en ände."

Emellertid följde den ena uppfinningen efter den andra, ehuru de fleste ej kunna blifva af sådan omfattande betydelse. Kapten Ericson var en arbetare som få. Arbetet var hans hela verld, förströelser hade han icke behof af och ej tid till. Nykter och enkel i sina lefnadsvanor, åtnjöt han emellertid en högst ovanlig helsa, till dess han ändtligen nedbröts af njurlidande och fann ro i döden. Hvila behöfde han efter en så rastlös verksamhet under mer än ett halft sekel; hvila skola hans ben sannolikt få i det land, der hans lefnadssol grydde, såsom han ock sjelf säges ha önskat. En plan lär dock vara å bane, att hans jordiska qvarlevor skola få en hvilplats i Trinity-kyrkans grafgård i New York, hvarest, om så sker, en passande vård säkerligen kommer att uppresas till hans minne. Skulle han emellertid sjelf ha önskat, såsom det säges att han gjort, att hans stoft skall hvila i fädernejorden, så kommer nog detta att

ske. Något bestämdt beslut i denna sak har emellertid ännu icke, då detta skrifves, oss veterligt fattats.

Naturligtvis fick han en mängd utmärkelser från olika håll. Så blef han medlem af flera vittra samfund i Sverige och utlandet; universitetet i Lund gaf honom doktors-värdighet, och medaljer eller ordnar saknade han icke heller, ehuru han väl icke satte så högt värde på något slikt. Stora rikedomar samlade han icke, fast han mycket lätt kunnat skaffat sig millioner, men han sträfvade icke derefter. Testamentet är tydligt och klart, största delen af hans qvarlåtenskap tillfaller sju bröstarfvingar, resten öfriga släktingar eller vänner.

Han var en ädel man, ett snille af första ordningen och sent om någonsin kommer hans minne att förblekna, Märkvärdigt är, att hans jordiska lif slocknade hardt när på 27de årsdagen af hans största triumf. Han insomnade nemligen den 8de Mars 1889 och hans "Monitor" besegrade "Merrimac" den 9de Mars 1862.

BÖNER.

—

*En gång, när i fromma, glada samtal
Vid sitt middagsbord den gamle Luther
Satt som vanligt med förtrogna vänner,
Talte en af dessa så med klagan:
"Svår och ond att lefva i är världen,
Full af vanskelig id och jordisk omsorg ;*

*Intet under derför, att så många
Sökt i klostrens lugn en saknad stillhet.
Äfven mig de plåga, dessa oljud
Af en outtröttlig verldslig sträfvän.
I mitt grannskap bultas, smids och hamras
Oupphörligt hela dagen genom,
Och hur tidigt än jag vaknar, störa
Dån och hammarslag min morgonandakt."*

*Luther log och sade: "Hvårför störas?
Tänk då hellre: 'Jag har sofvit länge.
Hör min fromme granne, hur han redan
Hunnit stiga upp och börja bönen';*

*Ty en bön, min vän, är flit och arbet.
 Sannerligen, när den svarte smeden
 Vaknar upp och tänker: 'Gud har gett mig
 Åter dag och krafter att arbeta,'
 Och med hurtigt mod begynner smidet,
 Är hans trötta flämtning för vår Herre
 Icke mindre kär än dina suckar,
 Och på himlens portar slår hans slägga
 Kanske starkare än dina böner."*

J. L. RONEBERG.

HVILE DE I FRID!

Ludvig Eliason.

Fridfullt, som då solen en stilla sommaraftron nedgår, afsomnade Ludvig Eliason, efter en långvarig och tärande sjukdom, i Washington-kolonien, Fresno county, Kalifornien, den 20de Mars 1889.

Broder Eliason var född i Linhult, Karlskoga socken, Wermeland, den 4de Juni 1862; alltså vid sin hemförlofning icke fullt 27 år gammal. Föräldrarne voro torparen Elias Jonsson och hans hustru Lovisa, född Andersson. Fadern var tvenne gånger gift; i första giftet hade han fem barn och i det senare nio; hela syskonringen var således fjorton, och i denna ring var Ludvig den nionde.

Våren 1876 blåste en kraftig nådevind öfver Karlskoga. Under denna besökelsestid blefvo sex af syskonen på en och samma afton vid ett bönemöte i Wall omvända till Herren. Ludvig var då 14 år; den yngsta af de öfriga 10 år och den äldste 21 år. Föräldrarne blefvo oberörda af väckelsen; fadern vardt till och med fiendtlig mot de nyomvända, men omvändelsen var sann; de förblefvo ståndaktiga och lefva ännu i Guds Sons tro. Sex af syskonen äro här i Amerika, fyra i Sverige, tillika med föräldrarne, hvilka ännu lefva. Tre af syskonen, utom Ludvig, äro döda.

Våren 1881 reste vår hädangångne broder tillika med några af syskonen till Amerika; for först till Ishpeming, Mich., der han stannade tvenne år och hvarest han hösten 1881 förenade sig med Metodist Episkopal-kyrkan. Derefter begaf han sig till Moline, Ill., der han vistades ett år; for sedan till Texas, men återvände efter blott tre månaders vistelse derstädes tillbaka till Moline.

På hösten 1885 ingick han vid skolan i Evanston, Ill., der han studerade med framgång samt bevisade sig vara fullt passande för sitt tillämnade stora och viktiga kall. Sommaren 1886 sändes han till St. Louis, Mo., för att biträda pastor C. J. Wigren, hvars vacklande helsa icke tillät honom att predika. Under vistelsen i St. Louis, bevistade han ett lägermöte vid Verona, Mo., och under sitt utrötliga arbete här i ordet och bönen ådrog han sig sannolikt den sjukdom, som slutligen skulle lykta hans korta men löftesrika lif.

Han återvände från Verona sjuk, men efter någon tid vardt han så pass återställd, att han hösten samma år ånyo begynte sina studier vid skolan i Evanston; men i December måste han sluta på grund af lungsot. Nu begaf han sig till en sin broder i Kansas och vistades der i ro och hvila någon tid. Denna hvila tyckes ha återställt hans krafter betydligt och gjort honom mycket godt, ty efter någon tid öfvertog han församlingsvården i Lindsborg, Kansas. Här verkade han med nit och välsignelse tills hösten 1888, då han fick kallelse till svenska Metodist-församlingen i Washington-kolonien, Fresno county, Kalifornien; och der verkade han med alla de krafter han hade, till dess Herren kallade honom hem.

Broder Eliason var en mycket älsklig ung man, vänlig och vin-

nande i sitt sätt, ödmjuk och mild i sin anda, hvadan han vann vänner öfverallt der han gick fram. Hans hela själ lågade af kärlek till Gud och menniskor, och han sparade också ingen möda att söka vinna dem för himlen och för Gud. Att han var mycket älskad och aktad, derom vittnade den stora skara, som följde hans stoft till grafven samt de talrika blommor, som öfverhöljde hans kista.

Under de sista veckorna af sitt lif skref han följande, hvilket klart återspeglar hans innerliga tros- och uttrycker hans hjertas önskan och bön :

“Christus är mitt lif och döden är min vinning. Komme lif eller död, Jesus vill jag tillhöra för tid och evighet. O Gud ! hjälp du mig blott att vara trogen till min sista stund ; och må du genom mig, den ovärdigaste, i någon mån befrämja din sak och själars frälsning.”

“‘När Herren Zions fångar lösande varder, så skola de vara som drömmande.’ Då skall äfven jag, ehuru nu nedtryckt af sjukdom och plågor, varda fri och för evigt kunna, med en lossad tunga och friska lungor, prisa Gud för Hans myckna godhet mot oss och särskildt mig, den minsta bland de små. Blifve jag trogen under väntningstiden ; den tager snart slut. O, Eja vore jag der vid Jesu sida ! ‘Herrens namn är ett fast slott, dit den rättfärdige löper och varder beskärmd !’ Må jag alltid söka min tillflykt här, när fiender ansätta mig, då nöd möter och sjukdom tär lifskrafterna bort. I evighet skall detta fäste bestå, och alla härinne äro lyckliga. Hur ljuft i stormen att finna skydd ; i hettan skugga. Hur väl för den hungrande att finna bröd, för den törstande att finna vatten samt för den uttröttade att finna hvila ; allt detta finnes emellertid inom samma fäste. O, må jag blott bli stilla der !”

Han var sängliggande i något öfver fem veckor. Tåligt och tillitsfullt afbadade han förlossningen, och när stunden slutligen kom, insomnade han i helig frid.

“ Herren begrafver sina arbetare men fortsätter sitt verk. ”

Anna Christina Livin.

ANNA CHRISTINA LIVIN föddes i Nora församling, Westmanland, den 1ste November 1859. Föräldrarne voro Anders Andersson, snickare till yrket, och Christina Andersson, född Petersson. Fadern dog när Anna, som var yngsta barnet, endast var 2 år gammal. Inalles voro de 6 syskon: 4 gossar och två flickor. Den äldste sonen var 15 år vid faderns död.

Att "lilla Anna Stina" så väl som de öfriga syskonen tidigt fingo pröfva på fattigdomens hårda lott, säger sig sjelf; men Han, som föder foglarne, vårdade sig äfven om de faderlösa. Utaf Honom voro de beskärda en huld, uppoffrande och aldrig tröttnande moder, hvilken med sina händer arbetade för sig och sina små. Hennes näringskälla var egentligen korgarbete, hvilket barnen voro behjelpiga att afyttra. Så förflöto barnaåren i fattigdom, fast ej i nöd.

Vid 15 års ålder konfirmerades hon af en sant religiös lärare inom Nora församling, adjunkten Chelen. Hennes sinne, som utaf naturen var mycket känsligt och religiöst stämdt, blef nu intagit af andeliga ting, och hon fröjdade sig uti Gud sin Frälsare.

Samma år reste hon med sin moder till Amerika, hvarest redan de äldre barnen och syskonen funnit nya och kanske bättre hem än den gamla fosterjorden kunde erbjuda.

Men den "nya världen" har nya faror och lockelser för det obepröfvade sinnet. Här finna vi vår lilla Anna med sitt lifliga och för intryck mottagliga sinne borttryckt till en tid uti världens hvimmel.

Men Gud är god; Han vill hafva sina villade lam åter till hjorden. Tackad vare Gud, hon stannade åter för den gode Herdens röst och lät föra sig på trogna herdearmar tillbaka.

Åren 1878 och '79 blef hon bekant med C. F. Livin, som då var pastor vid svenska Metodist-församlingen i Victoria, Illinois. Med honom ingick hon äktenskap den 4de Maj 1879. Något öfver ett år efter deras giftermål stannade de i Victoria, hvarifrån en metodist-predikants omutliga öde förflyttade dem vester ut ända till Sutton, Clay county, Nebraska. Här fingo de blott stanna ett år, hvarefter de förflyttades till West Hill, Platt county, samma stat. Här förunnades henne dock en treårig hvila. Derefter blef det flyttning till Dayton, Iowa. Blott ett år finna vi henne på denna plats. Derefter blef det flyttning till Beaver, Illinois, hvarest hon äfven fick tillbringa trenne år. Sedan styrdes kosan vester ut igen, nemligen till Essex, Iowa, hvarifrån hon efter 6 månader fick inflytta uti den eviga hvilan, Onsdagen den 27de Februari, sistlidet år, efter 4 dagars sjukdom, af hvilken hon angreps 6 dagar efter det hon skänkt lifvet åt det femte af sina efterlemnade barn.

Hennes sätt var mildt och stilla. De som närmast lärde känna henne säga, att som "prestfru" var hon oöfverträfflig. Hon drog nästan allas hjertan till sig, och, bäst af allt, hon gjorde det okonstladt och omedvetet. Hon sökte ingens gunst, men vann allas. Ehuru känslig och lättböjd utvecklade hon dock en fasthet, hvaraf man ej skulle trott henne mäktig. Hon egde ett ljusst förstånd, snabb uppfattningsförmåga och ett godt minne, och derest hon åt-

njutit de förmåner en hög skolbildning skänker, skulle hon troligtvis kommit att utbilda ett sällsynt snille. Hennes röst var skön, hennes sätt behagligt och intagande, och broder Livin tror, att ingen hade uti allt passat honom bättre än den Försynen beskärde honom. Uti hans ögon var hon fullkomligheten själf. Det bästa af allt var dock, att hon dog i frid, triumferande, afläggande klart vittnesbörd om en frälst själ. Hon jordfästes den 29de Februari på Essex kyrkogård, ovanligt sörjd och saknad äfven på denna plats, hvarest hon jemförelsevis ännu var en fremling.

Hon sörjes utom af sin make och sina barn äfven af svärmor, moder och syskon, af hvilka hon var den första att lemna denna tiden.

Hon saknas, ihågkommes och sörjes af många der hon varit, men mest af dem, der hon vistats längst, såsom i West Hill, Neb. och Beaver, Ill. Särskildt var den förra platsen henne kär, och hon önskade sig ständigt dit, men detta blef henne ej förunnadt. Der hade hon haft sina saligaste stunder under sammanlefnaden med sin man. Hon hade fått vara med der under välsignelserika väckelser och själf varit verksam, hvilket syntes vara hennes fröjd. Hundratals mil kunde hon följa sin make omkring på Nebraskas slätter för att uppsöka och uppmuntra kringspridda landsmän. Intet namn och intet minne är kärare till vännerna i West Hill än "syster Livins."

En närmare bekantskap med henne fördunklade ej hennes värde. En tjenarinna, som en tid tjenat uti broder Livins familj, skref till honom efter hans makas död: "Hon var för god till att dö så snart."

Herrens vägar äro dock icke våra vägar. Hvad Han gör veta vi icke nu; härefter skola vi få veta det.

Olof G. Gunderson.

I Portland, Oregon, slutade broder O. G. GUNDERSON den 20 Maj 1889 sitt lif på jorden i full förtröstan på Gud och salig förvissning om ett evigt lif i himmelen.

Han var född i Sarpsborg, Norge, den 17 Januari 1840 ; alltså vid sitt frånfälle i sitt 50:de år. Redan i unga åren eller vid omkring 20 års ålder stannade han för Guds Andes kallelse och blef sant omvänd till Gud samt förenade sig med den nybildade Metodist-församlingen i sin födelsestad, då pastor J. P. Larson, som sedermera sändes till Sverige, der han haft en väsendtlig anpart i Metodismens märkvärdiga framgång, var vårdhafvande predikant. Någon tid efter det han förenade sig med församlingen erhöll han förmanare-fullmakt och sedermera, om vi äro rätt underrättade, äfven fullmakt som lokalpredikant.

År 1864 öfverflyttade han till detta land och kom först till

Chicago, der han strax efter ankomsten förenade sig med den svenska Metodist-församlingen vid Illinoisgatan, den enda skandinaviska Metodist-församling på den tiden i Chicago. Han arbetade först någon tid i sitt yrke, men redan år 1865 sändes han till Leland, Ill., och betjenade norska församlingen derstädes, som då tillhörde svenska missions-distriktet i Central Illinois-konferensen. År 1866 intogs han på prof i sistnämnda konferens och utnämndes till vårdhafvande predikant i Geneseo och Moline, Ill. Här stannade han i tre år och bodde de första två åren i Geneseo, men det sista i Moline, hvarest under tiden sjelfständig församling organiserats. Under denna tid, nemligen 1867, ingick han äktenskap med miss Helena S. Smithburg i New Sweden, Iowa, som nu, sjelf med svag helsa och omringad af fem mindre, oförsörjda barn, sörjer hans bortgång.

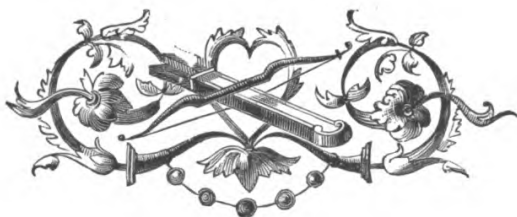
Från Moline flyttade han till Rockford, Ill., der han förestod församlingen i två år, eller till 1871. 1871—73 finna vi honom som vårdhafvande predikant i Andover, Ill. 1873 utnämndes han till presiderande äldste på Minnesota distrikt och innehade han denna ansvarsfulla syssla i fem år eller till hösten 1878, då han utnämndes till vårdhafvande predikant i Galesburg, Ill. Här stannade han i två år eller till hösten 1880, då han flyttades till Jamestown, N. Y., hvarest han innehade församlingsvården i tre år eller till hösten 1883. Vid denna tid lemnade han det effektiva verket och gafs en öfvertalig ställning samt egnade sin egentliga tid åt affärsverksamhet. Häri hade han emellertid icke någon vidare vidare framgång, hvarför han år 1885 ingick i reseföreningen ånyo och missiverades till Kalifornia-konferensen samt utnämndes till vårdhafvande predikant i svenska församlingen i San Fransisco. I två år hade han vården af denna församling; derefter utgick han åter ur reseföreningen och gafs en öfvertalig ställning samt flyttade till Portland, Oregon, der han började att egna sig åt läkarekallet.

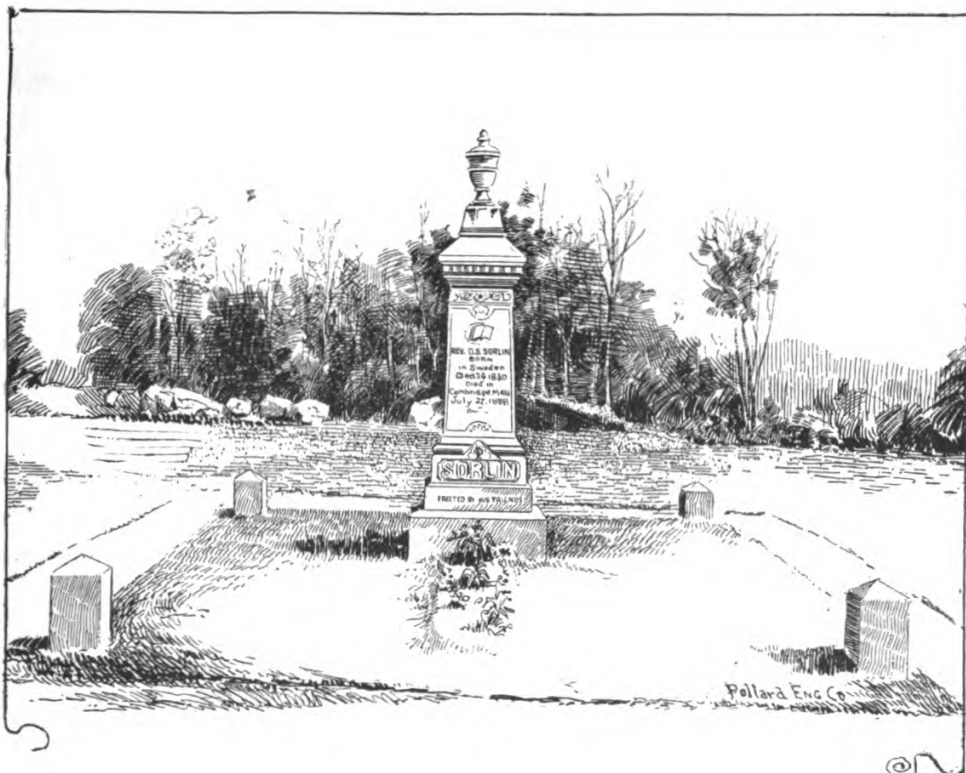
Att sköta jordiska affärer förstod vår hädangångne broder kanske icke så väl, och som en följd deraf hopade sig många ekonomiska bekymmer öfver familjen, hvilket måhända föranledde honom att fundera på, huru vida icke läkarens yrke möjligen skulle

kunna gifva honom bättre fördelar i detta afseende. Helt visst hade han slutat lika lyckligt eller möjligen ännu lyckligare, i fall han troget hållit ut i seldonet till resans slut; emellertid blef slutet fridfullt, kampen lyktade i verklig triumf och nu är den käre brodern der, hvarest ingen läkarepraktik och ingen prediko-verksamhet idkas, ty sjukdom och död, synd och fall, finnas icke till i det goda landet.

Pastor Larson i Portland, presiderande äldste på norsk-danska missions-distriktet i Oregon, besökte honom ofta under hans sjukdom och gifver honom det vittnesbörd, att han uthärdade sina lidanden med stort tålamod under ständig bön till Herren. I sångens toner hänfördes hans själ till det sälla fadershuset ofvan molnen, och de sina förmanade han till ståndaktighet, så att de måtte mötas igen för att evigt vara tillsammans.

Han afsomnade i frid. Frid öfver hans minne! och frid och hugsvalelse öfver vår dyra syster, den fattiga, sörjande makan, och de faderlösa små!

Pastor D. S. Sörlins minnesvård
på svenska grafgården i Worcester, Mass.

Å svenska grafgården i Worcester, Mass., och på dess högsta punkt, hvarifrån man har en vidsträckt utsigt öfver de vackra omgifningarne, inneslutande en liten täck sjö, är framlidne pastor DANIEL S. SÖRLIN's graf belägen.

Till skrifvaren af dessa rader uttryckte broder Sörlin på sitt dödsläger den önskan, att få blifva begrafven i Worcester. Här hade han i nära fem år, med stor framgång, verkat Guds verk, och under tiden samlat omkring sig en ovanligt stor vänkrets. Det var också han, som tog initiativet till den svenska grafgården härstädes; och huru passande var det icke, att han ock här skulle få hvila ut efter sitt trägna och välsignelserika arbete!

Måndagen den 26 Augusti 1889, strax före kl. 3 på eftermiddagen, och i det herrligaste väder, sågos grupper af högtidsklädda Skandinaver vandra upp till den nämnda grafgårdens solbelysta krön. Der stod nu pastor Sörlins vård, af vänner upprest, färdig att invigas!

Afbildningen här ofvan är så tydlig och trogen, att endast några ord, i väg af beskrifning, äro nödvändiga. Den öppna bibeln och den strängade harpan påminna om, att den hänsofne var både predikant, musiker och sångare.

Sjelfva stenen, som är förfärdigad af firman Evans & Co. i Worcester, Mass., är af hvit marmor, och, förutom grundvalen, $8\frac{1}{2}$ fot hög. Priset för en sådan sten är \$200.00; men herrar Evans & Co., af aktning för den hänsofne, nedsatte priset till \$175.00. Härtill kommer dessutom \$10.00 för grundarbetet och \$11.00 för hörnstenarne.

Den enkla, men sköna invigningsakten börjades med sång samt bön af pastor A. J. Anderson från Brooklyn. Pastor H. W. Eklund uppläste nu Ap'g. 11: 24: "Ty han var en god man och full af den Helige Ande och tro; och mycket folk blef ytterligare fördt till Herren." Härefter uppläste pastor A. J. Anderson Ords. 10: 7: "Den rättfärdiges minne lever i välsignelse, men de ogudaktiges namn förmultnar." Dessa ord tillämpade talaren på vår käre broder Sörlin, huru hans minne skulle fortlefva i välsignelse, etc.

Nu följde korta tal af pastorerna V. Witting, R. Cederberg, E. A. Davidson och John Johnson.

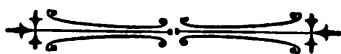
Akten afslutades med afsjungandet af broder Sörlins favoritsång: "När som lifvets stormar flytt," etc.

*Sof i ro, du trogne kdmpe,
Hvila ut i ostörd frid!
Lifoets krona länge väntat,
Bär den nu i evig tid.*

*Verksam i din Herres vingård,
Outtröttlig hvarje stund,
Troget du har sökt förvalta
Dina anförtrödda pund.*

*Seperlönen nu helt säkert
Öfverstigit allt du tänkt;
Och en sällhet, du ej anat,
Herren dig helt visst har skänkt.*

*Sångarhjelte, glade pilgrim,
Fortsätt nu din sång med fröjd!
Här du sjöng till Herrens ära,
Sjung nu till Hans lof i höjd!*

Kort öfversigt af kyrkliga förhållanden och tilldragelser bland svenska befolkningen i Förenta Staterna under år 1889.

Luterska kyrkan.

Af alla kyrkosamfund, som verka bland den svenska befolkningen i Förenta Staterna, är Luterska kyrkan, åtminstone hvad antalet församlingar och medlemmar beträffar, den starkaste. Detta är ock naturligt, då ju hela denna hit invandrade befolkning, med jemförelsevis få undantag, är uppfostrad i den kyrkans sköte och hitkommer såsom hennes medlemmar. Luterska kyrkans hufvudsakliga verksamhet går alltså ut på att behålla dessa sina barn och samla dem i ordnade församlingar, och häri har hon också delvis lyckats. Vi säga *delvis*, ty enligt hennes egen statistik för år 1888 utgjorde hela kommunikant-antalet vid det årets slut 74,234, och om man beräknar den under de flydda 40 åren från Sverige hit inflyttade till mogen ålder komna befolkningen till 500,000, hvilket torde vara snarare under än öfver det verkliga antalet, så framgår, att hon icke lyckats införlifva med sina församlingar fullt 15 procent, d. v. s. 15 i 100, af de hit invandrade, hvilka dock alla, med högst få undantag, blifvit konfirmerade i Luterska kyrkan. År 1888 var hela förökningen *medels betyg* 1,740, men då immigrationen detta år var omkring 40,000, af hvilka väl minst 20,000 voro af mogen ålder och således konfirmerade, så finna vi, att icke fullt 9 i 100 af de hit inflyttade anslöto sig till kyrkan, äfven om vi antaga, att *alla* de med betyg intagna voro det året hit anlända.

Hon begynte sin verksamhet här år 1849, då hennes första församling, den i Andover, Ill., organiserades. I några år stodo de

svenska församlingarne i förening med en engelsk talande synod, men på grund af vissa förhållanden, som de svenska presterna och församlingarne icke kunde gilla, utgingo de derifrån och Augustana-synoden organiserades. Sedan dess har synoden vuxit i kraft och styrka och vid dess 30de årsmöte, hvilket hölls i Rock Island och Moline den 10—16 Juni 1889, var hon fördelad i sju konferenser, neml. Illinois-, Minnesota-, Iowa-, Kansas-, New York-, Nebraska-, och Pacific-konferenserna samt ett missions-distrikt, Utah; och vid detta möte voro 212 pastorer och 139 lekmän, såsom ombud från församlingarne, närvarande.

Luterska kyrkan har gjort mycket för ungdomens högre undervisning. Hon har icke mindre än två "Colleges" och fem högskolor under sin vård, och mer än ett tusental af hennes ungdom bevistade dessa skolor år 1888. Detta är i sanning glädjande och bådär godt för framtiden. Hela antalet studerande vid läroverket i Rock Island, Ill., under samma år, utgjorde 235, deraf vid den teologiska afdelningen 41. En ny, prydlig läroverksbyggnad, "Memorial Hall," hvilken under året uppförts, invigdes den 12 Juni 1889. Tjugutre unga predikanter prestvigdes Söndagen den 16 Juni i svenska luterska kyrkan i Moline, Ill., af synodens president med biträde af teologie professorerna och 40 pastorer.

Med afseende på det inre förhållandet tyckes emellertid ställningen i mer än ett hänseende vara bekymmersam. I samma mån som de olika konferenserna blifvit mäktigare ha vissa lokalintressen starkt utpreglats, och den lyckliga lösningen af många viktiga frågor har derigenom försvårats. "Läroverken," säger presidenten i sin årsberättelse, "stå nästan såsom rivaler i en täflan, som ej alltid är rekommenderande och som i längden måste bidraga till att störa enheten och friden." Konstitutionsfrågan är ännu olöst. Ett konstitutionsförslag, som genomgicks och antogs stycke för stycke vid synodalmötet i Galesburg, Ill., föregående år, upptogs till slutligt afgörande vid detta möte, men blef efter en längre diskussion med 90 röster *för* och 173 *emot* förkastadt. En annan olöst fråga, som äfven gifver anledning till bekymmer, är frågan om läroböcker, och sådana böcker, som erfordras vid gudstjensten och i hemmet. Som det nu är kan hvilken enskild person eller

firma som helst skaffa sig inflytande och draga försorg om att införa hvad de behaga. "I det omsorgsfulla lösandet af dessa viktiga frågor och andra, som stå i sammanhang dermed, hafva vi att söka," säger vidare presidenten, "vårt framtida föreningsband."

Med afseende på det rent andliga är det en glädje att kunna anteckna, det verkliga "revival"-möten, förekommit flerstädes, vid hvilka till och med uppmaningar gifvits till bekymrade själar att genom något tecken gifva tillkänna att de önskade förbön, något som för några år sedan aldrig skulle kommit i fråga. Sådant stämplades då såsom öfverdrifvet och svärmiskt, och platser, öfver hvilka väckelsevindar framgått, betecknades såsom "förbrända fält." Nu säger deremot synodens president i sin årsberättelse för år 1888: "Nådefulla pingstvindar hafva blåst öfver rätt många af våra församlingar. Syndare hafva vaknat upp ur sin säkerhetsdvala samt sökt och funnit lif och frid genom tron på Guds Son."

Följande statistiska uppgifter, hvilka äro hemtade ur de officiella referaten och alltså tillförlitliga, visa Luterska kyrkans tillstånd och tillväxt för de tvenne åren 1887, 1888:

Pastorer	1887.....	268	1888	291
Församlingar.....	„	545	„	582
Kommunikanter	„	70,244	„	74,234
Medlemmar.....	„	122,559	„	129,473
Kyrkor.....	„	383	„	425
Boställen	„	179	„	191
Värde	„ \$ 2,079,700.00		„ ..\$2,503,304.00	
Söndagsskolor	„	352	„	383
Lärare och barn.....	„	22,495	„	26,783
<i>Inamlade medel:</i>				
Synodal-kassan.....	„	\$1,738.20	„	\$1,526.44
Konferens-kassan.....	„	638.58	„	647.70
Uppfostringsverket	„	28,415.00	„	16,414.48
Inre och yttre missionen.....	„	20,484.29	„	22,509.02
Barnhem o. s. v.....	„	19,476.59	„	27,749.54
Reguliera utgifter	„	435,033.90	„	511,986.40
<i>Summa samlade medel</i> 1887		505,786.56	1888.....	550,833.58
<i>Medeltal pr kommunikant</i> „		\$7.20	„	\$7.83

“Missionsvännerna.”

Näst i ordningen efter Luterska kyrkan med afseende på antal komma “Missionsvännerna.” Huru stort deras antal är kan emellertid icke sägas, emedan inga bestämda uppgifter derom finnas; dock torde deras antal uppgå till minst 30,000. Somliga antaga att det är ännu större. Deras egentliga verksamhet i detta land begynte omkring 1869; före denna tid hörde man dem knappast omtalas. De äro delade i två läger: “Missionsförbundet” och de s. k. “fria.” Dessutom hafva icke så få församlingar, hvilka ursprungligen voro “Missionsvännar,” på senare tid öfvergått till Kongregational-kyrkan, och flera komma sannolikt att taga detta steg, isynnerhet som denna kyrka tyckes mer och mer lägga an på att vinna dem; och vid Kongregationalisternas generalmöte i Worcester, Mass., sistlidne Oktober anslogs en icke obetydlig summa för bedrifvande af kongregationalistisk verksamhet i Sverige.

Skillnaden mellan de båda faktionerna, nemligen de “fria” och “Missionsförbundet,” tyckes hufvudsakligen ligga i yttre förhållanden. I läroåsigter äro de väl temligen ense, ehuru ingendera har någon bestämd eller formulerad trosbekännelse. De “frie” vilja icke veta af någon organisering eller styrelse; “Missionsförbundet” är deremot en sammanslutning af olika församlingar efter kongregationalistiskt mönster, således en verklig organisation.

“Missionsvännerna,” båda faktionerna, äro ett missionerande folk. De drifvas af ett lågande missionsnit. Till deras beröm måste det sägas, att de spara hvarken möda eller kostnad för att uppsöka landsmännen, hvarhelst de bo, för att få predika för dem. Och tvifvels utan ha genom dem många själar derigenom väckts till besinning och vunnits för Herren.

Sistlidne års märkligaste tilldragelse ibland dem var säkerligen lektor Waldenströms besök. Han kom öfver tidigt på sommaren och gjorde under deras ledning en riktig rundresa öfver hela landet, från New York till westkusten, predikande nästan dagligen under ett par månaders tid. Lockade af hans stora rykte tillströmmade stora skaror allestädes för att höra honom. Man väntade helt visst stora resultat af hans besök; i synnerhet hoppades

man, att de båda faktionerna, nemligen de "frie" och "Missionsförbundet," skulle kunna förenas, men detta slog tyvärr fel: klyftan dem emellan tyckes i stället ha vidgats. Att hans besök emellertid varit till uppmuntran och uppbyggelse för många, derom kan icke vara något tvifvel, men några utomordentliga följder ha icke försports.

Lektor Waldenströms besök hit till landet höll emellertid på att få ett ledsamt slut. Återkommen till Chicago från sin långa och ansträngande predikoresa insjuknade han derstädes i feber, och man fruktade en tid att han skulle duka under, men tack vare hans ovanligt starka konstitution, sjukdomen häfdes, och när detta skrefs, 11 November, hoppades man hans fulla återställande.

Baptist-kyrkan.

Baptist-kyrkans verksamhet bland Svenskarne i Amerika begyntes i början af 50-talet. Den första svenska Baptist-församlingen i landet organiserades år 1852 i Rock Island, Ill. I många år hade Baptisterna bland Svenskarne blott föga framgång — vid 1868 års slut var församlingarnes antal endast 15 — men sedan 1879 hafva de, hufvudsakligen genom inflyttning från Sverige, gjort så betydliga framsteg, att de år 1888 räknade 168 församlingar samt 10,161 medlemmar. Dessa församlingar äro spridda öfver nästan alla delar af landet, der landsmän i större antal äro bosatta. Det bör dock anmärkas, att några af dessa församlingar endast utgöra afdelningar af amerikanska församlingar. År 1888 var tillvexten verkligen storartad. Åtta nya församlingar bildades och hela tillökningen af medlemmar det året var 2,440, nemligen 1,006 genom dop, 1,178 genom inflyttning och 256 genom bekännelse.

Under de första 27 åren hade de svenska Baptisterna ingen gemensam organisation, utan voro församlingarne i de olika trakterna endast sammanslutna i distrikt-konferenser; men år 1879 egde ett allmänt möte rum i Village Creek, Iowa, hvarvid beslut fattades att bilda en allmän konferens under namn af "De Skandinaviska Baptisternas i Nordamerika allmänna konferens," och

vid påföljande årsmöte i Moline, Ill., konstituerades denna konferens. Konferensen eger ingen lagstiftande makt utan är endast en rådsförsamling för behandling af och besluts fattande i sådana frågor, som äro af allmänt intresse för samfundet i sin helhet. Konferensen utgöres af ett ombud från hvarje distrikt-konferens samt ett eller flera ombud från hvarje församling. Konferensens hufvudsakliga syfte och ändamål är enligt artikeln II i den antagna konstitutionen att verka för, (a) att Christi evangelium varder förkunnadt i trakter der det mest behöfves, (b) att söndags-skolverksamheten befrämjas, (c) att samfundets litteratur sprides, (d) att samfundets missions-skola rätt ledes och understödes.

Svenska Baptisterna ha lagt sig mycken vinning om högre skolutbildning för predikanter. Redan för 16 år sedan hade de en svensk afdelning vid det baptistiska teologiska seminariet i Morgan Park, strax utanför Chicago. År 1885 anlade de ett sjelfständigt läroverk i Stromsburg, Neb., och denna afdelning förlades der; men vid årsmötet 1888 beslöts, att läroverket i Stromsburg skulle nedläggas och i stället anslutas till ofvannämnda läroverk. Detta har också skett och nu pågår undervisningen der med tre lärare: P. Lagergren, N. N. Morten och E. Sandell. De studerandes antal vid årsmötet 1889 var 19.

Följande statistik visar Baptistkyrkans ställning år 1888:

Församlingsföreståndare och predikanter.....	152
Församlingar	168
Medlemmar	10,161
Kyrkor	97
Värde	\$306,250

Insamlade medel:

Missionskollektur	\$6,189
Reguliera utgifter	58,044
Tillfälliga utgifter	25,485

Summa samlade medel \$89,718

Medeltal per medlem \$8,83

Protestant Episkopal-kyrkan.

Äfven denna kyrka, hvilken i allt väsentligt är identisk med engelska statskyrkan, har verksamhet bland Svenskarne i Amerika. Redan i medio af 40-talet lär pastor Unonius, hvilken år 1843 med ett litet sällskap utflyttade från Sverige och slog sig ned i Wisconsin och här, om vi äro rätt underrättade, prestvigdes inom Episkopal-kyrkan, ha bildat en svensk Episkopal-församling bland de honom åtföljande nybyggarna. Denna församling tyckes dock icke ha egt bestånd länge, ty under de sista 30 à 40 åren har man icke hört något talas om den samma. Men år 1848 begynte pastor Unonius besöka Chicago och predikade der i en sal på nordsidan, i det gamla Rush medecinska institutet, för de få landsmän, som då funnos der, och en tid derefter stiftade han församling derstädes, den nuvarande Ansgarii-församlingen. Saken spred sig emellertid icke vidare. Unonius besökte visserligen äfven andra platser, der Svenskar, hvilka i slutet på 40-talet börjat anlända i större mängd, bosatt sig; men någon mer församling lyckades han icke stifta. Ansgarii-församlingen i Chicago var alltså den enda i landet ända tills för några år sedan, då en svensk Episkopal-församling bildades i Boston, Mass.

På senare tiden har dock Episkopal-kyrkan begynt att med mera kraft missionera bland våra landsmän, i synnerhet i de östra staterna, och har hon nu der fyra församlingar, af hvilka två stiftades sistlidet år. Någon betydande framgång bland Svenskarne här i landet torde hon emellertid ej komma att få, först och främst af det skäl, att hennes verksamhet bland dem är alldeles obehöffig, ty Luterska kyrkan motsvarar till fullo de statskyrkliga Svenskarnes alla behof.

Några uppgifter rörande hennes medlemsantal o. s. v., ha vi ej sett, och kunna därför ej bestämdt säga, huru stort det är; dock torde det i sin helhet näppeligen öfverstiga 5- eller 600. Församlingarnes antal är, så vidt vi kunnat utröna, fem och predikanternas fyra, tre af hvilka äro f. d. Metodistpredikanter.

Metodist Episkopal-kyrkan.

Metodist Episkopal-kyrkans verksamhet bland våra landsmän tog sin början i New York år 1845, då pastor O. G. Hedström, hvilken med rätta blifvit kallad den "skandinaviska Metodismens fader", utnämndes till svensk missionär i ofvannämnda stad och då, kort derefter, Betelskeppet "John Wesley" anskaffades, i hvilket han höll sin första svenska predikan den 25 Maj ofvannämnda år. Någon sjelfständig församling bildades icke för någon tid, utan tillhörde Betelskeppsmedlemmarne St. Pauls amerikanska Metodistförsamling och löd verksamheten under dess kvartalkonferens.

I vestern begyntes verksamheten påföljande år, och den första svenska sjelfständiga Metodist-församlingen organiserades i December 1846 i Victoria, Ill. Denna första början var helt obetydlig; församlingen vid dess organisation utgjordes endast af fem (5) personer, utom predikanten, pastor J. J. Hedström, en broder till pastor O. G. Hedström. Båda dessa Herrens vittnen, dessa den skandinaviska Metodismens banbrytare i Amerika, ha för länge sedan nedlagt vapnen och ingått i deras Herres hvila, men det verk de begynte har spridt sig öfver hela detta land och äfven öfver Skandinavien, och ännu en gång har det profetiska ordet besannats: "Af den minste skola varda tusende och af den ringaste ett mäktigt folk."

I många år tillhörde svenska verket i vestern engelsk-talande konferenser: församlingarne i Illinois och Iowa till Central Illinois-konferensen och församlingarne i Minnesota och Wisconsin till Minnesota-konferensen; men general-konferensen år 1876 förordnade bildandet af en svensk konferens, till hvilken alla de svenska församlingarne i vestern skulle höra, och i kraft deraf organiserades *Nordvestra svenska konferensen* i Galesburg, Ill., på hösten år 1877. Sedan dess har verksamheten haft stadig framgång, om icke så stor och snabb som man skulle önskat, så dock alltid säker. Så har t. ex. under fem-års-perioden 1885—89 församlingarnes antal ökats frå 61 till 83 och medlemskapet från

6,626 till 8,666. Detta endast inom Nordvestra svenska konferensen.

Men icke blott inom det område, som Nordvestra svenska konferensen omfattar, bedrifver Metodist Episkopal-kyrkan verksamhet, utan jemväl i östra och södra staterna samt i staterna vid stillahafs-kusten. Och allestädes har Herren välsignat saken med mer eller mindre framgång. I östra staterna, i synnerhet, är fältet mycket stort och framtidsutsigterna lofvande. Sedan 1885 ha församlingarne derstädes ökats från 9 till 13 och medlemsantalet från 1,272 till 1,802; sistlidet år utgjorde tillökningen 234. I Kalifornien och Washington har framgången varit jämförelsevis mycket större. År 1885 fanns det endast tre (3) svenska Metodistförsamlingar der; i September sistlidet år funnos der 8 församlingar med 394 medlemmar, och var medlems-tillökningen sistlidet år 129.

Betrakta vi svenska Metodismen i detta land i sin helhet, särskildt med hänsyn till framgången sistlidet år, så finna vi att den icke varit obetydlig. Herrliga nådevindar ha blåst öfver många församlingar, och många förlorade söner och döttrar ha uppstått ur synden och kommit tillbaka till Fadern och funnit lif och frid i Christus Jesus. Såsom ett resultat häraf har medlemsantalet öfver hela landet i de svenska församlingarne under år 1888—89 ökats med 956 personer. Hela antalet svenska Metodister i Amerika var sistlidne September enligt konferensrapporterna 11,271; men det är i verkligheten mycket större, ty dels har på åtskilliga ställen, såsom i San Diego, Cal., Templeton, Cal., Water Valley, Miss., Philadelphia, Pa., New York, N. Y., och Manchester, N. H., församlingar bildats, hvilka icke äro medtagna i ofvannämnde rapporter, och dels finnes det på olika ställen, såsom i Niantic, Conn., Campello, Mass., Orange, Mass., Maplewood, Mass., med flera ställen, svenska klasser på ända till 25 medlemmar tillhörande amerikanska Metodist-församlingar, för att icke tala om de många enskilda Svenskar, som här och hvar tillhöra någon amerikansk Metodist-församling.

Svenska Metodismens pekuniera bidrag till sakens underhåll och kyrkans olika välgörenhetsinrättningar under sistlidet

är uppgå till den betydliga summan af \$124.077.00, säger ett-hundratjugofyratusen, sjuttiosju dollars. Detta utgör i medeltal \$11.13 pr medlem. Jemföra vi detta med hvad de andra svenska samfundens medlemmar gjort, så finna vi, att de svenska Metodisterna i detta hänseende stå långt framom dem. Och detta är icke spasmodiskt, utan det är medeltalet under de sista fem åren. Äfven om pekuniera bidrag icke äro någon tillförlitlig gradmätare på ett folks andeliga lif, så äro de dock ett talande vittnesbörd om dess kärlek och varma intresse för den sak de bekänna sig till. För vidare belysning af detta ämne, så väl som den svenska Metodismens nuvarande tillstånd samt dess progressiva framgång och tillväxt under de senaste fem åren, hänvisa vi läsaren till de statistiska tabellerna å sidorna 92—101 i denna kalender.

En af de viktigaste tilldragelserna sistlidet år, och hvilken redan blifvit och helt säkert ännu mer kommer att blifva till stor nytta och välsignelse för svenska Metodismen i detta land, är bildandet af "Svenska Metodist-bokhandels-föreningen" i Chicago—*The Swedish Methodist Episcopal Book Concern*—och dess öfvertagande af kyrkans båda tidningar *Sändebudet* och *Söndags-skolbannet*. Dessa båda tidningar ha länge, på bemyndigande af generalkonferensen, utgifvits af *The Western Methodist Book Concern*, men, särskildt hvad vidkommer *Sändebudet*, till ett så högt prenumerationspris, \$2.00 pr år, att det varit nästan omöjligt att täfla med andra religiösa tidningar, som, fastän lika stora om ej större, kostade endast \$1.50 pr år. Längre har det varit en allmän önskan hos både predikanter och folket att öfvertaga utgifvandet af så väl tidningarne som andra svenska böcker sjelfva, men ingenting definitivt gjordes deråt på en längre tid. Gång efter annan vid flera af sina årsmöten uppmanade Nordvestra svenska konferensen genom ordentligt fattade konferensbeslut Bokagenterna att nedsätta priset å *Sändebudet* till \$1.50 pr år, men de ansågo sig icke kunna göra det af fruktan för, att det skulle förorsaka "Book Concern" allt för stor förlust. Strax efter konferensen 1888 organiserades emellertid Svenska Metodist-bokhandels-föreningen och efter en tid begärde Föreningen formligt att få öfvertaga tidningarne. Detta

sade sig agenterna icke kunna bevilja, på grund af att de utgåfvo tidningarne på generalkonferensens bemyndigande och befallning, utan hänsköt de saken till Allmänna bok-komiteen, hvilken under generalkonferensernas mellantid har att öfvervaka kyrkans bokförläggare- och tidningsverksamhet och som skulle sammanträda i New York i Februari. För att emellertid visa att man menade allvar, begynte Föreningen på nyåret utgifva en tidning under namn af *Väktaren*, af ungefär samma storlek som *Sändebudet* men till \$1.50 pr år. Som två tidningar i längden icke gerna kunde bära sig, så öfverlemnades *Sändebudet* vid Bok-komiteens sammanträde i New York åt Svenska Metodist-bok-handelsföreningen på vilkor att *Väktaren* skulle upphöra, och sedan dess har Föreningen utgifvit tidningen till \$1.50 pr år under namn af *Sändebudet och Väktaren*. Men från och med detta års början kommer endast det gamla namnet att bibehållas. Att *Sändebudets* öfvertagande af Svenska Metodist-bokhandels-föreningen varit till nytta, och att prisets nedsättande icke föranledt någon förlust, framgår deraf, att *Sändebudets* prenumeranter sedan dess förökats från 3,500, hvilket var det högsta antal det någonsin hade, då det utgafs af "The Western Methodist Book Concern" till, i början af November, öfver 5,000.

Äfvenledes öfverlemnades hela svenska bokaffären åt Svenska Metodist-bokhandels-föreningen, och detta kan icke annat än lända saken i sin helhet till stor nytta, ty redan ha flera smärre böcker publicerats och flera komma. Svenska Metodist-bokhandels-föreningen har sin lokal i 126 Oak street, Chicago, och der tillhållas ett väl sorteradt lager af goda svenska böcker samt allt annat, som hör till en första klassens bokhandel. Pastor Charles J. Wigren är bokhandels-affärens föreståndare, och han vill göra sitt bästa för att tillmötesgå alla, som antingen personligen eller genom bref vända sig till honom. Denna tilldragelse: Svenska Metodist-bokhandels-föreningens stiftande och öfverlåtande åt den af kyrkans svenska tidningar är en vigtig epok i svenska Metodismens historia och kan icke annat än vara ett fröjdeämne för hvarje svensk Metodist, i synnerhet som företaget är i skickliga händer och kommer helt säkert att sorgfälligt och samvetsgrannt bedrivas. Före-

taget förtjenar all uppmuntran, i synnerhet som hela förtjensten på tidningarne och vissa procent af förtjensten af den egentliga bokaffären hvarje år tillfaller välgörande ändamål inom kyrkan. Alla requisitioner så väl för tidningar som böcker insändas under adress: *The Swedish M. E. Book Concern; 126 Oak St., Chicago, Ill.*

Rörande den teologiska skolan i Evanston, Ill., och dess verksamhet, hänvisas till uppsatsen å sidan 22 i denna kalender. Här bör endast tilläggas, att vid terminens början den 24 September tjugusju studerande voro närvarande, deraf åtta nykomna, men ytterligare två väntades, så att hela antalet studerande detta skolår utgör tjugonio. Professor Albert Ericson är fortfarande skolans föreståndare, och br. Gideon Wallenius är äfven i år biträdande lärare.

I förbättrande, byggande eller förvärfvande af ny kyrkoegendom har under året rätt mycket uträttats. På flera ställen hafva nya kyrkor uppförts, somliga af dessa riktigt prydliga och smakfulla. Vi ha försökt att få fotografier af alla de kyrkor, om hvilkas uppförande vi haft kännedom, för att kunna framställa deras utseende i plansch för våra läsare, men vi ha endast lyckats i några fall. Hoppas på "bättre lycka nästa gång."

På vestkusten hafva två kyrkor uppförts, den ena i Washington-kolonien (Fresno), Cal., och den andra i La Conner-missionen, Wash. Kyrkan i Washington-kolonien har uppförts efter br. Eliasons död. Omgifvet af sköna fruktträd och bördiga vingårdar ligger detta tempel liksom innefattadt i en ram af den herrligaste grönska. Kyrkan är 24×36 och är skuldfri, enär tillräcklig subskription finnes att betäcka alla kostnader. Medlemsantalet är ännu blott ringa, men grundade förhoppningar finnas att här skall blifva en blomstrande församling, enär vi äro de första på platsen och folket är saken mycket tillgifna.

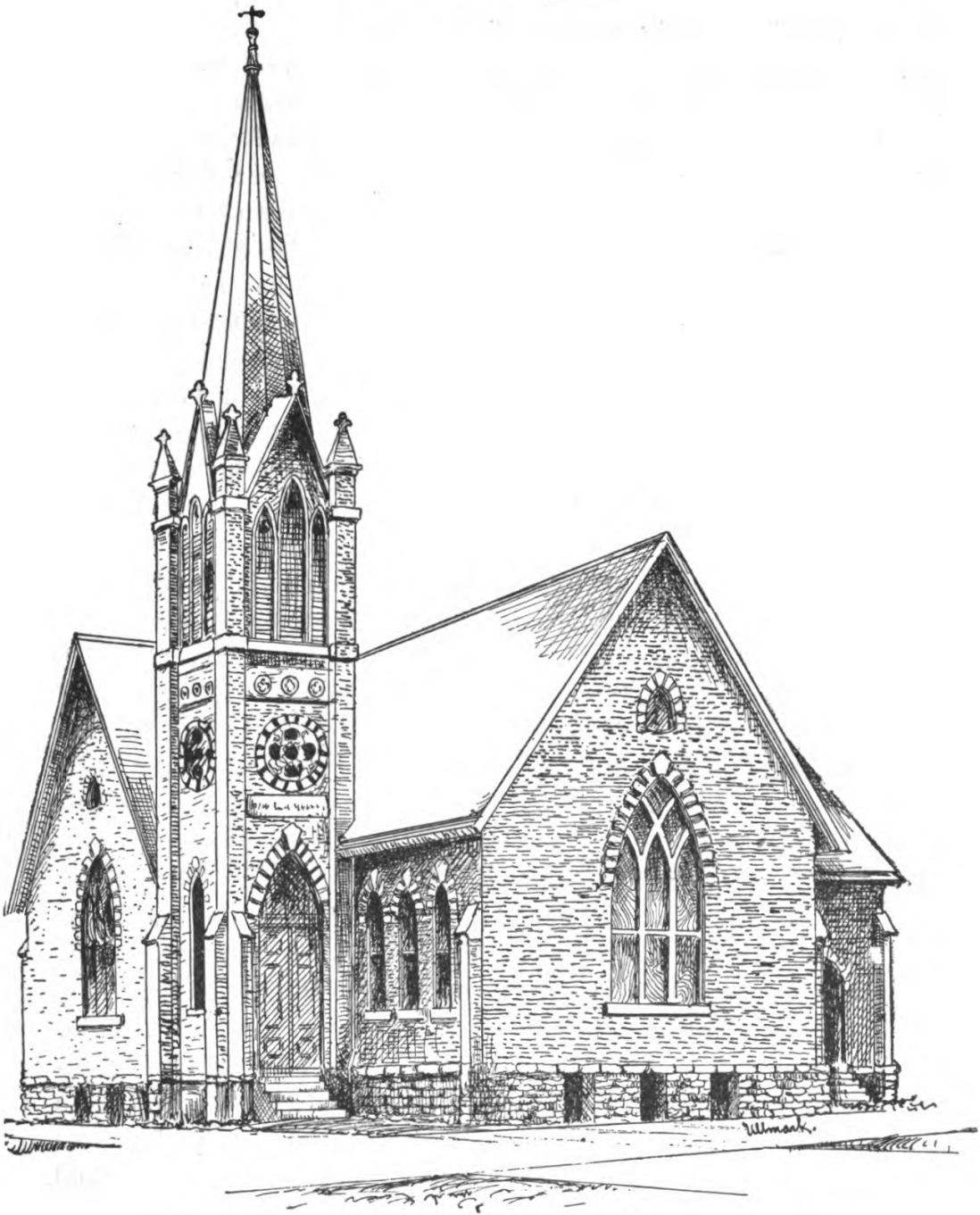
Rörande kyrkan och verksamheten i La Conner-missionen, skrifver br. Dahlgren:

Ungefär 60 mil från Seattle ligger en liten stad vid namn La Conner, och 2½ mil derifrån, på en omkring 100 fot hög förhöjning, "Pleasant Ridge," öfver det fruktbärande landet, som på alla sidor omgifver den, är den nybyggda svenska Metodist-kyrkan belägen.

Någon vackrare plats finnes icke i hela trakten. Kyrkan är byggd efter kapellbyggnads-planen n:r 19; således en s. k. L-byggnad med torn. Den är väl målad både ut- och invändigt, har mattor och orgel, samt försedd med klocka i tornet. Före kyrkans byggnad hade vi blott 5 eller 6 personer att predika för; nu hafva vi henne fullsatt vid hvarje möte, och den största andakt är rådande. Här voro endast fyra medlemmar då byggnadsföretaget begyntes; men Söndagen den 18 Augusti intogos åtta personer på prof, och många flera väntas. Med undantag af ett lån af Kyrkobyggnads-sälskapet på 250 dollars, är kyrkan i det närmaste betald.

Inom Nordvestra svenska konferensen ha under året sex nya kyrkor uppförts, nemligen i Hobart, Ind., Moline, Ill., Ong, Neb., Schickley, Neb., Ishpeming, Mich., samt Wallace, Mich. Dessutom voro vid konferensens sammanträde tvenne kyrkor under byggnad, en i Batavia, Ill., och en i McKeesport, Pa. Båda dessa kyrkor skulle bli färdiga för invigning före årets slut. Den i Batavia är uppförd af huggen sten och lär blifva ett präktigt tempel. Om den i McKeesport ha vi inga uppgifter. Vi hoppas emellertid kunna gifva afbildningar af båda dessa kyrkor i nästa års kalender.

I Hobart, Ind., har under det flydda året en liten kyrka uppförts. Församlingen organiserades på hösten 1886, men platsen besöktes rätt ofta före denna tid af predikanterna i Chesterton, och redan på våren ofvannämnda år bildades en klass derstädes. Sedan dess har församlingsvärden innehafts af unga bröder från Evans-ton. Mötena höllos först i engelska M. E.-kyrkan, derefter här och der i husen, tills sommaren sistlidet år, då Fred. Törnblad var vårdhafvande predikant, då vännerna beslöto att bygga ett eget hus, hvilket beslut genast verkställdes. Kyrkan, som är liten, men stor nog för de närvarande behofven, rymmer omkring 100 personer och kostar 600 dollars, invigdes på sedvanligt sätt af pres. äldste John Wigren Söndagen den 7 Juli. Sjelfva kyrkan är skuldfri, men tomten är blott hyrd. Församlingen är ej stor, endast 25 i full förening och några på prof, men framtidsutsigterna är goda, ty staden går framåt.

Svenska Metodist-kyrkan i Moline, Ill.

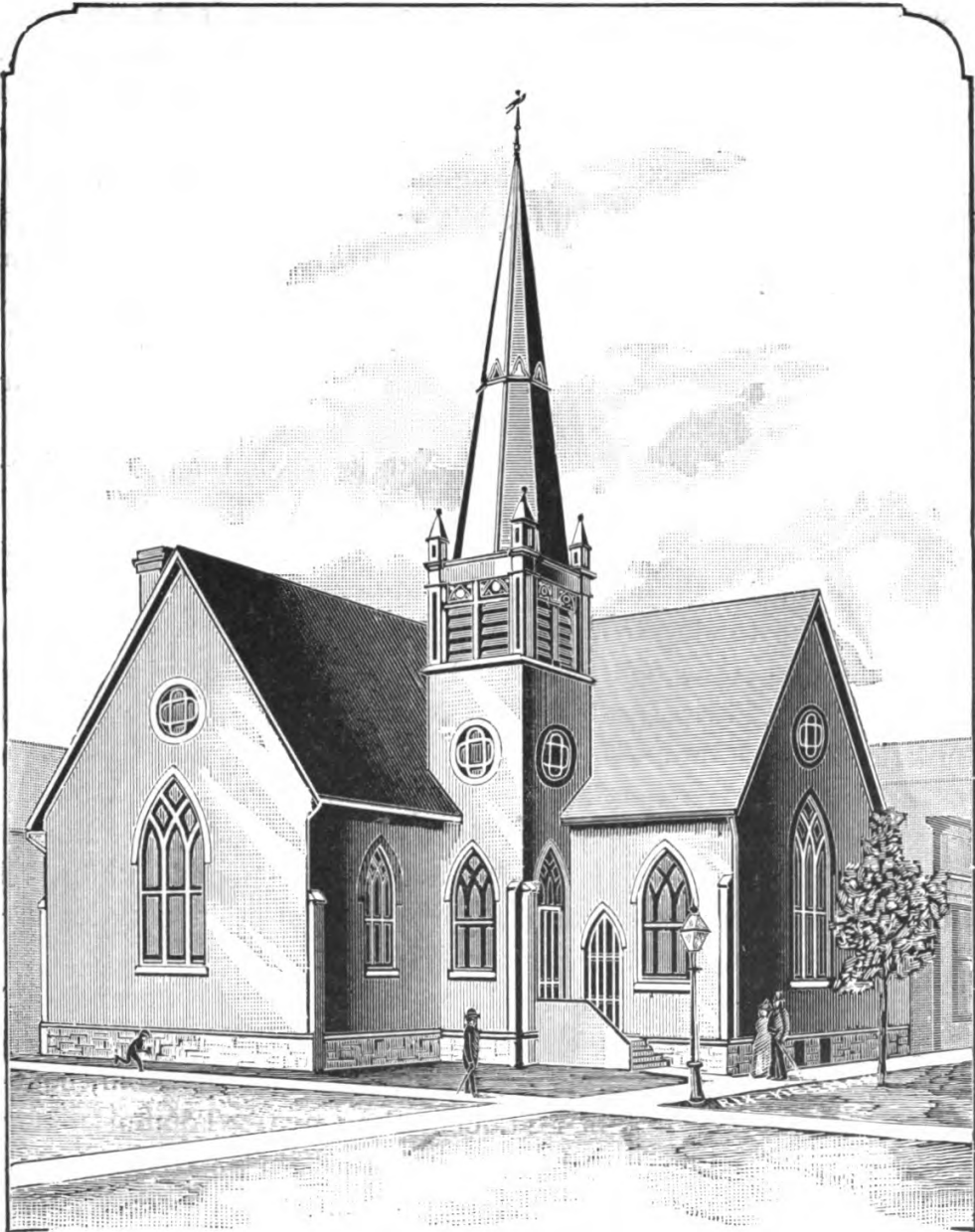
I många år har församlingen i Moline känt behovet af en ny och tidsenlig kyrka, men som församlingen är fattig och

fåtalig vågade hon sig icke på länge inlåta sig i ett sådant företag. Behovvet vardt emellertid allt större och vid ett möte den 2 Maj 1888 fattades beslut att bygga, och vid samma möte tecknades genast \$2,100, hvilken summa sedan ökades till \$3,600. Söndagseftermiddagen den 23 nästföljande September lades hörnstenen i närvaro af en stor människoskara, och den 30 Juni sistlidet år invigdes kyrkan på sedvanligt sätt af den åldrige biskop Thomas Bowman, assisterad af flera andra predikanter.

Kyrkan är byggd af tegel i götisk stil med spetsbågformade fönster och dörrar, samt prydes af ett 84 fot högt torn. Hennes längd, yttersidan, är 75 fot, hennes största bredd 47 fot, och höjden från marken till takåsen 50 fot. Stora ingången är genom tornet i nordöstra hörnet. Sjelfva kyrksalen är 46×45 fot stor, således nära fyrkantig. På norra sidan är ett 26×27 fot stort rum, afsedt för veckomöten, och afskildt från hörsalen medels halfdörrar, hvilka vid behof kunna undanskjutas, då båda rummen bilda ett stort auditorium. Predikstolen är på vestra sidan samt så placerad, att predikanten kan ses äfven från det mindre rummet, då dörrarne äro undanskjutna. Bänkarne, af ask med karmar af svart valnöt, äro arrangerade i en halfcirkel omkring talarestolen, så att hvarje åhörare har predikanten midt framför sig. Orgeln och sångkören äro på norra sidan om talarestolen. Kyrkan är mycket smakfullt målad invändigt och företer en behaglig och tilltalande anblick; hela golvet är mattbelagdt. Hon är med ett ord prydlig både till arkitekturen och inredningen samt en heder till svenska Metodist-församlingen, isynnerhet till dess pastor, Martin Hess, hvars outtröttliga nit hon särskildt har att tacka för företagets lyckliga genomdrifvande. Kyrkan kostar i sin helhet omkring \$7,500. På invigningsdagens morgon var skulden \$2,100; men under dagens lopp inflöto genom teckningar och kollekter nära \$1,400, så att skulden, som hvilar på den vackra egendomen, är endast något öfver 700 dollars.

Rörande de i Ong, Neb., och Schickley, Neb., under året uppförda nya kyrkorna ha vi icke lyckats få några närmare uppgifter; men så mycket kunna vi dock säga, att båda dessa kyrkor äro

vakra, treffiga och ändamålsenliga, samt så godt som skuldfria. De ligga båda på samma krets: Schickley-kretsen, Neb., och invigdes, den i Ong den 14 Juli, och den i Schickley den 4 Augusti.

Svenska Metodist-kyrkan i Ishpeming, Mich.

Detta verkligen vackra och treffiga tempel invigdes till den Allsmäktiges tjänst Söndagen den 25 Augusti. Biskop Cyrus D. Foss höll det egentliga invigningstalet, naturligtvis på engelska. Några närmare meddelanden om invigningshögtidligheterna och resultatet den dagen ha vi ej sett, men kyrkan är en trefflig och vacker byggnad. En engelsk platstidning säger om henne: äfven om hon icke är den dyrbaraste eller största, så är hon dock den mest symmetriska i byggnadsstil och skönhet, den bäst byggda och den mest ändamålsenliga af stadens alla kyrkor. Hon är uppförd af trä, tegelfodrad, i T-form, i götisk stil med höga spetsbågfönster, med s. k. katedralglas i midten, omringadt af en bård af färgadt glas, hvilket förlämnar kyrkan ett behagligt utseende. Storleken är 57×60, med 18 fot höga sidomurar. Tornet är 79 fot högt och är en verklig prydnad. Sjelfva kyrksalen är stor, luftig och ljus, 30 fot hög, smakfullt dekorerad, samt försedd med s. k. operastolar. I förening med kyrksalen fins ett böne- eller föreläsningssal, afskildt från den förra medels halfdörrar, hvilka kunna undanskjutas, då båda rummen utgöra en enda stor hörsal. Öfver bönerummet är en läktare och bakom det ett klassrum. Hela kostnaden är något öfver 5,500 dollars. Kyrkan är en prydnad för staden, och församlingen, icke minst hennes nitiske och outtröttlige lärare, pastor C. G. Nelson, förtjena allt beröm att hon kommit till stånd.

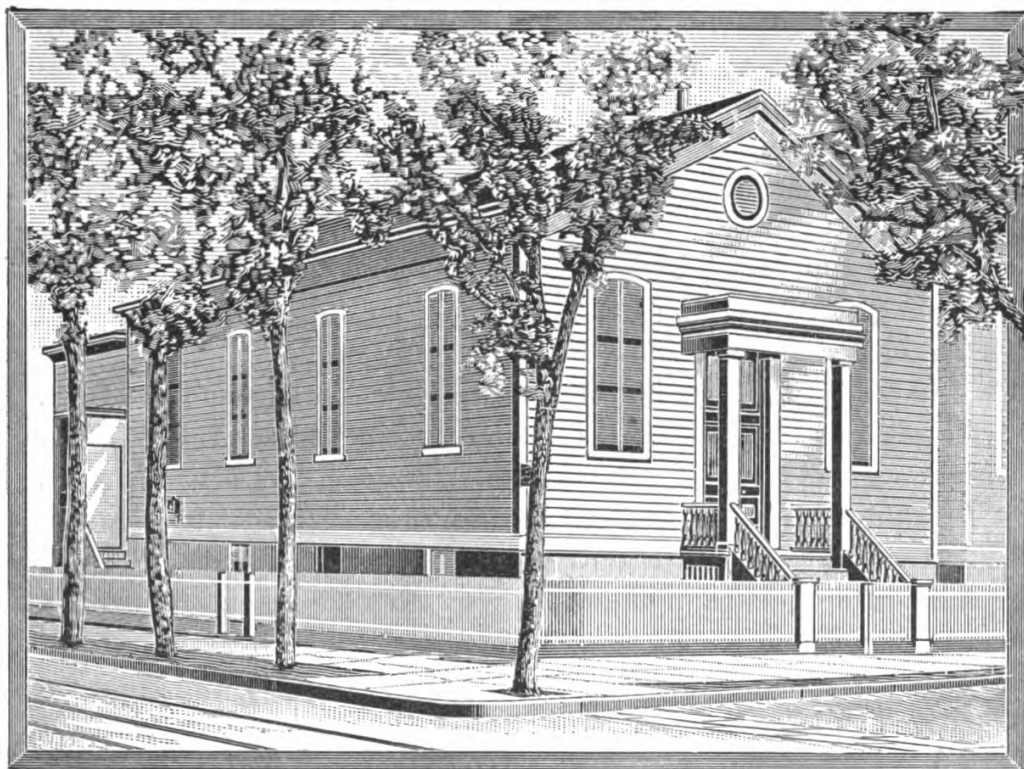
I östra staterna har äfvenledes icke så obetydlig verksamhet med afseende på kyrkoegendom förekommit under året. Sålunda har i Brooklyn, N. Y., en ny kyrka förvärfvats genom köp. I Boston har en kyrkobyggnad påbegynts, och en präktig kyrka har uppförts i Quincy, Mass.

Nedanstående bild, tagen från en fotografi, visar utseendet af *den Andra Svenska M. E.-kyrkan* i Brooklyn, N. Y. Immanuelsförsamlingen har under året inköpt denna vackra egendom, belägen vid hörnet af Herkimer st. och Troy ave. Tomten mäter 50×100 fot. Kyrkan har—utom en mindre sal—350 sittplatser, är ytterst väl belägen och kostar, med inredning och allt tillbehör, \$7,500.

Denna anspråkslösa helgedom kommer att blifva centralpunk-

ten för en talrik svensk befolkning, och tecknen tyda redan på en stor församling i en icke aflägsen framtid.

Ehuru vi nu hafva tvenne predikanter och tvenne kyrkor i Brooklyn, tänker man ej för närvarande på någon som helst delning, utan här, såsom i Chicago efter den stora branden, kommer verksamheten att bedrivas under *en* organisation, och den nya lägerplatsen bör alltså betraktas såsom Immanuels-församlingens annex, eller missions-station. Församlingens stadiga tillväxt och Svenskarnes ständigt ökade antal i den stadsdel, der kapellet är beläget, har gjort denna utvidgning nödvändig.

Andra svenska Metodist-kyrkan i Brooklyn, N. Y.

Då egendomen inköptes funnos inga medel i kassan för sådant ändamål (det var alltså en fullständig troshandling); men som vännernas offervillighet har redan insatt \$2,400 i subskriptionsboken, kan man med skäl anse företaget ekonomiskt betryggadt.

Det är ett glädjande tidens tecken, att Guds rikets gränser vidgas allestädes och särskildt bland vårt folk i landets större städer, —hvar *saltet* så väl behöfves. Vännerna i Brooklyn lyckönskas!

Rörande svenska Metodist-församlingen i Boston, och byggnadsföretaget derstädes, meddelas följande:

I Juli månad 1880 begynte rev. Otto Anderson att hålla möten i ett rum i "World's Tabernacle" på Hanover gatan, och den 14 November 1880 organiserades den första klassen med 7 medlemmar i full förening och 6 på prof. Efter nära två års tråget och nitiskt arbete öfverlemnade Anderson verksamheten till rev. H. Olson, som i April 1882 öfvertog klassen, hvilken då räknade 34 i full förening och 7 på prof. Den 19 September 1882 organiserades församlingen af doktor W. F. Mallalieu, då presiderande äldste, men nu biskop inom kyrkan.

I Maj månad 1886 köpte församlingen en byggnadstomt vid Ferdinand-gatan, midt emot kyrkan, i hvilken den höll sina gudstjänster.

Den 2 Juli 1886 afskilde sig vännerna i Quincy, Mass., från församlingen och organiserade sjelfständig församling med 34 i full förening och några på prof.

I April 1887 flyttades Olson till New York, och rev. D. S. Sörlin utnämndes till hans efterträdare. Under hans tid afskildes klasserna i Maplewood och Concord, Mass., och organiserades sjelfständiga. Rev. E. A. Davidson, som för tillfället, efter slutade studier vid Northwestern universitet, var stadd på resa i östern, kallades efter Sörlins död att betjena församlingen, tills Nordvestra svenska årskonferensen sammanträdde i Chicago, Ill., i September 1888. Vid denna konferens missiverades Davidson till New England-konferensen, och utnämndes till vårdhafvande i Boston. Herren har välsignat hans arbete, och under det flydda året har församlingen, såsom ofvan antyddes, byggt sig egen kyrka på den ofvannämnda tomten. Ehuru församlingen blott mågtat fullborda undra våningen, har den dock nu egen samlingslokal, och detta är ett stort steg framåt. Kyrkan, sådan den nu är, kostar med tomt omkring \$7,000 och invigdes skuldfri i December månad. Läget är förträffligt, varande i centrum af staden, icke

långt från Boston Common, i närheten af spårvagnslinier i alla riktningar, så att hon kan lätt nås från alla håll. Komme Herren till sitt tempel och uppenbare sin herrlighet!

S:t Paul svenska Metodist-kyrka i Quincy, Mass.

Verksamheten bland våra landsmän i Quincy, Mass., begyntes år 1883 genom pastor H. Olson från Boston. Några Metodister från Sverige, fulla af lif och heligt nit för Herrens sak, funnos der, och detta gjorde att hopen som trodde snart förökades. Klassen stod först i förening med svenska Metodist-församlingen i Boston, men den 6 Juli 1886 organiserades församlingen formligen under

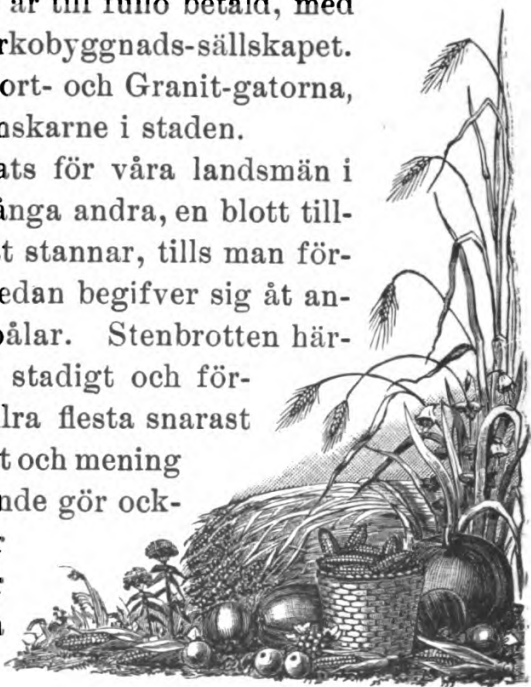
namn af St. Pauls svenska Metodist Episkopal-församling af pastor D. A. Jordan, pres. äldste på Providence distrikt.

Församlingens förste pastor var A. Z. Fryxell, från Augusti 1886 till April 1888. Efter honom kom H. Hanson, församlingens nuvarande lärare, och sedan dess har församlingen gått stadigt framåt, så att den räknar nu öfver 100 medlemmar inalles.

År 1887 inköptes en passande och centralt belägen kyrkobyggnadstomt, hvilken till fullo betaltes nästföljande sommar; den 7 sistlidne Mars lades hörnstenen, och strax före jul invigdes den vackra kyrkan.

Kyrkan är, såsom vår planch visar, en mycket nätt och smakfull byggnad. Med undantag af några mindre ändringar omkring ingången, hvilka ändringar gjorts efter det fotografien af ritningen, hvilken följts vid träsnittets utförande, tagits, återgifver planschen en trogen afbildning af den vackra och tilltalande byggnaden. Hon är byggd i götisk stil, är 38×65 fot stor, rymmer omkring 600 personer och kan efter behof göras större eller mindre, derigenom att en större bönesal, som medels halfdörrar är afskild från den egentliga hörsalen, tillägges. Sjelfva byggnaden kostar något öfver 5,000 dollars och är till fullo betald, med undantag af ett lån hos Kyrkobyggnads-sällskapet. Kyrkan ligger på hörnet af Fort- och Granit-gatorna, det mest centrala läge för Svenskarne i staden.

Quincy är en framtidsplats för våra landsmän i östern. Det är icke, såsom många andra, en blott tillfällighetsplats, der man endast stannar, tills man förtjenat mer eller mindre, men sedan begifver sig åt annat håll för att slå ner sina bopålar. Stenbrotten härstädes äro outtömliga, arbetet stadigt och förtjensterna goda, hvadan de allra flesta snarast möjligt skaffa sig egna hem, i akt och mening att stanna här. Detta förhållande gör också sitt till, att vår församling har god framtidsutsigt här och blir säkerligen snart en af de största och bästa i östern.

Några af Metodist Episkopal-kyrkans välgörenhetsinrättningar och deras verksamhet.

*Nya Metodist bokaffärs- och missions-byggnaden
i New York, N. Y.*

Boktryckeri-affären.

Den 17 sistlidne Augusti var det jemt hundra år sedan *the Methodist Book Concern* stiftades. Dess början var ringa, men framgången har varit underbar. Ofvannämnda dag, 1789, utnämndes *John Dickens* till bok-

agent, och med ett lånadt kapital af 600 dollars begynte han den verksamhet, som nu utvecklats till en bland de största i sitt slag i hela världen. Bokaffären förlades först i Philadelphia. Framgången de första åren var långt ifrån glädjande. Vid John Dickens' död i September 1798 var affären i skuld \$4,500. År 1804 flyttades den till New York. Här flyttade den från hus till hus, tills 1830, då fem tomter på Mulberry-gatan inköptes och en byggnad, motsvarande behofven, uppfördes. Denna byggnad nedbrann totalt 1836, förorsakande en förlust på \$250,000. Detta var ett hårdt slag, men tron svek ej: \$89,994.98 inföto i frivilliga gåfvor från sakens vänner, och inom några månader uppstod en ny byggnad, hvilken har hållit stånd i öfver ett halft århundrade, och från hvilken under denna tid, i samband med boktryckeriet i Cincinnati, utgått tryckalster till ett värde af mer än 50 millioner dollars. Efter eldsvådan 1836, och sedan den nya byggnaden uppförts, utgjorde bokaffärens *netto* tillgångar, ofvannämnda gåfvomedel inberäknade, \$281,650.74. Samma tillgångar utgjorde vid generalkonferensen 1888 \$1,653,197.76, visande alltså en vinst under denna tid af \$1,371,547.02. Men dessa siffror visa dock icke den verkliga vinsten, ty under samma tid har *Book Concern* utbetalat öfver 2 millioner dollars i biskopslöner, utdelningar till årskonferenserna, m. m., så att hela vinsten sedan 1836 till den 1 Maj 1888 var \$3,371,547.02, säger: tre millioner trehundrasjuttioen tusen femhundrafyratiosju dollars och två cents. Detta endast bokaffären i New York. Bokaffären i Cincinnati, O., hvilken anlades 1820, visar jemförelsevis ett lika storartadt resultat.

År 1869 inköpte *Book Concern* tillsammans med *Missionssällskapet* byggnaden 805 Broadway, men, stor som den är, har den redan visat sig alldeles otillräcklig för de båda inrättningarnes behof, hvarföre, på bemyndigande af generalkonferensen 1888, denna egendom så väl som egendomen på Mulberry-gatan försålt, och i stället en ny storartad byggnad (se planschen å föregående sida) sistlidet år uppförts vid 5:te avenyen och 20:de gatan. I denna byggnad äro nu, sedan November månad, hela bokaffären med försäljningslokaler, redaktionsbyråer, tryckeri, binderi, m. m., Missionssällskapets byrå, Söndagsskol-föreningens och Traktatsällskapets byrå, biskoparnes rum samt New York-predikanternas mötesrum förlagda.

Byggnaden är uppförd af granit, tegel och jern, är 8 våningar hög, 104 fot bred mot 5:te avenyen och 170 fot lång uteder 20:de gatan, och har kostat \$439,000. Ingen skuld hvilar på egendomen, enär försäljningssumman för de båda förra egendomarne till fullo betäckt hela kostnaden både för tomterna och byggnaden. Man kan göra sig ett begrepp om byggnadens ofantliga storhet, då man får veta, att den upplyses af 2,500 elektriska glödlampor och att de elektriska trådarne inom den samma utgöra inalles en längd af 15 engelska, eller mera än 2 svenska, mil.

Missions-sällskapet.

Bland alla Metodist Episkopal-kyrkans föreningar och inrättningar för välgörande ändamål intager ovedersägligen Missions-sällskapet främsta rummet. Detta sällskap organiserades den 5 April 1819 och är således nu i sitt 71:sta år. Dess början var ytterst ringa — inkomsterna första året belupo sig till endast åtta hundra dollars — och afsåg blott missionsverksamhet bland Indianerna. Denna lilla början har emellertid haft en sådan utveckling, att sällskapet nu har en ganska storartad missionsverksamhet och de årliga inkomsterna öfverstiga en million dollars. De sista tio åren i synnerhet utgöra ett viktigt skede i Missions-sällskapets historia, i det att årsinkomsterna under denna tid fördubblats. Sålunda uppgick årskollekten, hvilken år 1880 utgjorde \$557,371.14, säger: femhundrafemtiosju tusen trehundrasjuttioen dollars och fjorton cents, för året som slöts den 31 sistlidne Oktober till i rundt tal \$1,130,000.00, säger: en million ett-hundratrettio tusen dollars.

Såsom någon sagt om drottning Victorias rike, så kan man säga om Metodist Episkopal-kyrkans missioner: "solen går aldrig ned öfver dem." Utom en mycket omfattande verksamhet bland den engelsk-talande befolkningen i detta land, så väl hvita som färgade, och de olika fremmande nationaliteterna härstädes, såsom Tyskar, Skandinaver, Fransmän, Italienare, Bömare, Spaniorer, Kineser och Japaneser samt Indianer, har Metodist Episkopal-kyrkan missioner i Mexiko, Sydamerika, Afrika, Ostindien, Birma, Malajsien, Kina, Japan, Korea, Bulgarien, Italien, Tyskland, Schweiz, Danmark, Sverige, Finland och Norge, och i somliga af dessa länder har saken haft ovanlig och hastig framgång.

Mycket kunde sägas om missionens framgång och verksamhet så väl här i landet som i fremmande land, men utrymme saknas; vi vilja derföre endast påpeka några få fakta.

I Sverige, Norge, Tyskland, Schweiz och Italien har verket haft sådan framgång, att hvarterdera af dessa land har sin egen årskonferens, och medlemsantalet var inalles i dessa konferenser år 1888 36,679.

Missionen i Japan begyntes år 1873. Vid 1888 års slut hade vi ett medlemskap af 3,700, samt öfver 4,000 elever i söndagsskolorna. Omkring 20 missionärer arbeta der, utom lika många qvinnomissionärer, som underhållas af Qvinnornas utländska missionssällskap. Verket har nyligen organiserats i en årskonferens.

I Korea, "morgonlugnets land," såsom det kallas, begyntes vår mission år 1885. Trots de oroligheter som herrskat der, har missionen dock vunnit godt fotfäste. 34 fullvuxna döptes under år 1888.

I Kina ha vi tre missionsdistrikt, norra, central och vestra Kina, och en årskonferens, Foo Chow. Verksamheten begyntes här år 1847. Det

dröjde 10 år innan missionen fick glädja sig öfver någon omvänd. År 1888 hade Foo-Chow-konferensen 102 infödda predikanter och ett medlemskap af 4,716, dessutom ett förträffligt anglo-kinesiskt teologiskt seminarium i staden Foo Chow, samt ett boktryckeri i full verksamhet. Norra och central Kina-missionerna ha tillsammans 1,637 medlemmar i full förening och 19 infödda predikanter. Endast i Foo Chow-konferensen inträffade under året 1888—89 634 omvändelser.

Missionen i Indien begyntes år 1858. Nu, efter 30 års arbete, ha vi tre årskonferenser der: Bengal-, norra Indien- och södra Indien-konferenserna, med, endast i de två förstnämnda, öfver 11,000 medlemmar. Nära 2,000 från hedendomen omvända personer döptes endast i norra Indien-konferensen år 1888. De infödda predikanternas antal endast i denna konferens är 168, och missionärernas 20. Antalet predikoplatser är 225 och 6,700 barn besöka söndagsskolorna.

Missionsverksamheten bland tyska befolkningen här i landet begyntes år 1838. Här finnas nu sju tyska årskonferenser och två missions-distrikt. Antalet medlemmar i tyska Metodist-församlingar var vid 1888 års slut 47,639. Tillökning under året 787. Bland Skandinaverna finnas två årskonferenser, en svensk och en norsk-dansk, samt ett norskt-danskt missions-distrikt, dessutom många församlingar, de allra flesta svenska, lydande under engelsk-talande årskonferenser. Antalet skandinaviska Metodister, tillhörande skandinaviska församlingar, var i September sistlidet år 15,456, deraf i svenska församlingar 11,271 och i norsk-danska 4,185. Tillökningen under året var öfver 1,000, deraf i svenska verket 956. Det är dock möjligt att i denna beräkning någon norsk-dansk församling blifvit förbisedd.

Sällskapets inkomster från dess första obetydliga början visa följande resultat hvart 10:de år:

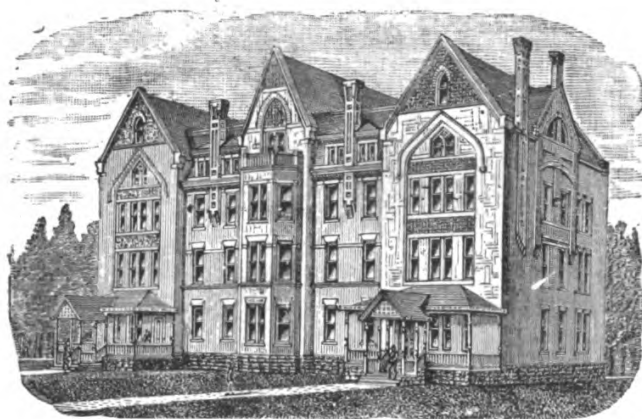
1:sta året, 1820, utgjorde de	\$823.04.
10:de „ 1829, „ „	14,176.11.
20:de „ 1839, „ „	132,480.29.
30:de „ 1849, „ „	189,824.68.
40:de „ 1859, „ „	270,667.19.
50:de „ 1869, „ „	634,704.11.
60:de „ 1879, „ „	559,371.14.
70:de „ 1889, „ „ i rundt tal	1,130,000.00.

Dessa summor afse icke *hela* 10-årsperioden, utan endast summan inflyttna medel det nämnda året. Förminskningen år 1879 berodde på de tryckta ekonomiska förhållanden, som då rådde i landet.

Missionssällskapets angelägenheter handhafvas af en af generalkonferensen tillsatt verkställande styrelse, bestående utom biskoparne, hvilka äro *ex-officio* medlemmar af den samma, af 32 predikanter och 32 lekmän samt sällskapets ordinarie tjänstemän: tre korresponderande sekreterare, en kassör och en protokollssekreterare, samt vidare och i främsta rummet

af en allmän missions-komité, bestående af alla de ofvannämnda och dertill ett ombud från hvardera af kyrkans 14 generalkonferensdistrikt. Verkställande styrelsen sammanträder i New York   Missionsbyr n i nya "Book Concern"-byggnaden tredje Tisdagen i hvarje månad kl. $\frac{1}{2}$ 4 e. m. Allmänna missions-komitéen, hvilken ensam eger makt att bestämma hvilka missioner som skola bedrivas samt anslå medel dertill, m ter i November månad hvarje år, och sammanträdde sistlidet  r Onsdagen den 13 November i Kansas City, Mo.

Hjelpf reningen f r frigifna slafvar och södra uppfostrings-sällskapet.

Detta sällskap, hvilket organiserades den 7 Augusti 1866, har sig anförtrott Metodist Episkopal-kyrkans uppfostringsverksamhet i de sexton södra staterna, bland både den hvita och färgade befolkningen. Det har nu under sin vård och ledning 43 för utbildande af predikanter, christna skollärare och christna läkare afsedda läroverk, i hvilka 250 lärare äro anstälda. Bland dessa läroverk m  särskildt nämnas *Gammon teologiska seminarium i Atlanta, Ga.* (se planschen här ofvan), till hvars upprättande en  lderstigen Metodist-predikant, pastor Gammon i Batavia, Ill., skänkt omkring en fjerdedels million dollars. Antalet studerande i alla dessa 43 anstalter var sistlidet  r öfver 7,000. Tolf af dessa inrättningar — tre bland den hvita befolkningen och nio bland den färgade —  ro fullständiga universitet. I samband med åtskilliga af de större l rdomsanstalterna, såsom t. ex. med Clark universitet i Atlanta, Ga., finnas sl jds-kolor. Sistlidet  r erhöllo öfver 1,000 unga män och qvinnor undervisning i dessa sl jds-kolor i hvarjehanda yrken. Planschen   nästa sida visar en i förening

med Gammon-seminariet under året uppförd dormitorie- och biblioteksbyggnad, äfven den tillkommen genom mr. Gammons frikostighet.

Från sällskapets organisering till den 31 sistlidne Oktober ha omkring $2\frac{1}{2}$ millioner dollars utgifvits för verkets bedrifvande, och aldrig under hela denna verksamhets historia ha utsigterna för framgång varit mera lofvande än nu. Sällskapet behöfver för det nu ingångna året \$268,825 och vänder sig till hela kyrkan för erhållande af denna summa. *Tretton cents* af hvarje medlem under året är allt som behöfves.

Ett stort verk har redan uträttats, men mycket återstår. Okunnigheten i de södra staterna, både bland den hvita och färgade befolkningen, är otroligt stor. Enligt folkräkningen år 1880 utgjorde hela folkmängden, af 10 års ålder och deröfver, i de 16 f. d. slafstaterna det året 12,784,612, och af dessa funnos det 1,672,946 hvita och 3,042,435 färgade, tio år gamla och öfver, således mera än en tredjedel af hela befolkningen, hvilka antingen icke kunde läsa eller icke skriva. Och ännu i dag är förhållandet icke mycket bättre; ty ehuru detta sällskap, så väl som andra evangeliska samfund, hvilka verka i samma riktning, uträttat ett stort verk, så är dock

ännu okunnigheten förfärlig, och det som uträttats obetydligt emot hvad återstår att göra.

Och likväl har med Guds underbara nåd och välsignelse verkligen mycket uträttats. Ett par år efter krigets slut organiserades detta sällskap och begynte genast att hand i hand med Missionssällskapet arbeta, hufvudsakligen först bland de frigifna, och aldrig har något kärleksarbete för Herren burit rikare frukt än detta. Före 1864 hade Metodist Episkopal-kyrkan ingen vidare verksamhet i de södra staterna, med undantag af i de sex gräns-slafstaterna: Maryland, Delaware, Virginien, Vestvirginien, Kentucky och Missouri, och hela medlemsantalet i dessa sex stater var vid krigets slut endast 87,804, nemligen 67,804 hvita och 20,000 färgade. Ar 1888 var medlemsantalet i dessa stater 248,735, visande alltså en tillökning på 24 år af 160,931. I de öfriga tio södra staterna fans vid krigets slut så godt som ingenting; men år 1888 hade kyrkan der ett medlemskap af 218,023, nemligen 163,442 bland den färgade och 54,581 bland den hvita befolkningen. Se der resultatet af *detta sällskaps* och *Missions-sällskaps* gemensamma tjugofyraåriga verksamhet i södern! Visserligen har Herren välsignat företaget.

Sällskapets styrelse har sitt säte i Cincinnati, och alla korrespondenser adresseras till Rev. J. C. Hartzell, D. D., korresponderande sekreterare, Methodist Book Concern, Cincinnati, Ohio.

Kyrkobyggnads-sällskapet.

Detta sällskap organiserades år 1864. Dess uppgift är att medels donationer eller lån hjälpa till vid uppförandet af kyrkor och predikantboställen, Hjelp lemnas dock endast till sådana byggnadsföretag, hvilkas kostnad icke öfverstiger \$10,000.00, för så vidt man icke först, innan bygandet företogs, rådgjort med sällskapet, eller så vidt icke särskildt säreigna förhållanden absolut fordra hjälp. Medlen härtill inflyta helt och hållet från kollekter i församlingarne eller donationer af enskilda personer. Vid styrelsens årsmöte, hvilket hålles i November månad, bestämmes huru mycket hvarje konserens kan påräkna i kyrkobyggnadshjeip nästföljande år, samt huru mycket hvarje konferens måste samla och inbetala i allmänna kyrkobyggnadskassan för att komma i åtnjutande af denna summa. Understiger konferenskollekten den af konferensen begärda summan, så erhålles proportionsvis så mycket mindre: konferensen förlorar nemligen *tre dollars* för hvarje *två*, som kollekten understiger det begärda beloppet. Här af framgår huru nödvändigt det är, att kollekten i hvarje församling till kyrkobyggnadssällskapet uppgår till det begärda beloppet.

Stort är det verk sällskapet redan utfört. Från dess organisation till den 1 Mars 1889 har hjälp lemnats, antingen i gåfvor eller lån, eller båda dera, till uppförande af 6,629 kyrkor, och hela det för detta ändamål insamlade och utbetalta beloppet uppgår till \$3,493,096.23, säger tre millioner fyrahundrannittiotretusen nittiosex dollars och tjugotre cents.

För svenska verket har kyrkobyggnadssällskapet gjort icke så litet. Dr. W. A. Spencer, sällskapets korresponderande sekreterare, meddelar derom följande :

“ Af rapporten till senaste generalkonferensen framgår, att Nordvestra svenska konferensen erhållit inalles \$11,500.00 i donationer och öfver \$17,000.00 i lån, till hjälp för 64 kyrkor. Detta innefattar dock icke hvad som gifvits till svenska kyrkor utom den konferensen. År 1888 beviljades \$650.00 i donationer och \$9,500.00 i lån till kyrkor inom samma konferens. Under året som afslöts den 31 sistlidne Oktober hafva följande svenska kyrkor i Förenta Staterna erhållit hjälp :

Kyrkan i New York \$5,000.00, donation ; kyrkan i Duluth, Minn., \$500.00, donation, \$2,500.00, lån ; kyrkan i Polk county, Neb., \$300.00, donation ; kyrkan i Moline, Ill., \$500.00, donation, \$2,000.00, lån ; kyrkan i Ishpeming, Mich., \$500.00, donation, \$2,000.00, lån ; kyrkan i Kansas City, Mo., \$1,200.00, lån ; kyrkan i Wallace, Mich., \$100.00, donation, \$100.00, lån ; bostället i Norway, Mich., \$300.00, lån ; kyrkan i Providence, R. I., \$500.00, donation ; kyrkan i Quincy, Mass., \$500.00, donation ; kyrkan i Galveston, Texas, \$500.00, donation ;—utgörande inalles under det nyss tilländalupna året \$8,400.00 i donationer och \$7,100.00 i lån.”

Detta är i sanning ganska mycket. Flera af dessa kyrkor skulle sannolikt icke ha kunnat byggas, derest icke detta sällskap kommit församlingarne till hjälp antingen genom gåfvor eller lån. Borde icke detta mana alla våra pastorer och församlingar att tillse, det kollekten till Kyrkobyggnadssällskapet icke *understiger* det på dem fördelade beloppet ?

Metodist-sjukhuset i Brooklyn, N. Y.

Detta sjukhus, beläget vid 6:te gatan och 7:de avenyen i Brooklyn, har hufvudsakligen tillkommit genom mr George I. Seneys frikostighet. År 1881 skänkte han ett stycke land samt 200,000 dollars i pennningar för grundläggande af ett sjukhus under Metodist Episkopal-kyrkans vård och öfverinseende. Snart derefter lät han uppföra de tre ståtliga byggnader, som planchen visar, och betalte alla kostnader, så att hans gåfvor i sin helhet uppgingo till \$410.000. Inrättningen är alldeles skuldfri. Den är dock icke fullt färdig ännu, enär den ursprungliga planen innefattar nio byggnader, men då dessa blifvit uppförda, blir detta sjukhus ett af de största och bäst utrustade i Amerika. Det kommer att innehålla 400 sjuksängar och afser att vårda 3,000 patienter årligen. Sjuttio sängar finnas nu och flera hundra patienter ha vårdats der under det flydda året.

Inrättningen är tillgänglig för alla, utan afseende på trosbekännelse eller ras. Sådana patienter, som kunna betala för sig, intagas mot en viss afgift i veckan, men fattiga intagas och vårdas fritt. Sådana, som drabbats af någon olyckshändelse, intagas utan vidare hvilken timma som helst, natt så väl som dag. Sjukhuset har en läkare-kår, bestående af tretton af New Yorks och Brooklyns mest ansedda och skickliga läkare och kirurger.

Läget, helt nära Brooklyns vackraste park, "Prospect park," 136 fot öfver hafsytan, är det bästa och sundaste man kan önska sig. Byggnaderna äro fristående, rummen luftiga och ljusa och inredda enligt alla nutidens fordringar för ventilering, sundhet och trefnad.

→ Statistisk tablå ←

utvisande Metodist Episkopal-kyrkans verksamhet och utveckling bland svenska befolkningen i Förenta Staterna under femårsperioden 1885—1889.

I.

Nordvestra svenska konferensen,

innefattande svenska Metodist-församlingarne i staterna Illinois, Indiana, Wisconsin, Michigan, Minnesota, Iowa, Missouri, Nebraska, Kansas, vestra Pennsylvanien och vestra New York.

<i>Nordv. sv. konferensen.</i>	<i>1885.</i>	<i>1886.</i>	<i>1887.</i>	<i>1888.</i>	<i>1889.</i>
Predikanter (konferensmedlemmar)	50	54	58	59	63
Lokalpredikanter.....	76	86	91	103	109
Församlingar ("Appointments")..	61	67	75	83	83
Medlemmar.....	5,949	6,366	6,708	7,192	7,624
Profmedlemmar.....	601	613	776	779	933
Kyrkor.....	77	87	98	103	109
Boställen.....	36	39	41	47	47
Beräknadt värde.....	\$240,830	\$281,674	\$325,176	\$371,552	\$400,260
Söndagsskolor.....	73	81	99	98	107
Lärare och barn.....	4,709	5,161	5,810	6,316	6,834
<i>Insamlade medel.</i>					
Missionskollektur.....	\$3,764	\$4,165	\$4,563	\$4,876	\$5,169
Kyrkobyggnads-sällskapet.....	518	517	555	637	721
Söndagsskol-fören. o. Traktatsällsk.	178	181	174	206	201
Föreningen för frigifna slafvar, o. s. v.	214	217	208	223	271
Uppfostringsverket.....	2,193	2,551	1,011	924	992
Amer. Bibelsällskapet.....	68	90	99	69	79
Qvinnornas Missions-sällskap.....	7	2	25	14	10
Pastors, pres. äldstes och biskopars underhåll.....	29,430	30,985	34,405	34,498	39,568
Öfverårige, enkor, o. s. v.....	418	432	464	540	585
Löpande utgifter.....	6,546	8,353	10,759	9,637	12,237
Tillfälliga kollektur.....	1,985	2,039	2,370	2,060	4,136
Till kyrkobyggnad, o. s. v.....	16,653	21,213	30,862	21,019	33,507
<i>Summa samlade medel</i>	<i>\$61,974</i>	<i>\$76,745</i>	<i>\$85,495</i>	<i>\$74,703</i>	<i>\$97,476</i>
<i>Medeltal pr medlem</i>	<i>\$10.36</i>	<i>\$10.14</i>	<i>\$11.42</i>	<i>\$9.87</i>	<i>\$11.87</i>

II.

Östra staterna.

Svenska Metodistförsamlingarne i östra staterna tillhöra olika konferenser, såsom New York östra-, Nya England-, Nya England södra-, Wilmington- och Philadelphia-konferenserna, samt finnas i staterna New York, Rhode Island, Connecticut, Massachusetts, New Jersey, Pennsylvania och Delaware.

Östra staterna.	1885.	1886.	1887.	1888.	1889.
Fredikanter (konferensmedlemmar)	7	7	9	11	12
Lokalspredikanter	5	8	7	5	7
Församlingar ("Appointments")..	9	11	12	12	13
Medlemmar.....	991	1,126	1,138	1,274	1,494
Profmedlemmar.....	281	195	214	294	308
Kyrkor.....	4	5	5	7	9
Boställen.....	1	2	2	3	4
Beräknadt värde... ..	\$44,500	\$54,500	\$54,800	\$121,300	\$140,000
Söndagsskolor.....	9	10	10	11	11
Lärare och barn.....	868	953	987	1,165	1,202
<i>Insamlade medel.</i>					
Missionskollekter	\$ 491	\$ 487	\$673	\$865	\$879
Kyrkobyggnads-sällskapet.....	81	29	50	76	59
Söndagsskol-fören. o. Traktatsällsk.	16	21	19	30	33
Föreningen för frigifna slafvar, o. s. v.	9	16	8	24	38
Uppfostringsverket.....	19	24	7	19	30
Amer. Bibelsällskapet.....	7	10	12	12	13
Qvinnornas Missions-sällskap.....	7	7	10	14	19
Pastors, pres. äldstes och diakopars underhåll.....	3,197	3,032	3,807	4,371	4,141
Öfverårige, enkor, o. s. v.....	22	24	38	38	58
Löpande utgifter.....	3,854	3,583	3,988	3,866	4,022
Tillfälliga kollekter.....	612	510	893	1,081	934
Till kyrkobyggnad, o. s. v.....	7,023	7,987	6,784	17,754	11,482
<i>Summa samlade medel</i>	\$15,288	\$15,730	\$16,289	\$27,600	\$21,708
<i>Medeltal pr medlem</i>	\$12.01	\$11.90	\$12.05	\$17.60	\$12.00

III.

Södra Staterna.

Svenska Metodist-församlingarne i södra staterna tillhöra Austin- och Louisiana konferenserna samt finnas i staterna Texas och Louisiana. Som ofvannämnda konferenser hållas strax efter nyåret, så ha naturligtvis inga rapporter från dessa konferenser för år 1889 ännu offentliggjorts, hvadan nedanstående innefattar endast fyra-års-perioden 1885—88. Verket i Texas tillhörde ursprungligen *Södra* Metodist Episkopal-kyrkan, men år 1881 öfvergick församlingen i Austin, hvilken då var den enda svenska Metodist-församling i södern, till Metodist Episkopal-kyrkan, och sedan dess har denna kyrka uteslutande bedrifvit verksamheten.

<i>Södra staterna.</i>	1885.	1886.	1887.	1888.
Predikanter (konferensmedlemmar).....	6	9	10	6
Lokalpredikanter.....	3	4	5	6
Församlingar ("Appointments").....	6	7	10	10
Medlemmar.....	233	271	322	289
Profmedlemmar.....	83	121	126	72
Kyrkor	4	5	5	6
Boställen.....	6	7	7	8
Beräknadt värde.....	\$13,200	\$22,400	\$23,915	\$22,675
Söndagsskolor.....	3	6	10	6
Lärare och barn.....	163	214	295	236
<i>Insamlade medel.</i>				
Missionskollekter.....	\$372	\$413	\$500	\$399
Kyrkobyggnads-sällskapet.....	37	28	17	43
Söndagsskol-fören. och Traktatsällskapet...	17	9	11	11
Föreningen för frigifna slafvar, o. s. v.....	41	13	7	6
Uppfostringsverket.....	7	15	21	11
Amer. Bibelsällskapet.....	4	15	4	10
Qvinnornas Missionssällskap.....	—	1	1	2
Pastors, pres. äldstes och biskopars underhåll.....	2,386	1,655	2,336	1,947
Ofverårige, enkor, o. s. v.....	—	—	1	—
Löpande utgifter.....	418	328	387	729
Tillfälliga kollekter.....	—	—	162	308
Till kyrkobyggnad, o. s. v.....	2,059	1,249	692	5,101
<i>Summa samlade medel</i>	\$5,341	\$3,726	\$4,139	\$8,567
<i>Medeltal pr medlem</i>	\$16.90	\$9.50	\$9.24	\$23.73

IV.

Vestkusten och Colorado.

Svenska Metodist-församlingarne i denna del af Förenta Staterna tillhöra Kalifornien-, Södra Kalifornien-, Puget Sound- samt Colorado-konferenserna, och finnas i staterna Kalifornien, Washington och Colorado. Församlingen i San Fransisco är den äldsta svenska Metodist-församling på vestkusten.

<i>Vestkusten och Colorado.</i>	1885.	1886.	1887.	1888.	1889.
Predikanter (konferensmedlemmar)	4	4	5	6	9
Lokalpredikanter	3	4	2	5	7
Församlingar ("Appointments")..	3	5	5	7	9
Medlemmar	111	140	151	257	352
Profmedlemmar	15	20	22	39	78
Kyrkor	3	4	3	3	4
Boställen	—	1	1	3	3
Beräknadt värde	\$15,480	\$17,200	\$15,800	\$19,300	\$24,300
Söndagskolor	3	3	3	4	5
Lärare och barn	123	189	128	243	272
<i>Insamlade medel.</i>					
Missionskollekt	\$79	\$108	133	\$224	\$329
Kyrkobyggnads-sällskapet	16	14	15	35	40
Söndagskol-fören. o. Traktatsällsk.	6	7	8	13	13
Föreningen för frigifna slafvar, o. s. v.	11	6	6	11	12
Uppfostringsverket.	13	17	11	—	14
Amer. Bibelsällskapet	1	2	10	8	8
Qvinnornas Missions-sällskap	4	1	1	5	—
Pastors, pres. äldstes och biskopars underhåll	567	780	828	1,385	1,676
Öfverårige, enkor, o. s. v.	34	10	20	24	35
Löpande utgifter	419	444	277	883	515
Tillfälliga kollekt	—	—	—	—	330
Till kyrkobyggnad, o. s. v.	970	3,676	1,685	1,531	2,921
<i>Summa samlade medel</i>	\$2,120	\$5,065	\$1,989	\$4,127	\$5,883
<i>Medeltal pr medlem</i>	\$16.82	\$31.65	\$11.21	\$13.94	\$13.68

V.

Hela svenska Metodismen i Förenta Staterna.

Statistisk tabell, visande svenska Metodismens i Förenta Staterna tillstånd och tillväxt för fem-års-perioden 1885—1889. Från församlingarne i södra staterna äro samma uppgifter som för 1888 om medlemsantal, kyrkor och söndagsskolor beräknade äfven för 1889; men inga uppgifter om insamlade medel äro beräknade.

<i>Svenska Metodismen i Förenta Staterna.</i>	1885.	1886.	1887.	1888.	1889.
Predikanter (konferensmedlemmar)	67	74	82	82	90
Lokalpredikanter	87	102	105	119	126
Församlingar ("Appointments")..	79	90	102	112	115
Medlemmar.....	7,284	7,903	8,319	9,012	9,759
Profmedlemmar.....	980	949	1,138	1,184	1,386
Kyrkor.....	88	101	111	119	128
Boställen.....	43	49	51	61	62
Beräknadt värde.....	\$314,010	\$377,774	\$419,691	\$534,827	\$587,235
Söndagsskolor.....	88	90	122	119	129
Lärare och barn.....	5,863	6,467	7,320	7,960	8,544
<i>Insamlade medel.</i>					
Missionssamlingar.....	\$4,706	\$5,173	\$5,869	\$6,364	\$6,877
Kyrkobyggnads-sällskapet.....	602	588	637	791	820
Söndagsskol-fören. o. Traktatsällsk.	217	218	207	260	247
Föreningen för frigifna slafvar, o. s. v.	275	252	229	264	321
Uppfostringsverket.....	2,232	2,607	1,050	962	1,036
Amer. Bibelsällskapet.....	80	117	125	99	100
Qvinnornas Missionssällskap.....	18	11	37	35	29
Pastors, pres. äldstes och biskopars underhåll.....	35,580	36,452	41,376	42,201	45,385
Öfverårige, enkor, o. s. v.....	474	466	523	602	678
Löpande utgifter.....	11,237	12,706	15,411	14,615	16,774
Tillfälliga kollektar.....	2,597	2,549	3,425	3,399	4,400
Till kyrkobyggnad, o. s. v.....	26,705	34,125	39,973	45,405	47,910
<i>Summa samlade medel</i>	\$84,723	\$95,266	\$108,862	\$114,997	\$124,077
<i>Medeltal pr medel</i>	\$10.25	\$10.76	\$11.51	\$11.28	\$11.13

→ Statistisk tablå ←

öfver svenska Metodist-församlingarne i Förenta Staterna för konferens-
året 1888—1889, innefattande medlemskap, kyrkoegendom samt under
året insamlade medel.

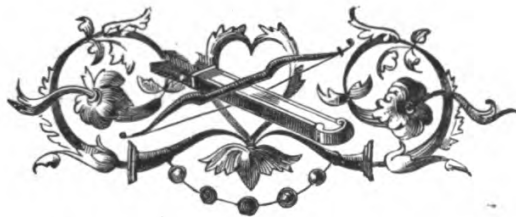
Församlingar. (" Appointments.")	Medlemskap.	Kyrko- egendom.		Insamlade medel.				
		Kyrkor. Boställen.	Värde.	Missions- kollekt.	Öfriga konferens- kollekt.	Pastors, pres. äldstes och bisko- pars underhåll.	Löpande och tillfälliga utgifter.	Till kyrkobygg- nad, reparation, o. s. v.
Nordvestra svenska konferensen.								
SEPTEMBER 1889.								
Aurora, Ill.....	30	1 —	\$2,000	\$15	\$12	\$214	\$54	\$375
Batavia & Geneva, Ill...	116	2 1	6,700	60	43	698	76	2,000
Bloomington, Ill.....	51	1 —	1,800	25	16	215	45	50
Chesterton, Ind.....	63	1 —	1,000	22	19	211	100	—
Chicago, Atlantic st....	57	1 —	3,000	37	25	382	350	250
„ Fifth avenue...	236	1 1	21,200	140	61	886	450	480
„ Humboldt park	81	1 —	3,500	67	38	330	171	626
„ Lake View....	139	1 1	4,500	120	67	887	366	1,050
„ Market st.....	733	1 1	40,000	511	362	2,048	3,634	—
„ May st.....	308	2 1	15,500	220	105	1,170	675	327
Donovan, Ill. & York- town, Ind.....	144	2 1	2,400	114	46	634	100	—
Englewood, Ill.....	41	1 —	3,000	30	18	212	78	115
Evanston, Ill.....	184	1 1	5,000	165	91	768	395	700
Hobart, Ind..	26	1 —	600	19	12	80	—	600
Jamestown, N.Y.....	233	1 1	7,500	151	74	972	350	125
Jefferson, Ill.....	51	1 —	2,900	21	22	211	100	100
McKeesport, Pa.....	76	— —	—	23	14	621	131	500
Pullman, Ill.....	115	— —	—	56	29	487	107	—
Racine, Wis.....	49	1 —	1,500	24	18	272	95	1 0
Rockford, Ill.	318	1 1	12,500	119	94	810	458	1,523
South Chicago, Ill.....	103	1 1	7,000	75	44	658	171	89
Warren, Pa.....	75	3 —	2,500	40	18	275	81	198
Kennedy & Randolph, Pa.	22	1 —	450	15	16	309	10	17
Andover, Ill.....	103	1 1	4,000	73	39	547	115	—

Församlingar. ("Appointments.")	Medlemskap.	Kyrko- egendom.			Insamlade medel.					
		Kyrkor.	Boställen.	Värde.	Missions- kollekt.	Öfriga konferens- kollekt.	Pastors, pres. äldstes och bisko- pars underhåll.	Löpande och tillfälliga utgifter.	Till kyrkobygg- nad, reparation, o. s. v.	
Nordvestra svenska konferensen. SEPTEMBER 1889.										
Bishop Hill, Ill.....	153	1	1	\$5,300	\$110	\$67	\$698	\$84	—	
Burlington, Iowa	101	2	—	5,500	65	38	438	196	\$75	
Creston & Spalding, Iowa	21	1	—	2,200	11	6	160	68	—	
Dayton, Iowa.....	174	2	1	4,150	100	36	637	140	250	
Des Moines, Iowa.....	134	1	—	3,000	70	46	358	151	236	
Galesburg, Ill.....	294	1	1	17,500	190	65	1,056	312	607	
Galva & Wataga, Ill....	116	2	1	5,500	108	39	558	185	80	
Keokuk & Melrose, Iowa	71	2	—	2,700	60	32	350	64	245	
Moline, Rock Island & Geneseo, Ill.....	132	2	1	14,000	74	43	739	81	4,800	
New Sweden & Mucha- kinock, Iowa	129	1	1	3,500	73	26	543	62	157	
Red Oak & Essex, Iowa	43	2	—	4,000	40	28	348	66	75	
St. Louis, Mo.....	80	1	—	4,000	34	21	428	175	—	
Sheldal, Iowa.....	48	1	1	1,200	33	11	223	31	18	
Stratford, Iowa.....	94	1	1	4,200	60	30	438	184	—	
Swedona, Ill.....	81	1	1	1,500	60	31	455	52	—	
Victoria, Ill.....	150	2	1	3,150	76	37	557	98	400	
Calumet, Alloway & Skaneec, Mich.....	29	1	—	1,600	6	2	230	5	50	
Carney, Stephenson & Dagget, Mich.....	39	1	—	1,500	5	3	120	—	—	
Duluth & West Superior, Mich.....	65	1	—	5,700	35	21	459	193	2,500	
Escanaba & Bark River, Mich.....	46	2	1	5,500	17	9	443	40	427	
Ironwood, Hurley & Bessamer, Mich...	47	1	1	1,500	16	9	426	52	270	
Ishpeming & Winthrop, Mich.....	185	2	1	11,000	60	46	1,058	215	3,000	
Marinette & Peshtigo, Mich.....	81	1	1	3,750	30	16	738	168	388	
Marquette & Scandia, Mich.....	62	2	—	2,200	40	16	443	41	106	
Michigamme & Republic, Mich.....	52	2	1	3,100	30	17	449	75	153	
Menomonee & Wallace, Mich.....	59	2	—	3,300	17	9	222	20	175	
Norway & Iron Moun- tain, Mich.....	57	1	1	3,000	6	8	570	25	155	

Församlingar. ("Appointments.")	Medlemskap.	Kyrko- egendom.			Insamlade medel.					
		Kyrkor.	Boställen.	Värde.	Missions- kollekt.	Öfriga konferens- kollekt.	Pastors, pres. äldstes och bisko- pars underhåll.	Löpande och tillfälliga utgifter.	Till kyrkobygg- nad, reparation, o. s. v.	
Nordvestra svenska konferensen.										
SEPTEMBER 1889.										
Westboro, Ogema & Cumberland, Mich.	68	—	—	—	\$7	—	\$230	—	—	
Axtell & Scandia, Neb..	74	1	1	\$2,090	63	\$25	482	\$63	\$15	
Cedarville & Rawlins, Kans.....	34	—	—	—	7	—	—	—	—	
Clay Center, Kans.....	134	1	1	2,900	82	49	553	170	30	
Kansas City, Mo.....	58	1	1	7,300	27	18	481	265	580	
Lindsburg & Olesburg, Kans.....	110	2	1	3,900	29	15	138	25	—	
Oakland, Neb.....	129	1	1	2,800	85	57	559	394	12	
Omaha & Plattsmouth, Neb.....	91	1	—	6,000	42	25	512	324	290	
Rawlins & Thomas county, Kans.....	—	—	—	—	2	—	—	—	—	
Saronville & Lincoln, Neb.....	130	1	1	1,400	100	62	492	127	93	
Scandia & Wayne, Kans.	114	2	1	3,400	130	49	416	75	—	
Schickley & Ong, Neb..	66	2	—	2,970	27	16	517	13	2,450	
Stromsburg & Swede Plains, Neb.....	76	2	1	4,600	60	24	435	55	1,410	
Verona, Pierce City & Carthage, Mo.....	81	1	—	1,300	40	11	320	75	10	
West Hill & Looking Glass, Neb.....	119	2	1	3,500	85	39	539	42	230	
Algona & Forest City, Iowa.....	18	1	—	1,500	14	11	92	29	97	
Atwater & Rosendahl, Minn.....	104	1	1	2,200	95	42	554	80	60	
Center City & Marine, Minn.....	68	2	1	2,900	32	14	270	34	—	
Clear Lake & Scandia Grove, Minn.....	112	1	1	1,500	60	20	345	74	54	
Evansville krets, Minn..	30	—	—	—	20	9	137	10	—	
Grantsburg, Wis.....	43	2	—	1,350	15	8	114	—	—	
Kandiyohi, New London & Willmar, Minn...	94	2	1	1,600	48	30	500	34	—	
Litehfield, Minn.....	72	2	1	1,700	30	22	324	50	80	
Maiden Rock, Wis.....	41	1	1	1,500	12	6	19	—	122	
Mankato, Minn.....	37	—	—	—	20	9	164	156	—	
Minneapolis, Minn.....	210	3	—	12,700	140	89	1,065	515	328	

Församlingar. ("Appointments.")	Medlemskap.	Kyrko- egendom.		Insamlade medel.						
		Kyrkor.	Boställen.	Värde.	Missions- kollekt.	Öfriga konferens- kollekt.	Pastors, pres. äldstes och biska- pars underhåll.	Löpande och tillfälliga utgifter.	Till kyrkobygg- nad, reparation, o. s. s.	
Nordvestra svenska konferensen.										
SEPTEMBER 1889.										
Murdock & Ortonville, Minn.....	64	1	1	\$ 1,950	\$37	\$16	\$ 237	\$ 55	\$74	
Red Wing, Minn.....	81	1	—	2,500	85	16	330	75	30	
St. Paul & St. Paul mis- sion, Minn.....	243	3	1	40,000	140	113	1,750	2,488	3,560	
Stillwater & Afton, Minn.	157	3	1	9,200	85	38	659	253	440	
Trade Lake, Wis.....	71	1	1	1,400	17	12	264	—	—	
Vasa & Goodhue, Minn..	49	2	1	3,000	21	23	297	18	50	
Östra staterna.										
APRIL 1889.										
Brooklyn, N. Y.....	498	2	1	39,000	408	34	1,040	1,731	1,357	
New York, N. Y.....	208	1	—	52,000	54	30	417	657	6,170	
Dover, N. J.....	26	1	—	2,500	18	4	82	22	23	
Bridgeport, Conn.....	73	—	—	—	25	18	108	370	—	
Wilmington, Del*.....	34	1	—	3,600	27	25	305	127	—	
Providence, R. I.....	121	1	1	12,000	35	3	22	250	4,500	
Newport, R. I.....	37	1	—	8,000	5	—	236	70	—	
Quincy, Mass ...	84	—	—	—	45	12	486	250	1,320	
Boston, Mass.....	106	—	—	—	72	41	274	436	250	
Gloucester, Mass., April 1888.....	53	—	—	—	—	—	110	—	—	
Worcester, Mass., Quin- sigamond.....	280	1	1	9,900	105	43	634	380	4,199	
" Thomas st.....	257	1	1	13,000	85	40	427	663	453	
Södra staterna.										
FEBRUARI 1889.										
Austin, Tex.....	104	1	2	4,500	107	27	573	110	300	
Brushy, Tex.....	34	1	1	3,675	80	9	305	53	67	
Bosque, Tex.....	11	—	—	—	5	10	20	—	—	
Decker, Tex... ..	105	1	1	2,500	93	14	487	44	134	
Fisher, Tex.....	10	1	—	300	15	10	—	6	300	
Fort Worth & Dallas, Tex.....	20	1	2	4,200	20	—	171	75	277	
Galveston, Tex.....	27	1	2	7,500	34	3	245	296	4,300	
Georgetown, Tex.....	33	—	—	—	32	8	122	25	—	
Waco, Tex.....	11	—	—	—	5	—	24	123	—	
New Orleans, La.	12	—	—	—	8	2	—	—	—	

Församlingar. ("Appointments.")	Medlemskap.	Kyrko- egendom.			Insamlade medel.				
		Kyrkor.	Boställen.	Värde.	Missions- kollekt.	Öfriga konferens- kollekt.	Pastors, pres. äldstes och bisko- pars underhåll.	Löpande och tillfälliga utgifter.	Till kyrkobygg- nad, reparation, o. s. v.
<i>Vestkusten.</i> SEPTEMBER 1889.									
San Fransisco, Cal.....	83	1	—	\$15,000	\$57	\$45	\$330	\$200	\$250
Oakland, Cal.....	120	1	1	3,100	100	29	361	140	1,000
Kingsburg, Cal.	32	—	—	—	40	14	227	30	—
Fresno, Cal., Sept. 1888..	10	—	—	—	—	—	—	—	—
Sacramento, Cal.....	6	—	—	—	54	—	—	118	—
Los Angeles, Cal.....	50	—	1	2,000	53	11	383	302	171
Seattle, Wash., Sept. 1888	71	1	—	2,200	—	—	—	—	—
La Conner & Stanwood, Wash.....	34	1	—	2,000	55	33	375	55	1,500
<i>Colorado.</i>									
Denver, Col., Aug. 1888.	31	—	—	—	—	—	—	—	—

SÅNG PÅ JULAFTON.

*Re'n tändas der ute mång tusende ljus
Med pomp och med ståt uti rike mans hus,
Och borden af rätter bli tunga;
Mitt ensamma ljus brinner sakteligt ner,
Men stor sak i det!—Vål i mörkret jag
ser
Ändå till att dikta och sjunga.*

*Kom ej på min lott denna världens gull,
Min själ dock af heliga toner är full,
Som falla likt dagg på min smärta;
Och mången, som är, och så mången, som var
En tröstande broder, en vårdande far,
Jag bjuder till jul i mitt hjerta.*

*Nog minnes jag barndomens lyckliga tid
Med lekarnes oskuld och lekarnes frid
Och englabesöken i drömmen;
Men världen kom snart, lade år uppå år,
Och gaf den mig fröjder, nog gaf den mig sår,—
Långt fjerran jag fördes af strömmen.*

*Det hädgrade skönt,—hvad det skiftade grant!—
Och allt, som blott lyste, jag tänkte var sant
Och följde så sorgfri på färden;
De heliga barndomens berg jag förlät,
Och ögat det log, medan oskulden gret.—
Snart stod jag en fremling i världen.*

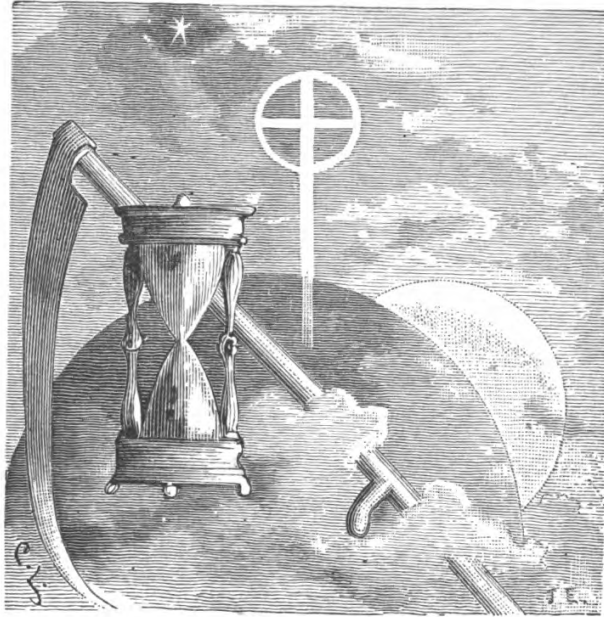
*Till barndomens kullar jag nalkas igen,—
Men står någon famn mig väl öppen der än,
Dit jag kan med kärlek få falla?
Ej tror jag mer verdenes villande råd;
Ett vågar jag tro blott, att himmelens nåd
Står öppen för mig som för alla.*

*Du barn, som försonade himmel och jord,
Du lifvets och kärlekens eviga Ord,
Kom, Gudason, gästa mig åter!
Ditt herberge blifve min lågande famn,
Mitt lefvernes lösen ditt heliga namn,
Som synder och brister förlåter!*

*Du älskliga stjerna, som lyser i qväll
De troende herdar i Betlehems tjäll,
Lys äfven Guds frid i min boning!
Och när jag ej mera min harpa kan slå,
Din glans på de somnade strängarna då
Förklare att jag fått försoning!*

JOHAN NYBOM.

Vid Årsskiftet.

När den arma jordens tid förgår,
 Lefver Christus likväl år från år;
 Och hvad frukte vi, om Han är vår,
 I de vexlande tider?

Hjerta, har du endast Christus qvar,
 Lifvets morgonstjerna ljus och klar,
 Har du mycket nog, ty allt du har
 Trots de vexlande tider.

*Kommer världen, kommer mörkrets här,
Kommer satan och vår död begär;
Ha, den starke Hjelten är oss när
I de vexlande tider.*

*Upp då modigt i vår Herres spår!
Segerns fröjd är genom Honom vår.
Christi stridsman icke hvila får
Under vexlande tider.*

*Herrens domar öfver jorden gå,
Och de arma menskor se derpå;
Men de kunna ingenting förstå
Af de vexlande tider.*

*Hell! Sin eld vill Christus här ha tänd,
Ty en eld att tända var Han sänd,
Aldrig af den blinda världen känd
Under vexlande tider.*

*Men sin lilla hjord **Han** känner än,
Och med evig makt Han skyddar den;
Må Han kännas ock af den igen
I de vexlande tider.*

L. STENBACK

ÄNDÅ.

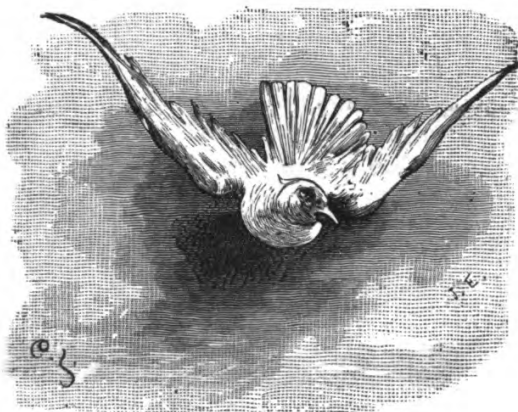
*Se fogeln, se fogeln, som flyger
Med sjungande glädje i skyn!*

*Vid himmelens mörkblåa bryn
Den undan vår syn
I molnen sig småningom smyger
Och allt blifver tyst, der vi stå,
Men fogeln, han sjunger ändå.*

*Se solen, se solen, som höjde
Sin strålande panna så gladt,
Sjönk neder i molnenas natt
Och dunkelt och matt
Är rummet, der herrlig den dröjde.
Men fast vi ej tänke derpå,
Dess ljus oss omgifver ändå.*

*O hjerta, mitt hjerta, som klagar,
Att Herren förglömt mig för visst
Och vet ej min jemmer och brist!
Ej Gud och Hans Christ
Förändras af vexlande dagar.
Fast du ej förmår det förstå,
Hans nåd mig bevarar ändå.*

L. STENBÄCK.

* * * B E D . * * *

Uppåt bör vårt hjerta se
Och den gode Fadern lofva,
Jorden intet har att ge,
Ty all god, fullkomlig gåfva
Kommer ifrån himlen ned.
Bed, bed !

Skönast utaf allt är bön,
Bedjande hos Gud der ofvan.
Ingen lycka är så skön,
Ingen gåfva, som den gåfvan,
Bönens engel manar ned,
Bed, bed !

Tro, att under lifvets lopp
Gud det bästa åt dig gifver!
Gråt ej utan tröst och hopp,
Om än lyckan uteblifver!
Tro, att Gud ändå är med!
Bed, bed!

Bed och hoppas på Hans nåd!
Stundens sorger gå väl öfver;
Kommer dag, så kommer råd.
Kanske hvad du mest behöfver,
Är inom ditt hjerta fred.
Bed, bed!

Fröjder komma, fröjder gå,
Så ock sorger och bekymmer;
Bäst som himlen synes blå,
Svarta molnet honom skymmer.
Lifvets gång är mot och med.
Bed, bed!

ELIAS SEHLSTEDT.

UR "MARTYRERNA".

Flavius.

Ack, mamma, länge har du varit borta
 Ifrån din Flavius! Säg mig, hvar du varit!
 Du är så tankfull. Dystert är ditt öga,
 Och våt din hand. Jag tror, att du har gråtit.

Perpetua.

Jag kommer från en sjuk. Eländets åsyn
 Mitt hjerta qväljer, och i tårars lopp
 Det ömma qvalet sig en utgång söker.

Flavius.

Säg: hvarför är du alltid hos de sjuka?
Blif hellre hemma, spela på teorben
Och sjung en glädttig visa för din Flavius!

Perpetua.

Min son, man skaptas icke blott för sig,
Man är ej ensam på den vida jorden.
Tro mig, o Flavius, ej teorbens röst
Är ljuf som vittnesbördet i ens hjerta,
Att pligtens fordran man tillfyllestgjort.
Så himmelskt säll är ingen veklings sömn
På rosors bädd i myrtenträdens skugga
Som dygdens hvila efter mödans kamp.
Ack, Flavius, alla måste vi omsider
Från verlden dö! Ej evigt solens ljus
Skall kyssa oss ur lätta morgondrömmar,
Ej evigt månens vexlingar regera
Vår snabba tid. Snart ingen helsning mer
Från vårens lärka, ingen vänlig sång
Från näktergalarne i rosenlunden!
Då, när en slutlig qväll i blodig purpur
Vår himmel klär, då fröjdas dygden först,
Som dagens tyngd bland pligtens törnen burit.
Likt åkermannen efter slutad skörd
Hon minnets fest i fridens skugga firar,
Och englar torka från dess panna svetten
Och räcka vänligt aftonens pokal,
Der glömskan af det jordiska sig blandar
Med himlens försmak. Mot en evig morgon
Hon slumrar in vid psalmodiers ljud.

Flavius.

Ljuft är ditt tal, o moder! Vål begriper
Jag ej din mening; högt mitt hjerta slår

Likväl af tjusning vid de söta ljuden.
 Se, när du talte, i mitt öga trängde
 Sig underbart en tår. Jag tyckte mig
 I famnen af en mörk, omätlig skog
 En vänlig fogels sång om natten höra.

Perpetua

Med tiden, Flavius, skall du allt förstå,
 Skall fröjdfullt se, hvad än du endast anar.
 Till Gud jag hoppas det, ej sanningen
 Skall flygtigt blott ditt glada öra tjusa,
 Nej, heligt bo i hjertats helgedom
 Och ordna, lik en himmelsk trollmusik
 Till dygdens offertjenst det korta lifvet.
 (Hon sammanknäpper händerna till bön.)

Ja, du som räknar barnens suckar alla,
 Gud, hör den bön, ett sorgfullt modershjerta
 Ur jordens dalar skickar till din thron!
 Ej guldets låga skatt, ej ärans skimmer,
 Ej nöjets kalk, af druckna sinnen bräddad,
 Jag för min älskling gråtande begär.
 Må glädjens sol hans bana städs förgylla,
 Må svarta moln hans lefnads himmel hölja,
 Allt det är intet—räkna honom blott,
 När lifvets dröm af evigheten slutas,
 Till brödrafolkets sälla myriader,
 Som, i den hvita sabbatsdrägten klädde
 Och skuggade af segerns friska palm,
 Triumfens sång på andars Zion höja!

Flavius.

Skön är du, när du beder. Strålar glänsa
 Då i ditt öga, och ditt anlet skimrar
 Som liljans krona, som en marmorbild
 I tempelsalen. Lär ock mig att bedja!

Perpetua.

Jag kan det ej. Det Ord, som skapte hjertat,
 Kan ensamt lära hjertat bönens ord.
 Så ögat ej af egen kraft kan se,
 Om dagen ej dess spåda dag bestrålar.
 Ett underverk nödvändigt är, om stoftet
 Skall tala med sin Gud; och Anden blott,
 Den rena dufva, som med silfvervingar
 Mildt sväfvar öfver tidens mulna flod,
 Lär våra bröst den helga suckens genljud.
 Kom hit emellertid! Jag vill dig visa,
 Hur du till bönens råd skall dig bereda.
 När till ditt upphof med din känslas offer
 Du ämnar framgå, tankarne då ropa
 Från hvarje jordiskt föremål tillbaka!
 Knäpp sedan händerna till vittnesbörd,
 Att dina sinnen du för verlden sluter!
 Böj sedan knän! Blott till det låga sänkes
 Det höga neder. Bönens himlastege
 Står djupt i ödmjukhetens blomsterdal.
 Høj sedan tungans, høj ditt hjertas röst
 Och bed med dessa eller lika uttryck:

O du, som fjerran öfver molnens rymder
 Och stjernornas och englarnes församling
 Bor i ett ljus, dit tanken fåfängt lyfter
 Sin matta vinge! Du, som, himmelskt god,
 Af stoftets barn dock helsas vill som fader!
 Må, evige, för äran af ditt namn
 I hvarje bröst ett heligt rökverk brinna!
 Må jorden, länge hölj'd af brott och plågor
 Omsider fri och lycklig bli! O, komme
 Till oss ditt rike, Herrens stad, det nya
 Jerusalem, bebodt af nåd och sanning,
 I gyllne skyars krans från himlen ned!

Då skall ej längre blott en maktlös suck,
 En fåfång bön vårt hjertas kärlek tyda.
 Ske bland oss din vilja, som den sker
 Ibland din himmels heliga naturer.
 Allgode Gud, åt våra själar gif
 I pröfningens och jemrens törnedalar,
 Hvad för det högre lifvet de behöfva!
 Styrk deras kraft och faderligt dem mätta
 Med gyllne frukter ur ditt paradiset!
 Förlåt oss, Herre, så, som vi förlåta!
 Mät bördan efter våra svaga skuldror
 Och led oss ej i frestelser, der segern
 Ej är beredd! Oss från det onda fräls!
 Ty kärlekens och ljusets gudaspira
 Du evlgt sträcker öfver ting och andar,
 Och i ånors skiftande ån
 Är makten, äran, herrligheten din.

Flavius.

O hvilken bön! Hvar har du lärt den, moder?

Perpetua.

Har jag ej sagt? Det ord, som skapt vårt hjerta,
 Kan ensamt lära hjertat bödens ord.
 Ja, Flavius! Gud, den milde Gud, hvars blod
 Försonar jorden, lär oss så att bedja.
 Kom till mitt bröst! Snart skall din moder sofva
 I grafvens natt. Snart skall du fåfångt söka
 Dess öppna famn, dess varma kyssars tröst.
 Fly då till Gud, den kärleksrike Fadern
 I fästets höjd, hvars ögon aldrig blunda!—
 Gråt ej, min son! Den intet kan förlora,
 Hvars kärlek är ovanskligheten sjelf.

E. J. STAGNELIUS.

OFFRET.

*Allt är redo. Skådu! Min egen viljas
Vilda, skygga dufva i stillhet hvilar,
Tyst, med bundna vingar, med hörsamt hjerta,
Gud, på ditt altar!*

*Själens alla darrande späda blommor
Nu sitt doft dig helga, sitt blyga rökverk,
Hoppets rosenknoppar, af tårar stänkte,
Minnenas frukter.*

*Här med lutad panna och sänkta ögon
Hvilar jag vid altarets fot och beder:
"Herre, tänd med himm-lens eld ditt offer!
Dig jag förbi'dar!"*

THEKLA KNÖS.

Mig törstar.

*Fåfängt, fåfängt, jorden eger
Intet, som kan släcka branden
Af de kraf, som evigheten
Ristat i mitt bröst med eldskrift!
Om en krona ock jag satte
På min hjessa och i purpur
Klädde guldomstrålad skuldra,
Brann dock elden under purpurn,
Kyldes ej af kalla guldets;
Och om fattigdomens koja
I sin trånga famn mig slöte,
Blef hon mäktig dock att rymma
Alla evighetens fasor.*

*Och om hän till söderns dalar,
Der i Zenith solen glöder,
Mina steg sin bana ledde;
Om i Saharas bleka sandfält,*

*Der ett grönskand' strå ej trifoes,
 Foten brändes på min vandring;
 O, så brände nog mitt hjerta
 Såsom förr, men blef dock icke,
 Såsom gräset brändt till aska.
 Och om söderns vindar förde
 Mig till höga nordens fjällar,
 Om i snö och is jag kläddes,
 O, så smälte kanske bojan
 För den eld, mitt bröst förtärde,
 Och i tårar löstes isen,
 Som mitt hjerta då omslöte,
 Kunde dock ej släcka branden,
 Som på djupet ständigt närdes.*

*Och om åter hem jag vände
 Till den jord, som sett mig födas,
 Och om der jag sökte lindring
 I den kraft, som mannen odlar;
 Om min hand i lifvets ströngar
 Grepe underbart och mäktigt,
 Och om tusen sina blickar
 Fäste på min vink och tusen
 Nämnade mig den vise, starke,
 O, jag blefve dock en fremling
 På min egen grund och aldrig
 Lärde mig min egen vishet
 Att mitt väsens gåta lösa,
 Hulpe mig min egen styrka
 Att det stora målet hinna;
 Och min ande trånar ständigt!*

*Men om så ett annat hjerta
 Drogas nära till mitt eget,*

*Klappande mot mitt och ville
Klappa så för mig allena,
O, då kändes huru kärlek
Är det enda, som åt anden
Lofvar mättnad i dess hunger;
Då förnam jag, huru kärlek
Är ett barn af evigheten,
Som af ingen makt betvingas,
Starkare än allt, än döden!
Var jag lycklig då? — jag egde
Ju ett öga, i hvars spegel
Jag mitt eget vdsen skönjde,
Och jag egde ju ett hjerta,
Som på egna hjertats frågor
Gaf mig svaret, ja, jag egde
Ju en själ, som med min egen
Blef för evigt sammangjuten;
Dock hur var det? Gick ej svärdet
Än en gång igenom själen?
Och det namn som nämndes evigt,
Slets det icke då, när hjertat
Blödde dessa heta droppar,
Då, när ögat inga tårar
Egde mer att svalka dessa?
Var det dödens lie, eller
Var det kanske någon annans
Som gaf djupa banesåret
Åt min kärlek, åt min ande?
O, så var det icke heller
Denna kärlek, som åt anden
Skulle bringa evig mättnad!
O, så var det icke heller
Detta öga, i hvars blickar
Evig sanning skulle läras!
O, så var det icke heller*

*Detta hjerta, som mitt eget
Skulle evigt saliggöra!*

*Säg, hvart flyr jag, store Fader,
Som mitt lif ur stoftet väckte?
Säg, hvar finner jag den sanning,
Som mig löser lifvets gåta?
Hvilken evig är som hjertat,
Ur hvars djup den heligt väckes?
Var det du, som denna trånad
Outsäglig, obetvinglig
I mitt bröst en gång upptände?
O, så har du väl, min Fader,
Sett förut dess enda måttnad!
Men när denna fråga brände
På min själ, och filosofen
Stod med skalden stum, och ingen
Kunde te mig rätta vägen,
Kanske kom jag då att stanna
Vid den gamla, goda boken,
Boken framför andra böcker;
Och jag läste nötta skriften,
Som i sekler hjertan lugnat,
Och med hvarje ord som lästes
Sprang en stjärna upp ur natten;
Dock låg mörker än på djupet,
Som det låg i tidens morgon,
Då ur kaos framgick jorden,
Tills omsider — o, jag glömmmer
Ej den synen! — tills omsider
Med en glans, som solens mäktig
Och som månens likväl stilla
Gick i öster fram en stjärna,
Morgonstjernan, och sig ställde*

*Öfver Betlehem, der fordom
Hon för Österns vise ställdes.
Och jag följde hennes vandring,
Och jag såg ett barn i krubban,
Ur dess ögon, rena, milda,
Lyste evighet och gudom,
I dess armar — ack, så spöda!
Slöts på en gång jord och himmel;
I dess hjerta — ack, så mänskligt!
Bodde kärlek, nåd, försoning
För den fallna menskligheten.
Och jag såg en älsklig yngling,
Hur Han stod i templets salar,
Hur gudomlig vishet rörde
Redan då Hans spöda tunga.
Och jag såg en man, Profeten
Ifrån Nazaret och hörde
Huru ljuft Hans bjudning lyder;
"Kommen alle," så Han sade,
"Som arbeten och betungens,
Jag vill vederqvicka eder."
Och för menskoandens hunger
Bar Han fram det rätta brödet,
Lifvets evigt friska manna;
Han bar fram det, ej i former
Af en stelnad lagens bokstaf,
Ej i långa dogmers höljen,
Ej i nya bud och stadgar;
Han bar fram det i sitt hjerta,
Der hvar droppe blod var sanning,
Och hvart enda pulsslag kärlek,
Som för storhet kunde vidgas
Och för menskors svaghet ömma
Och af idel kärlek brista.
Detta hjerta var Hans eget.*

*Och Han lärde mig i Honom
Känna Faderns sanna afbild,
Mänsklighetens sanna urbild,
För min sträfvan idealet.*

*Så behöfver ej min ande
Mer med Tomas ängsligt spörja:
"Hvar är vägen?" Så behöfver
Ej mid tanke rådvill leta
Efter sanningen i gruset
Af de ramlande systemer.
Så behöfver ej mitt hjerta
Täras bort i ändlös trånad
Efter lifvet, som det lefver
I osäglig, helig kärlek;
Allt jag finner, allt jag vinner
I den ende, som är vägen,
Som är sanningen och lifvet.*

PONTUS WIKNER.

AKTA DIG SOM FÖR EN TJUF!

*När du någon hviska hör,
Om hvad nästan är och gör,
Och om hennes felfullhet
Dig förtro en hemlighet;*

*Är den stämman än så ljuf,
Akta dig som för en tjuf!
Ty hon nästans rykte stjäl,
Slår dess goda namn ihjäl.*

*Fly det talet, fast och klok,
Nappa ej på sådan krok!—
Om på egna fel du ser,
Skall du knappast hinna mer.*

*Kom i håg: du vet ej, när
Nästan ändrat sitt begär,
Kanske ångrat tusenfallt,
Hvad man dömer hårdt och kallt.*

*Eller kanske ryktet gått
Med en osann saga blott,
Och ett motsatt domslut sker
Utaf den som allting ser.*

BETTY EHRENBORG.

Dödens Engel.

“En gång dö, och sedan domen.”

PAULUS.

I Adams barn, som af jorden födens,
 Och vänden åter till jorden om!
 I ären mine, I ären dödens,
 Allt sedan synden i världen kom.
 Jag står i öster
 Och når till vester;
 Och tusen röster,
 I tidens gäster!
 Jag bär tili eder med Herrens ord
 Från luft och lågor och haf och jord.

I bon och byggen, som sparfvar bygga
 Sitt bo i sommarens gröna lund.
 De sjöngo glada, de sutto trygga
 I trädens löfviga skygd, en stund ;
 Men, fogla-nästen
 Ej profvet höllo,
 När deras fästen
 För stormen föllo —
 Och tyst blef sången, och sjöngs ej om,
 Och glädjen, gången, ej återkom.

I gån och sucken, som dufvor sucka,
 För morgondagen, som I ej sett ;
 Då oförtäkt, som en fallets lucka,
 Sig jorden öppnar för er med ett —
 Och I försvinnen
 I plötsligt nedan —
 Och edra minnen
 Försvinna sedan —
 Och nytänd måne ur silfversky
 Ser andra komma—och andra fly.

I sväfven lätta i dansens ringar,
 I stojen yra i nöjets lag,
 Och myrten blommor och lyran klingar ...
 Men öfver tröskelen stiger jag ;
 Då stannar dansen,
 Då sänkas ljuden,
 I å vissnar kransen,
 Då bleknar bruden,
 Och *sorg* är änden, som Skriften sagt,
 Uppå *all glädje* och glans och makt.

Jag är den starke, som hafver makten,
Till dess en Starkare komma skall.
På höga fjällen, i djupa schakten,
Det är min ande, som susar kall.

De smittans ilar,
Som rensa länder;
De nattens pilar,
Som ut jag sänder,
De slå sitt offer, och slaget tål
Ej mur af koppar, ej sköld af stål.

Jag sveper vingen om nordanstormen
Och rullar dynande våg mot strand.
Af statssystemer jag krossar formen,
Och vrider viggen ur dundrarns hand.

Som nattens väkter,
Jag sekler jagar;
Och menskoslägter
Och verk och dagar
Som böljor hvälfva sig för min fot,
Tills sista böljan der lagt sitt knot.

Mot mig förlora sig vett och vapen,
Mot mig ej lärdom och konst bes:år.
Jag frihet ger åt lifegenskapen,
Och herrskarviljan i jern jag slår.

Jag striden leder —
Och härar falla;
De ligga neder,
De ligga alla,
Och vakna ej vid larmtrummans bud,
Men först vid domens basunaljud.

Min hand blott vinkar—och jorden sopas ;
Allt lefvande till det rummet far,
Der intet öra hör namnet ropas,
Och ingen tunga sig rör till svar.

Min fot lustvandrar —
Och stjelper throner ;
Och Alexandrar,
Napoleoner,
De herrar fordne i höga loft,
De äro vordue en handfull stoft.

I låga jorden, på den de vandra,
På den de strida om rang och arf,
Jag blandar släggterna om hvarandra,
Jag lägger tiderna hvarf på hvarf.

I djupa natten
Ej följer prakten
Och icke skatten
Och icke makten.
En gång de egas—en annan gång
De andras äro, som laga fång.

Ej ofvan jord är en borg belägen,
Som eder tryggar, I vandringsmän !
En egen egendom I ej egen,
Fast öppet fastebref lydt på den.

Se, diademen
Och sorgedoket,
Och purpurbrämen
Och arbetsoket
Sig nya hufvuden sluta kring,
Om nya halsar de slå sin ring !

I ären komne, I skolen gånga,
 I hafven här icke hem och hus;
 I skolen bo i den staden trånga,
 Der sol och måne ej tända ljus;
 Der sköldemärket
 I porten krossas,
 Och ur dagsverket
 Den trötte lossas,
 Och fångens länkar och hjertats band
 Så spröde brista för samma hand.

Hvar är din moder? Hvar är din maka?
 Då ha de vandrat den vägen bort,
 På den de komma ej mer tillbaka.
 På den du följer dem innan kort . . .
 Ty skatten akta,
 Som Gud dig sänder!
 Den halkar sakta
 Ur dina händer
 Och ses ej åter af dig, förr än
 Du svara skall, hur du vårdat den.

Hvar är din broder? Hvar är din like?
 Så frågar Herren dig ej då mer.
 Då har du bröder, du spotske rike,
 Uti de matkar, du näring ger —
 Och när de mätta
 Som du aflida,
 Skall efter detta
 En matk dig bida,
 Som närns och lefver i evig tid
 Uppå ett samvete utan frid.

Han bidar eder, som liknöjdt skåden
 En annans fall, blott I sjelfve stån,
 Som tro och fädernesland förråden,
 Och med det heliga drifven hån,
 Som lagar vriden,
 Och hjertan villen, .
 Och oskuldsfriden
 På lek förspillen!
 Och *ve* blir slutet på hån och lek,
 Då hämndens vålnad sig reser blek.

Han bidar eder, I lögnens andar,
 Då tungan låder vid eder gom.
 Åt redligheten sitt gift hon blandar,
 Och äran faller för hennes dom —
 Men mot min glafven
 I intet kunnen;
 Jag spärrar grafven
 Och smädemunnen,
 Som nästa gång, se'n han målet mist,
 För *den* skall svara, som dömer sist!

Ransaken, dödlige, edra syften,
 Med bäfvan forsken er själs begär;
 Och rena händer och hjertan lyften
 Till *den*, som vet hvad i menskan är;
 I till den orten
 Dock skolen lända,
 Der öfver porten
 Till tidens ända
 Det skrefs oryggeligt, det beslut:
 Här *hvar* går in, och går ingen ut!

Er jorden slukar med värf och planer
Och lycker åter sin mun igen,
Om likt favoner, om likt orkaner,
I vederqvickt eller härjat den —

Men ej af jorden
Ert mått begären;
Ty det I vorden
Och det I ären,
Det verket, eder blef anbefaldt,
Den Ende känner, som känner allt.

Hvad Herren äskar, till dig Han sade;
Han mätte ut för ditt vandringslopp,
Hvad du, o menska, att bära hade,
Och hvad du hade att fylla opp.

Han kraft beskärde
Till hvad du borde,
Och vishet lärde,
Att rätt du gjorde,
Om blott du hörde i lydigt bröst
Den store, helige Andens röst.

Hör anderösten, den klara, djupa,
Och i Hans ärende upprätt gack;
Du se'n ej spörje, om du skall stupa,
Ej heller sörje för världens tack!

Du fyller kallet —
Och frukte icke!
Ur sjelfva fallet
Du uppåt blicke!
Så skall dig fatta en englahand
Och stilla föra dig till ditt land.

Gäck trygg i styrkan af ädel vilja,
 Igenom profvets och mödans tid!
 Så kan dig världen från lyckan skilja,
 Men ej från dygdens och sinnets frid:

Så kan i jorden

Väl kroppen myllas,

Dock gudaorden

På anden fyllas:

Du trofast var intill dödens dag;

Nu, gode tjenare, lönen tag!

Gör rätt åt alla och lindra nöden
 Och trösta sorgen, hvarhelst du kan!
 Försvara sanningen uti döden
 Och vinn som christen och fall som man

Ej jordisk vinning

Till lön du tager,

Ej kring din tinning

En snarblekt lager,

Men, ljus och evig och skön och hel,

De sälla heligas arfvedel.

Hvad vore tron, om den icke låge
 En klarögd perla på hjertats grund
 Och upp till himmelen stilla såge,
 Då skalet brister i mognans stund?

Den sköna hvilan

Gör slut på plågan...

Och — blixtrar bilan,

Och flammar lågan,

Martyr, se himmelen öppnar sig,

Och kronan räcker Försonarn dig

Hvad vore dygden, om lifvet vore
Med stoftets flämtande gnista släckt?
Du förste GUSTAF! Du andre STORE!
Du frie, modige ENGELBRECHT!

Och alla visa
Och alla ömma,
Som menskor prisa —
Och menskor glömma!
Hvad vore ömhet, förstånd och kraft,
Om endast grafven till mål I haft?

Hvad vore äran, som till er ropar
Att värda pligten — att dö för den —
Om hon berodde af fala hopar
Och deras falare hufvudmän?

Nu strålar friden
Från hennes anlet,
Om också tiden
En suck föranlät;
Ty tiden stänker ej upp sitt dam
Till stjernegatan, der hon går fram.

Hvad vore lyckan? Hvad vore glädjen
I kärleksringen, så ljuf och ren,
Om, när den bryts, I ej återkedjen
Dess brutna länkar vid hoppets sken!

Så ödeblifvet,
O hjertan såta,
Hvad vore lifvet?
En olöst gåta!
Ett obarmhertigt Uriebref,
Som Gud i vrede för menskan skref!

En åldrig Jakob sin Josef mister,
Och Jonatan ifrån David går,
Och pressadt bröst i en suckan brister,
Som ingen tröst i all världen får!

Och Rachel gråter
De kära späda,
Och sig ej låter
Af något gläda;
Ty ute är med hvad dyrast var
För hennes hjerta och hennes dar.

Men Gud är kärleken.—Lugnen eder,
Betryckta hjertan, och fatten hopp!
Det korn, I laden i jorden neder,
I gyllne skördar skall spira opp.

O, hvad I laden
Med sorg i grafven,
Hvad kärt I haden,
Hvad kärt I hafven,
Det är ej borta—men dock ej der,
Det är hos *Honom*, som evigt *är*!

I Honom lefver allt lif, och röres
All kraft, och tänder sig klart allt ljus.
Hans kärlek famnar ock det, som föres
Till andra boningar af Hans hus.

Se genom dimman,
Du barnasinne!
När äfven timman
För dig är inne,
Så kallar Fadern. Emellertid
Med trohet verka och tåligt lid!

Dröj, lik Maria, med känslor rena
 Vid Jesu fötter och hör och bed!
 Se upp till korset, som Magdalena,
 Der nåden blickar till ångern ned!

Johannes, slut dig
 Till Vännens hjerta,
 Han tager ut dig
 Ur tvång och smärta
 Till helig frihet och salig fröjd
 Uti sitt himmelska rikes höjd.

Väl dem, som redligt det ädla velat,
 Det rätta sökt och det milda tänkt,
 Som älskat mycket, fastän de felat!
 Dem varder mycket ock efterskänkt.

De här ej blefvo
 Allt hvad de skulle;
 Men englar skrefvo,
 Så kärleksfulle,
 Hvad genom dem uti minsta mån
 Den verlden gläddt, som de kommo från.

De hafva hållit sig vid det ena,
 Att frukta Herren, och intet mer;
 De hafva tvagit sin' kläder rena
 Uti det blodet, som oskuld ger
 All strid är lyktad,
 All synd förlåten,
 Och oron flyktad,
 Och stillad gråten—
 Den store Fadern vet deras namn,
 Och trötte sjunka de i Hans famn.

Så fridfullt de uti Herren somna,
Så fröjdfullt helsa de Herrens dag;
De ur bedröfvelse äro komna
Och undan ödenas alla slag.

Ej mera fångna
I jordebanden,
De äro gångna,
Så talar Anden,
Ur mödans trældom till fridens hem,
Och deras gerningar följa dem!

De äro gångna! De gingo tida
Till rätta hemmet i Faderns hus.
De skola bo i den staden vida,
Der sol och måne ej skifta ljus,
Ty klara solen
Är *Han*, som råder
Från höga stolen,
Och ser i nåder
Till allt, som rum i den staden fick,
Och lif och salighet är Hans blick.

Och rum för alla, som tro och hoppas,
För alla rum uti himlen är!
Och som, när fikonaträdet knoppas,
I veten sommaren vara när;
Alltså I kännen,
Då dagen svalkas,
Hur Himlavännen
Till eder nalkas
Och för till rummet, som Han beredt,
Der I med Honom förblifven ett.

Då dagen nalkas, och skuggan breder
Kring edra dalar och berg sitt flor,
Så kommer Han och förlossar eder,
Hvars makt är såsom Hans kärlek stor.

De ögon trötta,
En stund de somna . . .
De verktyg nötta,
En stund de domna . . .

En annan stund till ett annat lopp
I edra hufvuden lyften opp.

Och ny är himlen och ny är jorden,
Och ny är himlens och jordens son,
Och saknar icke, odödlig vorden,
Det trånga hemmet, han kom ifrån.

Det har försvunnit,
Det är förvandladt,
Men tro, som vunnit!
Men dygd, som handladt!

I hafven lotten åt er beredd,
Af låga sinnen ej hörd oöf sedd.

Då äro torkade alla tårar,
Då äro helade alla sår . . .
Ej mer på trafvar af lik och bårar,
Med fackla nedvänd och släckt, jag står

Jag facklan vänder —
Och i det samma
Den återvänder
Vid lifvets flamma,

Och blandar, evig seraf, min ton
I eder lofsång vid ljusets thron!

JOHAN OLOF WALLIN.

Biskop Roberts.

Ett blad ur Metodismens tidigare historia.

ROBERT RICHFORD ROBERTS föddes den 2:dra Augusti 1778 i Frederick county, Maryland. Hans fader var en ansedd farmare och medlem af engelska kyrkan. Robert sattes i skola redan då han var fem år gammal och vid sju år ålder kunde han läsa Bibeln och fatta hvad han läste. Enligt bruket inom engelska kyrkan hade han blifvit döpt i barndomen och som äldre undervisades han i kyrkans katekes. Redan som gosse erfor han religiösa intryck, ehuru hans föräldrar vid den tiden icke voro verkliga christna utan endast hade gudaktighetens form.

Då Robert var sju år gammal flyttade hans föräldrar till Westmoreland county, Pennsylvanien, der folket i allmänhet voro Presbyterianer; men som fadern icke gillade någon annan gudstjänst än den engelska statskyrkans, besökte han högst sällan presbyterian kyrkan på platsen. Tre år efter familjens ankomst till Pennsylvanien besöktes trakten af metodistpredikanter, men mr. Roberts ville icke höra dem, ty han trodde att de voro falska profeter. Slutligen beslutade sig mrs. Roberts att gå och höra dem, och hon tog unge Robert med sig. Hon blef kraftigt öfvertygad om sanningen under predikan, men för att göra sin man till

viljes, afstod hon från att gå och höra dem igen på en längre tid. Andra af husets folk fortsatte likväl tid efter annan att bevista deras möten, och då ett qvartalmöte hölls i grannhället, förmåddes husets äldste son, John, af en sin syster att gå till kärleksfesten och sedan omtala, hvad som försiggick der. Då han återkom, voro alla nyfikna att få höra, hvad han hade sett och hört, och till deras stora förvåning sade han dem, att han för sin del trodde att Metodisterna voro ett godt folk. Detta svar slog isynnerhet an på unge Robert, som förut så ofta hade hört sin broder tala illa om det folket.

Snart efter detta blef en af systrarna andligen uppväckt och drog sig ofta tillbaka i ensamheten för att bedja. En gång då Robert hörde henne bedja till Gud om sina synders förlåtelse, undrade han mycket, hvilken förfärlig synd hon kunde hafva begått efter som hon var så djupt bedröfvad. Kort derpå fick han höra, att två af hans systrar hade förenat sig med Metodist-kyrkan och att hans äldsta syster, Sara, hade bedit högt i bönemötet. Det dröjde ej sedan länge, förrän de öfriga barnen och föräldrarne förenade sig med det partiet, som var emotsagdt allestädes, och mr. Roberts' hus blef en regulier predikoplatz och ett hem för predikanterne. När Robert var fjorton år gammal fick han förvisning om sitt barnaskap hos Gud och förenade sig strax derpå med Metodist Episkopal-kyrkan. Han började åter besöka skolan, en förmån, som han ej haft sedan sedan han lemnade Maryland.

På våren 1796 lemnade Robert, som nu var på sitt adertonde år, sitt föräldrahem och begaf sig till Mercer county, Pa. Vid denna tid hade Pennsylvania-legislaturen antagit en lag, som under vissa vilkor beviljade fyrahundra "acres" land till invandrare. Robert och en af hans bröder jemte trenne andra unge män ansågo tillbudet godt och beslutade att antaga det och såmedels tillförsäkra sig ett hem och en oberoende ställning. De vandrade till fots med kappsäckarne på ryggarne. Resan var besvärlig. Roberts broder och en annan af sällskapet tröttnade emellertid på halfva vägen och återvände hem igen; men Robert och de tvenne andra fortsatte färden, till dess de nådde bestämmelseorten. Här sammanträffade de med tvenne andra unge män, hvilka ock sågo

sig om efter land, och dessa fem beslutade sig att hålla tillsamman och bilda ett settlement i ödemarken. De fälde några träd, byggde en hydda och täckte den med bark. Inom kort tog deras matförråd slut, och Robert hade icke några penningar att köpa något för. En af kamraterna lånade honom något. För att finna en handelsbod hade de att gå tjugu mil till fots och sedan bära hvad de köpt samma väg tillbaka. Priset på matvarorna var högt den tiden; en bushel majs kostade två dollars, och potatis tre dollars busheln. Föregående sommarens skörd hade varit mycket klen; majsen hade nästan blifvit förstörd af ekorrar. Snart nog beslutade Robert att återvända till sitt föräldrahem och biträda vid skördearbetet. Stor var glädjen i hemmet vid hans återkomst, ty der hade de tänkt, att han var död.

På våren 1797 återvände Robert jemte två af sina bröder till Mercer county, der de qvarstannade en tid och røjde land, planterade majs, etc. Hans bröder lemnade sedan honom och återvände hem. Under deras bortvaro kunde Robert knappast lifnära sig; förrådet var ytterst litet. Efter en tid återkommo likväl bröderna, hvilka nu hade i sällskap gamle mr. Roberts och en af systerna. De medförde två kor samt fyra hästar, belastade med proviant. De stannade emellertid icke länge, men Robert jemte systern bestämde sig för att här tillbringa vintern, hvilket de också gjorde: han sysselsatte sig mest med att jaga och hade ofta att möta med skogens vilda djur; systern var alltid mer eller mindre i fruktan för Indianerna, hvilka genomströfvade trakten. På våren 1798 återvände fadern, bröderna och en annan syster, hvilka alla nu kommo för att nedslå sina bopålar i det nya settlementet.

Ungefär vid denna tid företog Robert en färd i och för inköpande af födoämnen. Han blef under vägen inbjuden till en lokalpredikants hem och bevistade på aftonen ett möte, som hölls i grannskapet. Lokalpredikanten — mr. Gurwell — predikade. Efter predikans slut bad denne unge Robert, att han skulle säga några ord till förmaning. Robert höll ett kort men kärnfriskt tal, som tydligt visade, att den unge nybyggaren var kallad till någonting annat än att rödja land och plantera majs.

I medio af April återvände Robert och en af hans bröder till

det gamla hemmet, i ändamål att till nybygget föra den delen af familjen som ännu var kvar der. Bland dem var hans gamle morfar, som nu var nittiotre år gammal. Som färden måste företagas på hästryggen var den förenad med många besvärligheter för den gamle, i synnerhet som åtskilliga strömmar måste öfverfaras, och den gamle var svag och bräcklig. Likväl gick resan någorlunda lyckligt. Våra immigranter voro tio dagar på färden. Hvarje natt måste de tillbringa under bar himmel, ty något boningshus eller skjul fans ej på hela vägen. Robert bar mjölsäckarne och annan provian öfver strömmarne genom att klifva på kullfallna trädstammar. Nancy Roberts dref tre kor och två svin; på axeln bar hon en yxa. Sara gick också hela vägen och bar på spinrocken. En annan syster, Sofia, gick stundtals och red ibland bakom packorna på någon af hästarne.

Inflyttningen af familjen Roberts till Mercer county var upphöfvet till metodismens införande uti denna hittills vilda trakt. På sommaren 1798 bildades af lokalpredikanter, som också immigrerat till denna trakt, en liten förening. Robert utnämndes till klassledare och till att leda bönemöten. Vid denna tid inflyttade ytterligare åtskilliga personer till Mercer county, så att derefter höllos oftare andliga sammankomster, hvilka leddes af lokalpredikanter. Robert deltog ofta i ledningen af dessa möten. På vintern 1799 for han till sin förra boningsplats, medförande ett större parti pelsverk, värderadt till omkring ett hundra femtio dollars; han hade nemligen på förvintern varit en ganska lycklig jägare. Innan han återvände hem, förenade han sig i äktenskap med miss Elisabet Oldham från York county, Pa., och strax efter bröllopet företogo de färden till Shenango. Mrs. Roberts, den unga bruden, fick rida på en packhäst och var nödsakad att dela sin mans lott uti att tillbringa hela nätter uti skogarne; marken var snöbetsäckt och vädret mycket kallt, all den stund det var i början af Februari månad. Till deras besvärligheter kom äfven det, att Lewis Roberts, som hade hand om de hästar, hvilka buro provianten, hade gått i förväg, hvadan Robert och hans brud måste, all den stund nattens mörker öfverföll dem innan de hunno upp honom, lägga sig ned på den snöiga bädden utan att hafva ätit något sedan

tidigt på morgonen. Att sofva något kom naturligtvis icke i fråga, i all synnerhet som en hop hungriga vargar läto höra sitt tju-tande i närheten. "Robert", ropade bruden, "de skola säkerligen äta upp oss före morgonen". "Nej, Betsy", svarade den modige brudgummen, "de äro rädda för att närma sig oss; och om de skulle försöka, så skall denna lilla eld förskräcka dem, så att de ej skola våga röra oss." Så snart det dagades fortsatte de sin färd och hunno upp Lewis, som under natten funnit skydd uti ett skjul. Genom Guds synnerliga vård om dem kommo de alla lyckligt och väl behållna till hemmet, och de nygifta inflyttade i ett litet stockhus utan fönster; der fans icke en stol eller säng eller bord med undantag af dessa, som i största hast blifvit tillyxade; men lyckliga voro de. De egde den glädje och den förnöjsamhet, som saknas så ofta i de rikes praktfulla boningar.

Sommaren 1800 erhöll Robert förmanare-fullmakt. Till denna tid hade han känt en inre maning att predika evangelium; men han emotstod denna maning, ty han ansåg sig alldeles olämplig för detta verk; men så tänkte icke hans vänner och grannar, hvilka insågo hans gåfvor och iaktogo hans christliga vandel. De voro öfvertygade om, att det fans ett annat verk för honom att utföra. Han fortfor emellertid att strida mot den inre maningen och sina vänners varma och allvarliga uppmaningar, till dess han slutligen blef till den grad olycklig och oviss i sitt sinne, att han vardt nödsakad, för att återvinna den förlorade friden, att försöka predika, ehuru han var helt öfvertygad om, att han skulle misslyckas. Han predikade en gång sålunda från texten: "Herre, gör ditt verk levande," och församlingen var så tillfredställd med detta hans första försök, att hon genast rekommenderade honom till qvartal-konferensen såsom en lämplig person att predika evangelium. All den stund qvartalmötet på kretsen nyligen hade hållits, tillrättades han af vårdhafvande predikanten att hänvända sig med sin rekommendation till ett annat qvartalmöte på den angränsande kretsen. Och då han nu hade fullt beslutat sig att offra sin tjänst åt kyrkan, ej endast som en predikant men som en resande predikant, åtlydde han detta råd och mottog från vårdhafvande predikanten ett rekommendationsbref till qvartal-konferensen på Ohio-kretsen. Af

denna konferens emottog han fullmakt att predika samt en rekommendation för intagning på prof i Baltimore årskonferens.

Efter att hafva erhållit prediko-fullmakt och rekommendation återvände han hem för att göra nödiga förberedelser för sin flyttning, mycket oviss om årskonferensen skulle mottaga honom, all den stund han var gift, och då han visste, att blott få gifta män intogos i reseföreningen den tiden. Men han blef dock antagen och utnämndes till Carlisle-kretsen, Pa. Så snart han emottog underrättelsen om sin utnämning, utdelade han största delen af sina hushållssaker till sina släktingar och grannar, och med två hästar, en för sig sjelf och en för hustrun, samt med deras kläder och sängkläder packade på sadlarne, färdades de till det nya arbetsfältet. Carlisle-kretsen omfattade vid denna tid omkring trettio predikoplatser, hvilka skulle besökas en gång i månaden hvardera. Innan han hade fullbordat sin tredje rundresa förlorade han båda sina hästar samt hade insjuknat i kopporna och messlingen. Under den sista af dessa sjukdomar rönte han mycken välvilja af den familjen, hos hvilken han insjuknade. De höllo honom varm och gäfvu honom ingenting annat än varmt att dricka. En natt, under det familjen sof, gick han emellertid ut till brunnen och drack rätt mycket kallt vatten, all den stund han kände sig törstig. Han gick åter till bädd och somnade. Då han vaknade, svettades han betydligt men kände sig bättre. Inom kort var han återställd igen och kunde åter upptaga sitt arbete på kretsen.

Mr. Roberts visade sig snart vara en ovanligt begåfvad predikant, så att hans åhörare, i synnerhet i York, Pa., utgjordes af stadens mest framstående personligheter, hvilken omständighet emellertid besvärade honom mycket. Vid ett tillfälle, då han såg ett stort antal af s. k. fashionabelt folk gå till kyrkan, dröjde han att gå in och tillbringade en god tid i ett privat hus, till dess, som han förmodade, de fleste af dem hade blifvit otåliga och gått hem igen. Han misstog sig likväl uti detta, ty alla stannade qvar, till dess han kom. Han gjorde ingen ursäkt utan förströdade helt på Gud och höll sin predikan, hvilken så mycket beundrades, att den endast tjenade till att ännu mer föröka åhörare-antalet för den kommande tiden.

Hans vänner drogo försorg om att en ny häst blef inköpt åt honom, och vid konferensen 1803 utnämndes han för Montgomery-kretsen, Maryland, hvarest han verkade med stor framgång, såsom medhjelpare under förra hälften af året och såsom vårdhafvande predikant under senare delen af det samma. Vid konferensen 1804 blef han intagen i full förening och ordinerades till diakon af biskop Asbury. Han utnämndes för Frederick-kretsen, och all den stund denna krets var nära Baltimore, der generalkonferensen detta år mötte, bevistade han såsom åhörare denna konferens; men efter tvenne dagar beslutades, att konferensens sessioner skulle hållas för slutna dörrar, hvadan han och andra åskådare ej fingo vara tillstädes, en omständighet, som gjorde honom icke så litet missnöjd. Han återvände till sin krets och fortsatte sina reguliera resor, under det att hans hustru bodde i ett vindsrum och underhöll sig sjelf genom sina händers arbete. Kretsen omfattade äfven hans födelseplats, och då han nu för första gången besökte denna plats, helsade han på en gammal faster, hvilken, lik hans far före omvändelsen, var en högkyrklig Episkopal. Hon mottog genast sin brorson mycket vänligt, men då hon fick höra, att han var en metodist-predikant, förändrade hon strax sitt uppförande emot honom och lät honom förstå, att hon icke tyckte om sådana der "*öfverlöpare*". Innan de skildes åt, lät hon dock sitt partisinne gifva vika för vänliga känslor, och hon inbjöd honom att komma igen.

Harper's Ferry var ock en af hans predikoplatser, men vid de två eller tre gånger han besökte platsen fann han ingen församling att predika för, hvadan han tänkte uppgifva den samma. Frun i det huset der han plägade stanna uppfann dock ett splitter nytt sätt att samla folk för den unge predikanten. Hon inbjöd nemligen ett större antal fruntimmer till ett symöte i sitt hem. Mr. Roberts, som icke visste om någonting, fann, då han nästa gång besökte platsen, hela huset fullt med fruntimmer, ifrigt sysselsatta med att tillverka två täcken. En stund efter det han anländt föreslog värdinnan predikan, hvilket äfven gillades af honom och sällskapet. Han predikade följaktligen till dem, och de tyckte så mycket om hans tal att från der stunden det icke fattades åhörare, då

han besökte platsen. På hösten 1804 besökte han sina vänner i Shenango och lemnade hustrun der att qvarstanna öfver vintern, under det att han återvände till sin krets. Han hade god framgång under hela tiden.

Vid konferensen 1805 utnämndes han för Shenango-kretsen, en utnämning, som, ehuru den icke omfattade grannskapet der hans vänner bodde, likväl förde honom närmare till dem. Då han en dag, under det han reste omkring på sin krets, stannade hos en presbyteriansk familj för att få litet mat för sig och sin häst, voro husets damer mycket angelägna att få veta om han var en Presbyterian eller en *Seceder* *); men då han icke gaf dem något direkt svar antogo de, att han var en Presbyterian. Frun och hennes döttrar togo tillfället i akt att säga några bittra saker om Metodisterna, men han lät det passera utan att säga någonting emot. Efter middagen, då han stod redo att lemna, inbjöds han af frun i huset att qvarstanna öfver Söndagen och besöka kyrkan, i synnerhet som pastorn skulle blifva mycket glad att möta honom. Han underrättade henne emellertid, att han ej kunde stanna längre, ty han sjelf hade att predika på en annan plats. Hon önskade då att veta om han sökte någon församling. Han svarade, att han redan hade församlingar; till hvilket hon sade, att hon aldrig hade hört om någon med namnet Roberts, som hade församling i denna del af landet. Hon önskade veta hvar hans församling var, hvarpå han såsom ett svar gaf henne en lista på alla predikoplatser, han hade att besöka. Den goda frun blef öfverraskad. Han omnämnde då, att han tillhörde det folket, om hvilket hon kort förut hade talat så föraktfullt. "Ni är väl icke en Metodist!" utropade hon med förvåning. "Jo," återtog han. "Väl, ingen menniska kunde taga er för en sådan," sade den goda värdinnan. Emellertid inbjöd hon honom att komma igen och äfven sedermera hade hon den största aktning och respekt för honom.

Genom sin presiderande äldstes vänlighet fick mr. Roberts vid andra qvartalmötet emottaga ett nytt arbetsfält, som omfattade hans förra hembygd och der han hade ett stycke jord. Då han

*) Medlem af den ur skotska statskyrkan utträdde frikyrkan.

Öfvers. anm.

hade någon liten tid öfrig hade han öfverinseendet af uppförandet af en qvarn vid en ström nära hans hem. Ändamålet härmed var att kunna få en inkomst för sin familjs uppehälle, all den stund hans lön från kretsen ej räckte till att bestrida hans utgifter. Bestyret med detta arbete inverkade dock något menligt på hans verksamhet som predikant, och äfven sedan han icke hade det ringaste att göra med qvarnen, tillrådde han alla predikanter att ej befatta sig med dylika saker.

Vid nästa årskonferens, år 1806, blef han ordinerad till äldste af biskop Asbury och återsändes till Erie-kretsen, hans förra arbetsfält nära hemmet. Denna krets innefattade hela den nuvarande Erie-konferensen, med undantag af den del, som ligger i staten New York, och det åtgick sex veckor för att genomresa den samma. Då han en dag var på väg till en af predikoplatserna, blef han af någon orsak hindrad under resan. Han kunde ej hinna fram till sin bestämmelseort före nattens inbrott, och som han ej var känd med vägen, nödgades han att söka herberge i ett stockhus. Der fann han barnen och möblerna så nedsmorda med björnflott, att han var villrådlig, om han kunde stanna der eller ej. Han var dock alldeles nödsakad att söka skydd någonstades, och som han välkomnades till det bästa, huset förmådde, beslutade han att stanna öfver natten. Han underrättades af husmodern, att det icke fans något bröd i huset, ej heller någonting att baka utaf; hon kokade likväl ett stort stycke fett björnkött och potatis, hvilket hon sedan vänligt framsatte på ett smutsigt bord. Ehuru mr. Roberts var duktigt hungrig tyckte han icke riktigt om sin qvällsmat och åt föga. Som det ej fans någon säng i huset, bredde de ut litet halm på golvet framför eldstaden. På denna bädd lade han sig med fötterna vända mot elden; till hufvudkudde hade han sadeln, och ytterrocken fick tjena som hufvudkudde. Som natten var kall, sof han ganska litet. Efter att på morgonen hafva ätit en frukost af björnkött samt efter att hafva döpt några af barnen, fortsatte han glad sin väg.

Under det mr. Roberts reste omkring på kretsen inbjöds han att öfvervara ett möte, vid hvilket en skotsk predikant skulle hålla en predikan, i hvilken han skulle öfvertyga Metodisterna om deras

villfarelse uti att tro det Christus dog för hela människoslägtet. Texten var: "Kämpa för den tro, som en gång för alla blifvit öfverlemnad åt de heliga," och hufvudpunkterna voro: 1. Att Christus dog icke för *alla* människors synder; ty då skulle alla människor frälsas. 2. Att Han dog icke för *några blott* af människornas synder; ty då skulle ingen kunna blifva frälst. 3. Att Han dog för *några* människors alla synder, derföre kunde endast några blifva frälsta. Då han slutat sitt fyra timmars långa föredrag bad mr. Roberts om tillåtelse att få yttra några ord; detta beviljades. Under några få minuter visade han på ett så klart och kraftigt sätt det ohållbara i den föregående talarens bevisföring, att predikanten ansåg det lämpligast att så fort som möjligt lemna huset, öfverlättande fältet åt mr. Roberts. Flera af den skotske predikantens anhängare blefvo sedan Roberts' mest uppmärksamma åhörare.

Vid konferensen 1807 utnämndes han till Pittsburg-kretsen, och det följande året stationerades han i West Wheeling, Pa. Som generalkonferensen mötte detta året och som alla resande äldste den tiden voro *ex-officio* medlemmar af den samma, ansåg han det vara sin skyldighet att bevista den, ehuru han, efter att hafva utbetalt sina sista flyttningskostnader, endast hade en half dollar kvar. Han lånade dock en half dollar af en af sina kolleger. På grund af stor sparsamhet och goda vänners gästvänlighet hade han fem cents kvar af dollarn vid framkomsten till Baltimore. Under konferensen blef han anmodad att predika uti Light street-kyrkan, och då han tyckte, att församlingsmedlemmarne hade en anstrykning af högmod, höll han en kraftig predikan om detta ämne. Hans egna kläder voro trådslitna, all den stund de länge hade varit i bruk. Några dagar efter denna predikan infann sig hos honom en skräddare, som tog mått af honom till nya kläder. Den nya kostymen blef snart färdig och öfverlemnades till honom af en okänd vän. Så omtyckt var denna hans predikan i Light street-kyrkan, att medlemmarne der lade in en ansökan till biskop Asbury om, att mr. Roberts måtte blifva anställd såsom deras pastor. Han blef också på eftersommaren af biskopen öfverflyttad från West Wheeling till Baltimore; men så stor var hans tillbakadragenhet, att han tvekade att resa, och han reste ej heller förr än

han mottog ett andra bestämda bref från biskopen, då han på tillrådan af sin trogna maka beslutade sig för att foga sig efter biskopens önskan. Med några få dollars i fickan, och med ett par hästar för sig och sin hustru att rida på, anträdde han färden till sin nya verkningskrets. Sista delen af detta konferensår tillbringade han mycket lyckligt, och vid nästa konferens, 1809, blef han återsänd till Baltimore-församlingen. År 1810 stationerades han i Fells Point och år 1811 i Alexandria, D. C., hvarest han så mycket värderades af de andra samfunden, att han ofta gjorde byte med de öfriga predikanterne på platsen, i synnerhet Episkopal-pastorn. År 1812 stationerades han i Georgetown, D. C., och under det han var här, blef han formligt presenterad för presidenten af Förenta Staterna. Hans älskliga och värdiga uppträdande slog så an på presidenten, att denne sedermera uttryckte den önskan att få göra närmare bekantskap med honom. Detta skedde ock, och en kort tid derefter aflade mr. Roberts ett privat besök hos president Madison och hans familj. Besöket, som var särdeles angenämt och nyttigt, afslutades med en bönestund.

Under åren 1813—14 var han stationerad i Philadelphia. Under sin vistelse der gjorde han ett besök till Indiana. På sin resa stannade han i Orleans, der ett kompani af Förenta Staternas soldater var förlagdt. Han fann soldaterna sysselsatta med målskjutning, och som mr. Roberts visade sig mycket intresserad, inbjöds han att deltaga i denna öfning; han gjorde så, och lyckades öfver all förväntan att träffa märket, en sak, som helt naturligt öfverraskade soldaterna, hvilka måste erkänna, att en predikant från Philadelphia hade besegrat dem i målskjutning. Vi omnämna denna händelse för att visa, att mr. Roberts, hvars umgänge söktes af lärde och framstående, icke kände sig vara för hög för att med dessa soldater deltaga i en nyttig öfning. År 1815 blef han utnämnd till presiderande äldste på Schuylkill distrikt, som då omfattade äfven Philadelphia och omnejd. Vid Philadelphia-konferensen 1816 måste, på grund af biskop Asbury's död och biskop McKendrees opasslighet, en president väljas bland de presiderande äldste, och ehuru mr. Roberts var den yngste presiderande äldste i konferensen, blef han dock med stor röstöfvervigt vald till presi-

dent, en omständighet, som tydligt lade i dagen det stora förtroendet, som hans bröder hade till honom.

Som Philadelphia-konferensen mötte under den senare delen af April, och generalkonferensen skulle sammanträda den första derpå följande Maj, så stannade många af delegaterna från norr och öster på resan till Baltimore i Philadelphia och öfvervoro årskonferensen. Dessa delegater kunde icke undgå att märka med hvilken skicklighet och värdighet mr. Roberts ledde förhandlingarna vid årskonferensen; och som det skulle blifva nödvändigt att vid generalkonferensen invälja en eller två nya biskopar, så tycktes alla delegaterna vara eniga om att uppställa honom som en kandidat, och den 14de Maj, då val af biskopar egde rum, blefvo Enoch George och Robert R. Roberts valda till biskopar inom Metodist Episkopal-kyrkan. Efter valet och i synnerhet strax innan invigningen skulle ske, var mr. Roberts mycket tvekande, om han skulle antaga denna förtroendepost inom kyrkan eller ej, ty han fruktade, att bröderna hade öfverskattat hans förmåga. Han tänkte undandraga sig från den tjenst till hvilken han nu blifvit kallad, men på enträgna uppmaningar af sina vänner att vara hörsam denna kallelse från Gud och kyrkan, lät han förmå sig att antaga kallelsen, och den 17de Maj 1816 blef han ordinerad till biskop af den ende då lefvande biskopen, McKendree, assisterad af några af de närvarande äldste.

Vid biskop Roberts' återkomst till Philadelphia från generalkonferensen frågade honom hans hustru, hvad han ämnade göra med henne med hänsyn till boningsplats etc. Han svarade, att hon kunde qvarstanna i Philadelphia eller få bo någonstädes öster om Alleghany-bergen eller stanna hos anförvandterna i deras hem i Shenango eller följa med honom, hvilket hon helst önskade. Att qvarstanna ansåg hon att vara för kostsamt och att följa med honom på hans resor var för obehvämt, hvadan hon föredrog att bo i en liten stuga, som han sjelf för tjugo år tillbaka hade uppbyggt. Följaktligen återvände de till deras gamla hem. Vännerna i Baltimore hade föranstaltat om, att han fick öfvertaga den affidne biskop Asburys vagn och åtskilliga andra saker. Färden var besvärlig. På en plats var vägen så gytjig, att mrs. Roberts och deräs

lilla brorsbarn, George Roberts, som följde med dem, hade att stiga utaf och gå till fots. Hästarne och vagnen fastnade inom kort i gytjan, och biskopen hade hårdt arbete med att få loss vagnen. Prestdrägten den tiden bestod af höga stöflar, långa strumpor och knäbyxor. Vid hans försök att få loss vagnen hade han blifvit förfärligt nedsmord. Då hans hustru, som gått förut och nu inväntade hans ankomst, såg honom, kunde hon icke undgå att skratta och utropade: "Du ser ju rätt bra ut nu, biskop." De nådde sedan sin bestämelseort utan att något nämnvärdt inträffade, och här lemnade han sin älskade hustru bland sina vänner, hvarefter han begaf sig ut på sin biskopsresa att leda årskonferenser o. s. v.

Efter att hafva besökt deolika konferenserna, tillbringade han en del af vintern i Shenango. På hösten 1817 besökte han i sällskap med sin hustru åter Indiana. Det var vid denna tid, han besökte en af konferenserna i södern och då den händelsen tilldrog sig, som gaf upphofvet till den vidt kända berättelsen om "Biskopen och den unge predikanten."

På sina resor till konferenserna var biskop Roberts ofta nödsakad att tillbringa nätterna under bar himmel. En natt sof han under det han höll hästen i tygeln för att hindra honom löpa bort. Vid ett tillfälle måste han under trenne dagar lifnära sig med bär, som han plockade i skogen. Ett egendomligt drag hos den gode biskopen var, att han sällan eller aldrig ville besvara någon menniska, och att han därför ofta utstod mången försakelse, hellre än att han ville att någon skulle göra något för honom.

År 1819 flyttade biskop Roberts från Shenango till Lawrence county, Indiana. Orsaken härtill var, att han ville komma närmare sin broder Lewis, som han högt älskade, Landet här var också bördigare än på den förra platsen, hvilket hade sin betydelse för honom, all den stund han delvis fick förskaffa sig sitt uppehälle genom åkerbruk; biskopslönen uppgick nemligen endast till den lilla summan af två hundra dollars för året. Resan tog åtskilliga veckor. Om Söndagarne besökte han närmaste gudstjenst-lokal och tog vanligen plats i något hörn af rummet, utan att gifva tillkänna hvem han var. Anlände de så slutligen till det nya biskopsbostället i Indiana, bestående i början af ett stockhus eller skjul, upp-

fördt af ohugget timmer, brädtak, utan skorsten, dörr, fönster, golf eller loft. Födan, som de förde med sig, var ganska ringa; deras första qvällsmat bestod af stekt potatis. Den gode biskopen nedkallade Guds välsignelse öfver måltiden, efter hvilken han ock hembar till alla goda gåfvors Gifvare tacksägelse. Sängar beredde de så godt de kunde af qvistar, på hvilka de lade sängkläderna. Sedan de lagt sig hörde de vargarne tjuta, och som det icke fans någon dörr att kunna hindra deras inträde, blef deras lilla brorsdotter förskräckt, men den ömhjertade biskopen försäkrade henne, att den stora elden skulle hålla dessa rofdjur på afstånd, och sedan hon blifvit så öfvertygad härom, insomnade den lilla lugnt, och inga vargar kommo nära stugan den natten.

Efter en god natts hvila gingo biskopen och hans brorsöner till verket med att göra boningshuset så bekvämt som möjligt. Så blefvo stockarne jemnade med en handyxa, ett golf inlades, skorsten byggdes, så att det blef en temligen god byggning. Sedan arbetet å huset var fullbordadt, röjde biskopen och hans brorsöner tre "acres" land; frukost åto de före dag gryning. Om qvällarne tillverkade de åtskilliga nödvändiga husgerådssaker. Under vintern röjde och inhägnade de tio "acres" land, så att det var färdigt för såning och plantering till våren. All den stund de behöfde en ko, måste biskopen låna tjugo dollars för att köpa en sådan; och för att kunna förskaffa hvete och korn, måste han sälja en af sina fyra hästar. Då den närmaste qvarnen låg aderton mil derifrån, och det tog mycken tid att komma dit, krossade de sin majs i ett för ändamålet gjordt tråg och använde den i form af groft majs mjöl.

Frampå våren lemnade biskopen hemmet för att närvara vid årskonferenserna. Följande anekdot berättas om honom från en af hans resor:

I början af år 1819 anlände biskop Roberts en Söndags morgon på sin väg från Pennsylvanien till södern till Fincastle, Va. Som han icke hade några bekanta på platsen tog han in på ett hotell, der han åt sin frukost. På hans förfrågan angående det kyrkliga tillståndet derstädes fick han veta, att det endast fans ett möteshus i staden och att pastor Wm. Cravens, en metodistpredikant,

skulle predika der kl. 10 f. m., samt pastor Logan, en Presbyterian, kl. 11 samma dag. Då kyrkklockan började ringa gick biskopen till kyrkan och tog sin plats bland åhörarne. Enligt öfverenskommelsen predikade mr. Cravens först och sedan mr. Logan. Pastor Edward Mitchell, en metodistpredikant, som bodde några mil från platsen och nu var tillstädes, uppmanades att avsluta mötet. Då församlingen var upplöst frågade biskopen mr. Mitchell, huru långt ifrån staden han bodde. Efter att hafva erhållet ett vänligt svar sade han till mr. Mitchell, att om han kunde vänta, till dess han gick efter sin häst, skulle han göra honom sällskap. Mr. Mitchell samtyckte. Då de lemnade staden började mr. Mitchell, som tyckte om att samtala och alltid sökte att gifva sina samtal en andlig riktning, att tala med sitt sällskap om predikningarne, de hade hört. Pastor Cravens hade talat om Christi ställföreträdande, och mr. Mitchell önskade veta, hvilka tankar fremlingen hade om denna sak. Biskop Roberts sade, att han hade ingenting att invända mot predikan alls. Mr. Mitchell, som önskade att komma i ett närmare samtal med fremlingen, sade med mycket allvar och stark tonvigt, "att samtycka till sanningen är en sak, men att praktisera den är en annan!" Biskopen besvarade hvarje fråga, som ställdes till honom och det på ett sätt, som var egendomligt för honom. Vid framkomsten till mr. Mitchells hem sade denne till biskopen: "Der är stallet och hö samt majs; min plägesek är att låta dem som komma och helsa på mig hjälpa sig sjelfva." Fremlingen gjorde naturligtvis ingen invändning utan gick till stallet och satte in sin häst. Då detta var undanstökadt bjöds han in till middag. Mr. Mitchell, sin vana trogen, läste bordsbönen. Under måltiden upptog Mitchell åter samtalet och tog sig friheten att fråga fremlingen, hvarifrån han var och hvarthän han ämnade sig. Då dessa frågor blifvit besvarade, blef den nästa frågan om hans namn, till hvilket biskopen svarade: "Mitt namn är Roberts." "Någon släkting till Robert R. Roberts, en af våra biskopar?" frågade mr. Mitchell. "Mitt namn är Robert R. Roberts," sade fremlingen. Vid detta svar tappade mr. Mitchell ofrivilligt sin knif och gaffel och såg öfverraskad på sin gäst, hvilkens utseende, samtal och uppträdande för öfrigt förrådde en predi-

kants, och han kunde icke nog förvåna sig öfver, att han icke förut kunnat tänkt på, att hans gäst var en predikant.

Sedan den första öfverraskningen lagt sig, frågade mr. Mitchell biskopen, hvarför han icke gaf sig till känna i staden och predikade för dem. Biskopen svarade, att det var hans afsigt att så göra, och att han den föregående dagen färdats mycket fort för att kunna nå staden till Söndagen, hvilken han ämnat tillbringa med dem. Då emellertid han hörde, att anordningar voro gjorda för andra predikanter, och i synnerhet som mr. Cravens också var en fremling på platsen och endast skulle stanna öfver Söndagen, så ansåg han det bäst, att han besökte Guds hus denna gång endast som en åhörare, och han hade då förmånen att med folket på denna aflägsna plats få deltaga uti deras gudstjenst såsom en privat christen.

Af det nu anförda visas, att biskop Roberts hade för sed att icke uppgifva hvem han var, då han kom till någon plats. Följande händelse, som berättades af biskopen till en af hans kolleger, tjenar ock till att illustrera denna hans egenhet:

Då biskop Roberts en gång var på sina resor kom han sent en afton till ett hus, der han begärde och erhöll tillåtelse att stanna öfver natten. Han fick snart höra, att hans värd var lokalpredikant i Metodistkyrkan. Sedan de ätit sin aftonmåltid, tände värden en lykta och som han stod i begrepp att gå ut, sade han till biskopen: "Om Ni önskar att gå till hvila innan vi komma tillbaka, så får Ni disponera nästa rum; vi skola gå till ett möte."

Biskopen: "Hvad slags möte är det?"

Värden: "Det är hvad vi Metodister kalla ett klassmöte."

Biskopen: "Jag skulle tycka om att gå med, om det är tillåtet."

Värden: "Det möter intet hinder. Vi tillåta uppriktiga personer att besöka klassmötena några få gånger utan att de äro medlemmar."

De gingo till mötet. Mötet var väl besökt. Klassledaren var en ung man med mycket nit men med liten erfarenhet. Sedan han talat till alla medlemmarne, vände han sig till biskopen, då följande samtal uppstod:

Ledaren: "Väl, fremling, har också Ni begär efter att tjena Herren och gå till himmelen?"

Biskopen: "Jag har ett sådant begär."

Ledaren: "Huru länge har Ni haft detta begär?"

Biskopen: "Jag kan icke med bestämdhet säga det, men det är under många år."

Ledaren: "Vet Ni något om den glädje och välsignelse, religionen skänker?"

Biskopen: "Ja, min broder, jag vet och har en lång tid erfärit hvad religion är, ehuru jag erkänner, att jag ej varit så trogen som jag skulle varit, och att jag följaktligen icke har gjort de framsteg på gudaktighetens väg som det har varit min förmån att få göra. Jag har likväl ett godt hopp, att jag skall genom Guds nåd i Christus blifva frälst till slut."

Ledaren avslutade sjelf mötet på det vanliga sättet, och biskopen återvände med sin värd. Sedan de varit hemma en stund, tog värden fram en bibel och en psalmbok och lade dessa på ett bord. Han hostade, gick till dörren och spottade, såg på bibeln igen och sade äntligen till biskopen: "Ni synes vara en person, som vet något om religionen. Vi bruka här i hemmet hafva familjebön: kanske Ni skulle vilja läsa och bedja med oss."

Biskopen: "Jag har ingenting deremot, broder, om Ni önskar det."

Han läste, bad och sjöng på sitt eget uttrycksfulla sätt. Värden tog sedan ett ljus och visade honom hans rum. Då han var färdig att lemna rummet, vände han sig om och sade: "Om det icke är för närgånget, skulle jag gerna vilja bedja eder säga edert namn."

Biskopen: "Icke något närgående alls, broder, mitt namn är Robert R. Roberts."

Då biskopen omtalade denna händelse för skrifvaren af hans biografi tillade han: "Och de betalade mig väl för att jag nämnde mitt namn; ty de herbergerade mig i tvenne dagar och lät mig predika några gånger." Jag önskade att han ville säga mig, huru den unge klassledaren såg ut vid slutet af hans första predikan, men han vägrade att säga något härom.

År 1825, då några predikanter, som voro på väg till konferensen, foro förbi den plats der biskop Roberts bodde, beslutade de att helsa på hos biskopen. Mr. Randall, en af predikanterne, som var Engelsman och nyligen kommit från England, önskade isynnerhet att se en Metodistbiskop och hans boställe, förväntande att se något liknande af hvad han sett hos det högre presterskapet i engelska statskyrkan. Men stor blef hans förvåning då han fann, att bostället var så simpelt det kunde vara. Biskopen var icke inne, då besökarne kommo; han var ute på fältet. Engelsmannen, som var otålig att få se honom, kunde icke vänta till dess biskopen kom in, utan gick ut för att om möjligt få en skymt af honom. En af predikanterne pekade på biskopen på fältet, men Engelsmannen anmärkte, att han icke såg någon biskop. "Se dit bort på fältet," sade den andre. Han såg dit igen och sade: "Jag ser en man der, men ingen biskop." "Men det är just biskopen du ser," sade hans kamrat. "Nej, nej!" återtog Engelsmannen, "det kan icke vara han, ty mannen är i skjortärmarne." Biskopen kom snart in, och han kände sig mycket road af de anmärkningar, som blifvit gjorda om honom, då predikanterne omtalade dem.

Under hela sin tid som biskop besökte han punktligt alla årskonferenserna och ledde dem på ett sådant vist och värdigt sätt, att alla predikanterne voro nöjda och fullkomligt tillfredställda. Men det var icke blott i konferenserna han var älskad och värderad, utan hvarhelst han for fram vann han folkets hjertan genom sitt ödmjuka och älskliga uppträdande. På en viss plats hade en motståndare till Metodisterna ansett sig böra offentligt tala emot det sätt, hvarpå Metodistbiskoparne foro genom landet. Han påstod, att deras lefnadssätt var storstatligt och öfverdådigt. Hans tal blef trodt af många, och en ovilja uppvexte hos folket mot Metodistbiskoparne. Följden blef också den, att många af församlingen utgingo och bildade en ny församling på platsen. Icke så lång tid derefter passerade biskop Roberts genom denna plats, och då det blef känt, att han skulle predika, blef det en stor rörelse bland folket i staden. De hade hört så mycket om Metodistbiskoparnes flärd och pomp och kommo nu "man ur huse" för att se och höra den prälände prelaten, som de tänkte honom vara. Vid tiden

för predikans början var huset öfverfylldt, och biskopen trädde in, klädd i en gammal urblekt alpackarock; de öfriga kläderna voro ock af simplaste slag. Då den gode biskopen predikade på sitt vanliga enkla och älskliga sätt, vann han allas hjertan i den stora församlingen, så att förtälet tystnade, och folket fick en alldeles motsatt uppfattning om Metodistbiskoparne. Hela den församlingen som lemnat moderförsamlingen återvände som ett helt till sitt gamla hem.

På våren 1842 begaf sig biskop Roberts på en tur till Indianmissionerna vester om Arkansas- och Missouri-floderna, ämnande också att besöka dessa, som lågo omkring öfre Mississippi, då hans helsa blef vacklande. Resorna voro ofta mycket besvärliga. Följande lilla händelse på hans väg till den vilda vestern vilja vi omnämna. Då biskopen och hans resällskap voro nära Fort Leavenworth stannade de vid en indiansk handelsbod och anhöllo att få herberge öfver natten. Handelsmannen var ovillig att låta dem stanna, då han icke visste hvilka de voro. De lofvade att betala hvad som begärdes, men de förvägrades att qvarstanna. Slutligen vände sig biskopens sällskap om till honom och sade: "*Biskop*, hvad skola vi göra?" "Vi måste göra upp eld ute och stanna der öfver natten," svarade den senare. Ordet *biskop* hade en kraftig effekt på handelsmannen, ty han sade genast: "Nej, för ingen del, mina herrar; I ären välkomna att stanna här;" och stannade gjorde de öfver natten och åtnjöto en välbehöflig hvila. Den som åtföljde biskopen hade nu funnit ut, hvilket värde titeln *biskop* stundom kunde hafva, och han brukade den sedermera, då någon trängande nöd var på färde.

Under flera år led biskop Roberts af andtäppa, som förvärrades under den kalla vintern 1842—43. Han nödgades slutligen intaga bädden, och den 26te Mars 1843 afsomnade han i sitt hem i Indiana. Hans jordiska qvarlevor nedsattes i en graf på hans farm, men efter några månader flyttades hans stoft enligt beslut af Indianakonferensen till Greencastle, Ind. Der, helt nära Indiana-universitetets byggnad, finnes hans graf. Hans ände var frid. Han dog med en bön på sina läppar. Biskop Robert R.

Roberts var vid sitt fränfälle sextiofem år gammal. Han hade predikat evangelium i fyrtioett år. Som biskop hade han tjenstgjort i tjugusju år. Han var en god man, en god *predikant* och en god *biskop*. Christus var hans lif—döden blef hans vinning.

VERLDENS SKÖNASTE ROS.

Efter norskan.

Det var en gång en mäktig drottning, som i sitt slott hade de skönaste blommor från alla verldens länder, men hon älskade isynnerhet rosor, och därför hade hon af dessa samlat de mest olika arter, från den vilda törnrosen, med sina små gröna blad, till den skönast doftande ros från Provence, och dessa hade hon planterat omkring slottets murar, så att de slingrade sig upp efter väggarne, omringade fönstren och inträngde i gångarne, spridande sin ljufliga doft i alla rum, vinklar och vrår af den stora byggnaden, och förnöjande ögat genom sin olikhet i form och färg.

Men sorg och bedröfvelse bodde derinne; drottningen låg på sin sotsäng, och läkarne förkunnade att hon snart måste dö.

“Det fins dock en möjlighet till räddning för henne,” sade den visaste ibland dem. “Bringa henne verldens skönaste ros, den ros, som är uttrycket för den högsta och renaste kärleken; kommer den rosen inför hennes ögon innan de brista, så dör hon icke.”

Och unga och gamla kommo från när och fjerran med de skönaste rosor, som blomstrade i hvars och ens gård, men den rosen hade de icke; från kärlekens örtagård måste blomstren hemtas, men hvilken ros är der uttrycket af den högsta och renaste kärlek?

Och skalderna sjöngo om världens skönaste ros; hvar och en nämnde sin. Och det gick bud rundt omkring i landet till hvarje hjerta, som klappade af kärlek; det sändes bud till hvarje stånd, hvarje åldee.

“Ingen har ännu nämnt den rätta rosen,” sade den vise. “Ingen har pekat på den plats, der hon sköt upp i all sin herrlighet. Icke är det rosorna från Romeos och Julias sarkofag eller från Walborgs graf, fastän de rosorna städse dofta i saga och i sång, ej heller är det de rosor, som spira upp på Vinkelrieds blodiga lans, från blodet, som vällar fram ur hjeltens bröst, då han går i döden för fäderneslandet, änskönt ingen död är mera ljuf, ingen ros mera röd, än det blod som då flyter. Ej heller är det den underros, för hvars vård mannen år ut och år in, under långa sömnlösa nätter i den ensliga kammaren, uppoffrar den bästa delen af sitt lif, vetenskapens magiska ros.”

“Jag vet hvar den blommar,” sade en lycklig moder, som med sitt späda barn på armen kom till drottningens läger. “Jag vet hvar världens skönaste ros finnes! den ros, som är uttrycket af den högsta och renaste kärlek. Den blommar på mitt barns friska kinder, när det styrkt af sömnen slår sina ögon upp och ler emot mig med hela sin kärlek.”

“Skön är den rosen, men en skönare finnes,” sade den vise.

“Ja, mycket skönare!” sade en af kvinnorna. “Jag har sett den; en mera upphöjd och helig ros blommar icke, men hon var blek, blek som térosens blad; på drottningens kinder såg jag den; hon hade lagt af sin kungliga krona och gick sjelf under den långa, sorgliga natten och bar sitt sjuka barn, gret öfver det, kysste det och bad till Gud för det, bad en bön, sådan som endast en moder beder i ångestens timma.”

“Helig och underbar i sin makt är sorgens hvita ros, men den är det likväl icke.”

“Nej, världens skönaste ros såg jag framför Herrens altare,”

sade den gamle, fromme biskopen. "Jag såg den glänsa som om en engel hade visat sig. De unga flickorna gingo till Herrens bord, förnyande sitt döpelseförbund, och der voro röda och hvita rosor på de friska kinderna. Särskildt var det en ung flicka, som stod och blickade upp till Gud med hela sin själs ogrumlade kärlek: det var uttrycket af den högsta och renaste kärlek."

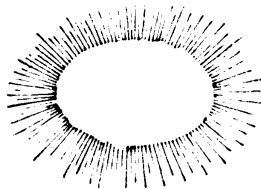
"Välsignad vare hon!" sade den vise, "men ingen af eder har ännu nämnt verdens skönaste ros."

Då inträdde ett barn i rummet; det var drottningens lille son; tårarne runno på hans kinder. Han bar en stor uppslagen bok, som var bunden i fint läderband och med stora silfverspännen.

"Moder!" sade den lille, "o hör hvad jag har läst!" och barnet satte sig vid sängen och läste ur boken om *Honom*, som ut gaf sig sjelf och dog på korset för att frälsa människorna, ja, till och med ofödda släkten. "Större kärlek fins det icke."

Och en rosenskär rodnad gjöt sig öfver drottningens kinder, hennes ögon blefvo så stora, så klara, ty på bokens blad såg hon verdens skönaste ros, som spirar upp i Christi blod på korset.

"Jag ser den!" sade hon. "Aldrig skall den människa dö, som ser denna ros, den skönaste ros på jorden."

PILGRIMEN.

*Friskt mod! Ut öfver berg och sjö
För korsets tro är ljuft att dö.
Får jag blott se den helga graf,
Fritt briste se'n min vandringsstaf!*

*Kall natten är, och öcknen lång;
Men tron är varm, och fri min sång,
Och stjernan uti Österland
Ledsagar mig till lifvets strand.*

*Väl den, som ser den stjernan klar
Och kärlek uti bröstet har,
Han kallar faran himmelsk lott
Och vädgens törnen rosor blott.*

*Fast törnet foten smärta gör,
Och mödan kindens färg förstör,
En gång, när han vid målet står,
Han segerns liljekrona får.*

*Friskt mod! Ut öfver berg och sjö!
För korsets tro är ljuft att dö.
Får jag blott se den helga graf,
Fritt briste se'n min vandringsstaf!*

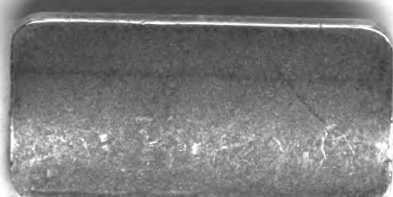
K. A. NICANDER.

INNEHÅLLS-FÖRTECKNING.

	Sid.
Inledning	3.
Namnsdagskalender	4.
Söndagsskolans lexor för 1890	16.
Skolan i Evanston (med illustration)	22.
Predikanterna stationeras, poem	30.
Tre frågor och tre svar (med illustration)	35.
Prinsessan Eugenia (med porträtt)	36.
John Ericson (med porträtt)	44.
Bönen, poem	48.
Ludvig Eliason (med porträtt)	50.
Mrs. Anna C. Livin (med porträtt)	53.
Olof G. Gunderson (med porträtt)	56.
Pastor Sörlins minnesvård (med illustration)	59.
Kort öfversigt af kyrkliga förhållanden och tilldragelser år 1889	62.
Luterska kyrkan	62.
”Missionsvännerna”	65.
Baptist-kyrkan	66.
Protestant Episkopal-kyrkan	68.
Metodist Episkopal-kyrkan	69.
Svenska Metodist-kyrkan i Moline (med illustration)	75.
Svenska Metodist-kyrkan i Ishpeming (med illustration)	77.
Andra Svenska Metodist-kyrkan i Brooklyn (med illustration)	79.
St. Pauls Metodist-kyrkan i Quincy (med illustration)	81.
Metodist Episkopal-kyrkans välgörenhetsinrättningar	83.
Metodist-boklådan i New York (med illustration)	83.
Missions-sällskapet	85.

	Sid.
Hjelpföreningen för frigifna slafvar och södra uppfostrings-sällskapet (med två illustrationer)	87.
Kyrkobyggnads-sällskapet	89.
Metodist-sjukhuset i Brooklyn (med illustration)	91.
Kyrklig statistik	92.
Sång på julafton, poem	102.
Vid årsskiftet, poem (med illustration)	104.
Ändå, poem	106.
Bed! poem (med illustration)	107.
Ur "Martyrerna", poem (med illustration)	109.
Offret, poem (med illustration)	114.
Mig törstar, poem	115.
Akta dig som för en tjuf! poem	121.
Dödens engel, poem (med illustration)	122.
Biskop Roberts	135.
Verldens skönaste ros	155.
Pilgrimen, poem	158.

UNIVERSITY OF MINNESOTA

3 1951 D01 121 523 R